

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Yıl 7 / Sayı 87 / 15 Ekim / 2.5 DM

Sömürgeci operasyonlar boşa çıkıyor GÜZ ATILIMIMIZ SÜRÜYOR

Ulusal kurtuluş mücadelemiz, Güz Atılımı ile yeni bir atağa geçerken, sömürgeci saflardaki çıkmazdan çıkış arayışları da sürüyor. Bir yandan Kürdistan'da kapsamlı operasyonlar geliştirilip, baskı, işkence ve cinayet politikasına yeni örnekler eklenirken, diğer yandan da en üst düzeyde geliştirilen toplantılarda Kürdistan sorunu tartışılıp, ne tür önlemlerle sonuç alınabileceği üzerine tartışmalar yapılıyor.

Diğer taraftan ARGK güçleri sömürgeci ordu güçleri ve işbirlikçilerine yönelik pusu ve baskın eylemleriyle sömürgecilere yeni darbeler indirirken, Kürdistan halkının eylemliliği de Nusaybin ve Bingöl'de şehitlere sahip çıkışta ortaya konduğu gibi giderek yayılıyor.

30 Eylül günü bir toplantı yapan Milli Güvenlik Kurulu'nun baş gündem maddesini bir kez daha Kürdistan'daki ge-

Devamı 3. sayfada

ERNK İLE DAYANIŞMA KAMPANYASINA KATILIMINI DAHA DA GÜÇLENDİR!

Kürdistan'da bağış kampanyası için çalışan emekçiler...

Yurtseverler, demokratlar, devrimciler!

ERNK ile Dayanışma Kampanyası sürüyor. Ulusal kurtuluş mücadelemizin mad-

di-manevi, siyasi-mali her yönden çökertilmesi çabalarına karşı, ERNK'ye her yönden güçlü bir destek sunarak düşmanlarımızı kahredelim!

Kürdistan halkı şehitlerine sahip çıkıyor ve sömürgecilerden hesap soruyor

Kürdistan halkının sömürgeci uygulamalara karşı tepkisi her geçen gün yeni bir alanda eyleme dönüşüyor. Daha Silopi olayının yankıları sürerken, bu kez de Nusaybin'de sömürgecilerin yeni bir vahşetine tanık olundu ve halk kitleleri ayağa kalktı.

9 Ekim günü Akarsu bucağının kırsal kesiminde sömürgeci işgal güçleri ile çatışmada şehit düşen ARGK gerillalarının cenaze töreninde halk ile kolluk kuvvetleri arasında çatışma çıktı.

Kürdistan'dan aldığımız haberlere göre, sömürgeciler çatışmada şehit düşen ARGK gerillalarının cansız bedenleri üzerinde insanlık dışı uygulamalara başvurarak, burun ve kulaklarını kesip, gözlerini oyduktan sonra helikopterlerden fırlatmışlardır. Ardından, bu caniyane suçlarını gizlemek için gerillaların cesetlerini ailelerine dahi göstermeden gömmüşlerdir. Bu vahşi uygulamanın yarattığı nefretle 3000'i aşkın Kürdistanlı, gerillaların cenaze törenlerine katılıp, saygı duruşunda bulunmuştur. Bunun üzerine sömürgeci kolluk kuvvetleri halkın üzerine ve havaya ateş açarak, kitleyi dağıtmaya kalkmıştır. Ancak kitle, öncülerine bağlılığını dile getiren ve sömürgecileri lanetleyen sloganlar ve taş yağmuru ile sömürgecilere karşılık vermiştir. "Kahrolsun faşizm, kahrolsun baskı" sloganları ile sömürgeci cinayet şe-

B. Almanya'da tutuklu Kürt politikacı Selahattin Çelik: DAVAMIZ ÜZERİNE BAZI NOTLAR

"Davamız bir terör davası değildir. FAC emperyalizminin sömürgeci Türk devleti için açtığı bir davadır. Dava Kürt halkına ve özgürlük savaşına karşı açılmıştır. Onurumuzu ve halkımızın ulusal çıkarlarını emperyalist temsilcilere yargılatmayacağız, bundan kimsenin kuşkusu olmasın.

Diğer yandan, bir halkın özgürlük davasını, FAC hukukunun yargılama sınırları içine sokmak, Alman halkı ve demokratik güçleri açısından da çok tehlikelidir.

Tekrarlıyorum; her onurlu insan gibi görevimizi yapacak, asıl suçluları sanık sandalyesine oturtacağız."

11. sayfada

bekelerinin üzerine yürüyen kitleler, mezarların açılarak sömürgecilerin vahşi uygulamalarının teşhir edilmesini istemiştir. Saatlerce süren gösteride halkın üzerine ateş açılması sonucu yaralananlar olmuş ve onlarca kişi gözaltına alınmıştır.

Diğer taraftan, Bingöl'ün Yamaç bucağına bağlı Haz köyü yakınlarında sömürgecilerle giriştikleri çatışmada şehit düşen **Vahdettin KİTAY** (Veli) ve **Abdullah BUCUKA** (Necmi) yoldaşlar ile ismi belirlenemeyen bir diğer yoldaşın Bingöl'de yapılan cenaze törenine de 5 bini aşkın kitle katılmış ve şehitlere bağlılığını göstermiştir.

Bu her iki olay da Kürdistan halkının her geçen gün artan bilinçlilik ve kararlılığının göstergesi olurken, aynı zamanda şehitlerin yolunda yürüme ve sömürgecilerden hesap sorma azmini de ortaya koymaktadır. Öncülerine kitlesel olarak sahip çıkma ve sömürgeci katillerden hesap sorma düzeyine ulaşmış bir halk yenilmezdir.

Sömürgeci eğitimin iflas belgesi: TV'DE "GAP KANALI"

Ulusal kurtuluş mücadelemiz, büyük askeri başarılarıyla birlikte, sömürgeci asimilasyoncu eğitime de büyük darbeler indirdi ve onu büyük oranda işlemez duruma getirdi. ARGK gerillalarının birçok alanda sömürgeci eğitim kurumlarını ateşe vererek yakması ve öğretmenleri uyarması sömürgeci eğitimi büyük çıkmaza sokma sonucuna yol açtı. Yüksek maaş ve primlere rağmen, öğretmenler sömürgecilerin yönlendirmesi altında görev yapmak istemiyorlar.

Bu gelişmeler üzerine sömürgeciler, Kürdistan'daki asimilasyoncu eğitiminde yeni düzenlemelere gitmek zorunda kaldılar. Önce koruyamadıkları kırsal kesimlerdeki okulları, belirli merkezlerde toplama çalışmalarını başlattılar. Mücadelemizin yoğun gelişmeler yarattığı alanlarda öğretmenlerin güvenliklerini sağlayamadıklarını H. Kozakçıoğlu devlete verdiği bölge raporunda itiraf ediyordu. "Kanal GAP", MGK "Milli Gü-

RÖPORTAJLAR:

"Tüm yurtseverler mücadeleye borçludur"

8. sayfada

**GÜNEY KÜRDİSTAN
PÊŞMERGELERİ
ANLATIYOR**

8. sayfada

17 EKİM DEVRİMİNİN
72. YILDÖNÜMÜ
TÜM PROLETERLERE
VE EZİLEN HALKLARA
KUTLU OLSUN!

Proletaryanın direniş bayrağını zafer burçlarına sökülmemesine diken bir dönüm noktası:

**BÜYÜK
EKİM DEVRİMİ**

10. sayfada

venlik Kurulu'nun son dönemlerde yaptığı yoğun toplantılar sonucu devreye sokuldu. Bu, sömürgeci rejimin Kürdistan'daki çıkmazına çözüm arayışının bir ürünüdür. Pratikte yürümeyen, büyük engellerle karşılaşan asimilasyoncu politikasına iletişim aracı TV ile işlerlik kazandırılmak isteniyor.

"Kanal GAP", haftanın 5 günü (Pazar ve Cumartesi günleri dışında), 14.00-17.30 arası, Kürdistan'ın 14 iline yönelik yayın yapacak. Bu yayın programı ile, sömürgeci rejim, ulusal kurtuluş mücadelemize yönelik karalama kampanyası yürütecek ve halkımızı kazanmaya çalışacak! Bu yayınlar, ulusal kurtuluşçu düşünce ve mücadelenin geliştiği Mardin, Siirt, Adıyaman, Hakkari, Dersim, Bingöl, Diyarbakır, Elazığ, Urfa, Antep, Maraş, Muş, Bitlis ve Van gibi bölgelerde gösterime sunuluyor.

Bu uygulamanın mücadelemize yönelik bir kampanya olduğu açıktan itiraf ediliyor. Özel programdan sorumlu TRT yetkilileri de, "Kanal GAP"ın devreye girdiği günlerde, Türkiye'yi bölmeye çalışan dış güçlerin etkinliğini azaltmak hedefleniyor" açıklamasını yaptılar. Devamlı şunları belirtiyor yetkililer: "Ancak bunlar, programlar arasında serpiştirilerek, yöre halkının tepkisine neden olmadan yapılacaktır." Açıklamadan görüldüğü gibi, sömürgeciler artık ulusal kurtuluşun bilinciyle uyanan halkımızı dikkate almak zorunda kalıyorlar. Ve istedikleri gibi, sömürgeci politikalarını uygulayamayacaklar.

**DİRENİŞ
KAHRAMANLARIMIZ**

Ülkemizin her karış toprağı, şehitlerimizin kanlarıyla kızıla boyanmıştır. Şehitlerimiz, Partimizin günden güne gelişip güçlenmesine kaynaklık eden, halkımızın en değerli varlıklarıdır. Onlar, Parti çizgisinin en iyi uygulayıcıları ve yürütücüleridir. Onlar, ülkemizin bağımsızlığa ve halkımızın özgürlüğe kavuşması için, hiçbir kişisel kaygıya düşmeden, kişisel beklentiler içine girmeden, her türlü zorluğu ve tehlikeyi göze almış ve bu uğurda hayatını feda etmesini bilmiş, kararlı ve sözünün eri ölümsüz kahramanlarımızdır. Ölümsüz kahramanlar kervanına katılarak soylu yerini almış, Partimizin değerli bir kadrosu, ARGK'nin seçkin bir komutanı da Hamit DAĞTEKİN (Hasan) yoldaştır.

Hamit DAĞTEKİN yoldaş, 1960 yılında Gercüş'ün Becirman köyünde yoksul bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelir. Çok küçük yaşta babasını yitirir. Geçimlerini sağlamak üzere, 1970'li yıllarda ailece Batman'a, daha sonra Beşiri'ye yerleşirler. Henüz çocuk yaşına rağmen kendisi de bizzat çalışıp ağabeylerine yardımcı olarak, ailenin geçimine maddi katkıda bulunur. Hamit yoldaşın küçük yaşta yaşam kavgasına atılması onda olgun, yaşama karşı sorumluluk duyan proleter bir kişiliğin şekillenmesini de beraberinde getirir.

Hamit yoldaş halkın içinde bulunduğu yoksulluğa, acıya, işkenceli yaşama ve ağalar ile devletin halk üzerindeki açık olan sömürü ve baskılarına tanık oluyor ve bizzat buna maruz kalıyordu. Halkın bu durumuna üzülüyor, egemen güçlerin baskı ve zulmüne ise içten içe kin ve öfke besliyordu. Hamit yoldaş, çok mert, fedakar ve cesur biriydi. Gururluydu. Bu olumsuz, alçaltıcı yaşamı gururuna yediremiyor, mevcut ortama isyan etmek istiyordu. Ancak tek başına bir şey yapamayacağını anlayan Hamit yoldaş, sömürü ve baskının nedenlerini araştırmaya ve kurtuluş yolunu bulma arayışına yönelir. Bu arada reformist-milliyetçi Kürt küçük-burjuva örgütlerin tartışmalarını dinler, çalışma tarzlarını ve yaşam biçimlerini gözler. Bu örgütlere, bel bağlanamayacağını hemen anlar.

Bilindiği gibi 1978 yılına gelindiğinde Partimiz, ülkenin birçok yerinde olduğu gibi, Batman

GARZAN CEPHESİNİN ÖLÜMSÜZ KOMUTANI HAMİT DAĞTEKİN

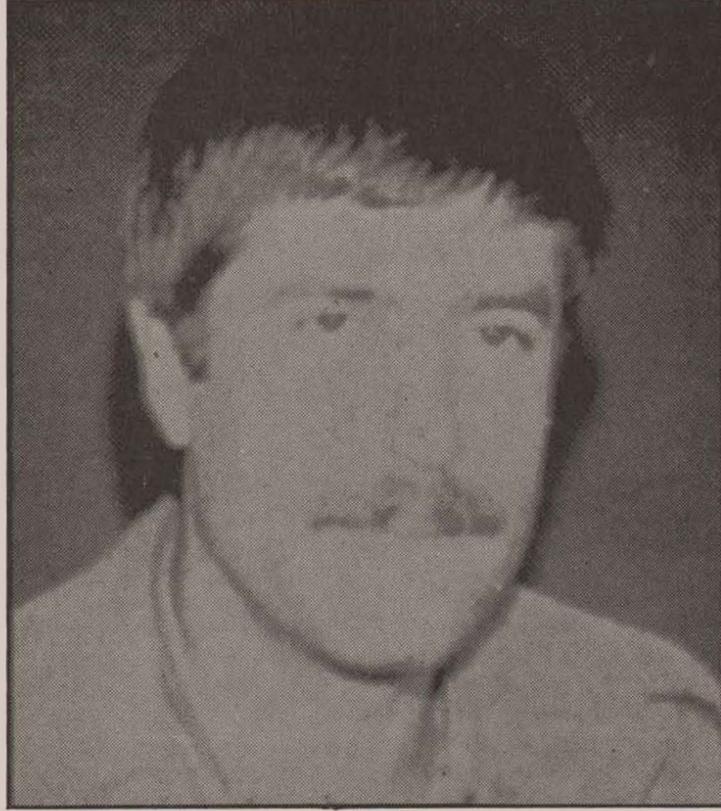
alanında da büyük bir gelişme gösterir. İşçi, köylü, esnaf, aydın-geçlik vb. yurtsever tüm sınıf ve katmanların büyük bir sempatisini kazanır ve coşkuyla karşılanır. Partinin ideolojisi, politikası ve stratejisi, Hamit yoldaşın da ilgisini çeker ve 1978 yılında Harekete büyük bir sempati duyarak, mücadeleye Batman alanında katılır.

Hamit yoldaş, başlangıçta sempatisiz düzeyinde sürdürdüğü ilişkisini kısa bir sürede, daha aktif bir mücadeleyle profesyonel devrimciliğe dönüştürür. Hamit yoldaş, mücadeleye büyük bir coşkuyla sarıldı. Artık O, egemen güçlerin ve sömürgecilerin tarih boyunca, tahrip ve talan ettiği tüm ulusal değerlerimizi bir anda alıp koparırcasına, düşmana karşı intikam duygusuyla dolu, görevlerine sadık bir partiydi. O çalışkan, atak, cesur, dayanıklı ve Partiye sonuna kadar bağlı, içinde hile olmayan sade devrimci bir kişiliğe sahipti. O, bireycilikten nefret eder, kolektif çalışmayı hep esas alırdı. Hamit yoldaş, halka büyük bir saygı duyar; kitleye gittiğinde bazen iki-üç saat onları dinlerdi. Böylelikle kitlelerin sorunlarına daha gerçekçi çözüm getirip onları ulusal kurtuluş saflarına çekmeyi bilen pratik bir anlayışın sahibiydi. Bu özelliğiyle gittiği her yerde kitlelerin sevgisini kazanırdı.

Hamit yoldaş, henüz Partinin ideoloji ve politikasını tam olarak kavramadığı 1979 döneminde, Partiyi ve Partiye katılım konusunu şöyle izah ediyordu: "PKK'nin yükü çok ağırdır. Tüm düşman güçler her taraftan ona saldırıyor, daha şimdiden onu yoketmek istiyorlar. Neden saldırıyorlar? Çünkü biz, mevcut düzeni yıkıp, kendimize ait bağımsız bir devlet kuracağız da ondan. Bu, büyük bir şeydir. Meseleye ciddi yaklaşmamız lazım. Onun için Partili olmak isteyenler, kendini tam olarak adamalıdır. Şahsen ben; kendimi Partiye tam olarak adamamış kişilerle yola çıkmak istemem. Dolayısıyla, ben de kendimi tam olarak adamıyorsam, Partili yoldaşlar benimle yola çıkmayı istemezler. Kısacası Parti, dürüst insanların birliğidir." Evet O, halkın özgürlük kavgasının, basite alınmayacak bir kavga olduğunu daha o zaman farketmişti.

Hamit yoldaş, Partili yoldaşlarına müthiş bir saygı duyardı. "Yoldaşını sevmeyen; ben Partiyi seviyorum diyemez, eğer diyorsa da, kesinlikle samimi değildir" diyerek, Parti ve yoldaş sevgisine ayırım koymazdı. Yine, Mahsum Korkmaz Akademisi'nde eğitimini görürken, yoldaşlarına ilişkin Partiye verdiği bir raporunda; "Arkadaşlarım en değerli varlıklarım. Gerçekten de arkadaşlar en değerli varlıklardır..." diyerek, Partiye duyduğu saygıyı yoldaşlara olan sevgisinde dile getiriyordu.

12 Eylül 1980'de, giderek kabaran Türkiye demokratik halk

hareketini ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini bastırma amacıyla, faşist-askeri ordu, darbeye yönetime el koyar.

Bu dönemde yapılan bir ihbar sonucu, Hamit yoldaş da yakalanır. Daha önce yakalanan arkadaşları kendisine polise karşı takınılacak tavır ve işkencelerin oyunlarını boşa çıkarma konusunda yapılması gerekeni anlatmak isterlerken; "Anlatmaya gerek yok. Kesinlikle beni çözemezler. Benden üç kelimenin dışında hiçbir şey alamazlar; bilmiyorum, görmedim, tanımiyorum. Çözülme diye bir şey aklımın ucundan geçmiyor. Her türlü işkenceye hazırım. En ufak bir hata yaparsam kesinlikle hiç kimsenin yüzüne bakmam..." diyerek kararlılığını belirtir. Ve yapılan ağır işkencelere büyük bir direnişle karşılık vererek, bu sınavdan da yüzünün akıyla çıkmasını bilir. İki aylık sorgulama sonucunda, delil yetersizliğinden dolayı Hamit yoldaş serbest bırakıldı. Henüz serbest bırakılmadan önce Hamit yoldaş sık sık "Beni bir daha sağ olarak ele geçiremezler" diyerek bir kez daha intikam duygularını dile getiriyordu. Serbest bırakıldıktan hemen sonra, tekrar Partiye ilişkiye geçmeyi başardı.

Hamit yoldaş, 1982 yılının başına kadar Gercüş-Midyat alanında görev alarak başarılı bir pratik sergiler. Daha sonra geri çekilme kararının bir gereği olarak Lübnan sahasına gider. Bu alanda teorik-pratik eğitimini yeniler, tekrar kaynağa dönüş hareketine katılır. Eruh ve Sason alanında öncü birim üyesi olarak görev alır. Sason alanındaki Ali Ozansoy alçağının ihaneti ve düşmanın sürekli operasyonları Hamit yoldaş, PKK militanlığına yaraşır bir pratik sergilemekten alıkoyamadı. O, daha da bilenmiş devrimci intikam duygusuyla düşmanın üstüne yürüdü. 1986 yılının başında Partinin çağrısı üzerine Mahsum

Korkmaz Akademisine gider. III. Kongre hazırlıklarına güçlü bir şekilde katılır. Kongre platformunun güçlü çözümlerinde yer alarak kendi kişiliğinde önemli oranda bir dönüşümü gerçekleştirir. Ve 1987 yılında özgürlük atılımının öncüsü saflarında yer alarak yeniden ülke pratiğine yönelir. Özgürlük atılımının ilk yılında, koşullara denk düşen, Partinin sağladığı gelişmelere önemli katkılarda bulunarak başarılı bir pratik sergiler.

Bilindiği gibi, tüm toplumsal devrim süreçlerinde zaferi yakınlaştırmak için, bazı önemli niteliksel atılımlar yapılarak, yeni dönemlere girilir. Ülkemiz ulusal kurtuluş hareketinde de hayati bazı atılımlar yapılmıştır. Bunlardan en önemlileri; Partimiz PKK'nin ilanı, '83 kaynağa dönüş, kongre ve özgürlük atılımıdır. Özgürlük atılımımız; her şey bir parça özgür vatan toprağı yaratma şiarında ifadesini bulur. Ve döneme büyük bir coşkuyla girilerek, hatırı sayılır önemli gelişmeler sağlanır. Gerilla savaşı ülkenin her tarafında oturtulur. Gerçekleştirilen yoğun eylemlilikle düşmanın siyasi prestijinin yanında, askeri etkinliği de önemli oranda kırılır. Öyle ki, düşmanla günleri bulan muharebelere girilir. İşte bu muharebelere biri de, 10 Şubat 1988 tarihinde Kozluk'un Melefa mıntıkasında gerçekleşir. Bu muharebede, beş kişilik bir gerilla birimi ile beş bin kişiyi aşkın faşist ordu sürüsü arasında günboyu çatışma sürer. Dünyada hiçbir savaş biçiminin kabul edemediği, bire karşı bin kişi düşecek kadar muazzam güç dengesizliği, kuralsızlığı, ulusal kurtuluş mücadelemizde bir kural, bir yasa haline geliyor.

Kozluk'ta 10 Şubat 1988'de günboyu çıkan çatışmada 40'a yakın faşist Türk askeri ve iki helikopteri safdışı bırakılır. Olağanüstü güç dengesizliğine rağmen,

düşman istediği sonuca ulaşamaz. Karadan başarılı olmayacağını anlayan düşman, bu sefer havadan kimyasal bombalarla saldırıya geçer. Sonuçta, düşmana büyük bir kayıp verilirken ARGK birliğinin seçkin komutanlarından Hamit DAĞTEKİN (Hasan) yoldaş, Eyüphan YÜCE (Ferhat), Ahmet TAYÇUR (Murat) ve Mustafa REŞİT yoldaşlar, birlikte yüce bir direniş örneğini sergileyerek, soylu kanlarıyla kutsal vatan toprağını sulayıp şehadete ulaşırlar.

Hamit yoldaş, sömürgecilerin, işbirlikçilerin, hain-ajan kesimlerin korkulu rüyası, halkımızın bağrında filizlenen, onun güven ve cesaret kaynağıdır. O, on yıl boyunca elde silah düşmana karşı halkını savunan, savaşta içinde savaşı öğrenen, savaşta savaşa gerçek bir komutan olmayı başarabilen ve Partimizin çekirdekten yetiştirdiği bir militandı. Hamit DAĞTEKİN yoldaş, feodal-işbirlikçi güçlere, düşmanın ajan-milis ve resmi ordu güçlerine karşı, gerçek bir halk komutanı edasıyla savaştı. O, düşman güçlerine karşı sayısız eylem gerçekleştirerek, onlarca subay ve askerini safdışı edildiği eylemlere komuta etmiş, korkusuz yiğit bir halk kahramanıydı. O, sadece askeri alanda pratik olarak güçlü bir komutan olmakla yetinmemiş, aynı zamanda "Komutan Kimdir" broşürünü de hazırlayarak, örnek komutan kişiliğinin teorik açıklımını yapmış, Parti faaliyetlerine bu yönlü de katkı sağlama görevini başarıyla yerine getirmişti.

Hamit yoldaş, 10 Şubat 1988 yılında şehit düştüğünde, ailesinin tüm ısrar ve girişimlerine rağmen cenazesi verilmez. Sömürgeciler, barbarlıklarına yaraşır tarzda, "Kardeşin dünden bu yana bizimle çatışarak onlarca asker ve subayımızı öldürdü. Sen halen gelmiş bidden cenazesini istiyorsun..." diyerek abisini iki-üç saat işkenceye ahlılar. Ve bilindiği gibi Hamit ve diğer dört yoldaşın cesetleri, Siirt'in Kasaplar Deresi denen toplu mezarlığa atılır.

Evet Hamit, Eyüphan, Ahmet ve Mustafa yoldaşlar! Siz Partimizin, halkımızın en kutsal değerleri, ülkemizin hayat kaynağı rahat uyuyun. Yattığınız yer Kasaplar Deresi de olsa, rahat uyuyun. Çünkü şehitsiniz. Çünkü, atom bombası gibi patlamak üzere olan toprağımızın ateş gübresisiniz. Ve bugün halkımız manevi komutanlığımızda şaha kalkmış, zaferden zafere emin adımlarla ilerliyor.

Hamit yoldaş; Parti ve halk sevgisiyle dolu yüreğinin, halkımızın uzak olmayan bir sürede güzel günlere kavuşmasının müstusudur. Partiden, büyük komutan Başkan APO'dan aldığı güveni, cesareti, fedakarlığa ve azmini örnek alıyor, soylu mücadeleyi saygıyla anıyoruz. İntikamımızın, kanımızın bedeli; Bağımsız, Birleşik, Demokratik Kürdistan olacaktır!

Sömürgeci operasyonlar boşa çıkıyor

GÜZ ATILIMIMIZ SÜRÜYOR

Baştarafı 1 sayfada

İşmeler teşkil etti. Sömürgeci Cumhurbaşkanı Kenan Evren başkanlığında gerçekleştirilen MGK toplantısına, Başbakan Özal, Genelkurmay Başkanı Torumtay, Milli Savunma Bakanı Safa Giray, İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu, Kara, Hava ve Deniz kuvvetleri komutanları, MGK Genel Sekreteri Sabri Yirmibeşoğlu, Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı Tugay Özçeri, Emniyet Genel Müdürü Sabahattin Çakmakçıoğlu ve Sömürgeci Vali Hayri Kozakçıoğlu katıldılar. Toplantıda ulusal kurtuluş mücadelemizin engellenemeyen gelişmesi ele alınarak, önlemler üzerinde duruldu. Suriye, İran ve Irak'ın mücadelemize destek verdikleri iddiasıyla bu ülkelere karşı sert tavır alınması kararına varıldı ve hemen ardından Özal'ın Suriye'ye su kısıntısına gideceği tehditi ortaya atıldı. Ancak daha önceki tehditler gibi bu tehdit de havada kaldı. ARGK gerillalarının karayollarının yapımı önüne çıkardığı engeller üzerinde de durulan toplantıda, sömürgeci iş yapım araçlarının korunması ile bir komutanın görevlendirilmesi kararına vararak acizliklerinin yeni bir örneğini sergilediler. Kürdistan halkının mücadele saflarına akınının ciddi boyutlara ulaştığının itiraf edildiği toplantıda, sömürgeci devletın tecritini önlemek için propaganda faaliyetinin güçlendirilmesi ve sömürgeci eğitimin hızlandırılması kararına varıldı. Ayrıca sömürgeci kolluk kuvvetleri için yeni zırhlı araçların alınması kararlaştırıldı.

MGK toplantısında alınan kararlar gözönünde bulundurulduğunda sömürgeci çaresizliği ve kendi kendilerini yenilemekteki güçsüzlükleri çarpıcı bir biçimde gözler önüne serilmektedir. Gelişen mücadelemiz karşısında çaresiz duruma düşen sömürgeci savunma konumunda oldukları gerçeği bu kararlarda çarpıcı biçimde sergilenmektedir. Öyle ki, eldeki olanakların nası koruyacakları konusu baş tartışma konusu olarak belirmekte, her seferinde olduğu gibi, "daha çok asker, daha çok araç" ikilemini aşamamaktadırlar. Aynı şekilde, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin kitleler üzerindeki prestiji ve onları etkileme gücü de itiraf edilecek, devleti şirin gösterme çabalarının artırılması ihtiyacı ortaya konmaktadır. Bu durum, sömürgeci Kürdistan'da dayandıkları zeminin her geçen gün biraz daha kayganlaştığını ortaya koyuyor.

Bu gerçek, bir türlü önü alınmayan ulusal kurtuluş savaşımızın gelişim grafiğinde de kendisini ortaya koyuyor. Geçtiğimiz günler yine Kürdistan'da kıyasıya bir savaşın yaşandığı ve mücadelemizin yeni kazanımlar elde ettiği bir dönem oldu.

◆ Şırnak'ın Güllüce köyü yakınlarında, Namaz Dağ'ında operasyon yapan sömürgeci kolluk kuvvetleri ile ARGK gerillaları arasında Eylül ayı sonlarında bir çatışma meydana geldi. Çatışmada sömürgeci ağır darbe vuran ARGK gerillala-

ından 1'i şehit düştü, 1'i de yaralı yakalandı. Çatışma ardından bölgeye takviye güç gönderen sömürgeci ARGK gerillalarının çatışması uzun süre devam etti. Sömürgeci bir çok ölü ve yaralı verilmesine karşılık kayıplar kamuoyundan gizlendi.

◆ Yine, Eylül ayı sonlarında Başkale'ye bağlı Işıklı köyünün Bulgurlu mezarası ile Örenkaya ve Kırbalı köylerine ARGK gerillalarının baskınlar düzenlendi. Sömürgeci işbirliği içindeki gerici aşiretlere büyük darbelerin vurulması üzerine, sömürgeci ile aşiret güçlerinin ortaklaşa geliştirdiği operasyonlar gerçekleştirildi. İbrahimbey dağlarında günlerce sürdürülen operasyonlarda sömürgeci hiçbir sonuç alamazken, gerici aşiret reisleri ve uşakları da Başkale'nin köylerini terketmeye başladılar. Geliştirilen eylemlerle ARGK'nin otoritesinin güçlendiği yörede okulların açılması da duyulan korku nedeniyle ertelendi; öğretmenler köylerden alınarak Van'a gönderildiler. Botan alanından sonra büyük gelişmelerin yaşandığı bu alanda da aşiretçi-feodal yapı ve sömürgeci asimilasyon politikası ölümcül darbeler aldı...

◆ İbrahimbey dağlarında Er-tuşi aşiretinden 450 işbirlikcinin de katılımıyla geniş çaplı operasyon yapan sömürgeci güçler, operasyon sürecinde sık sık gerillaların pusu eylemleri ile yüzyüze gelerek kayıplar verdi. 26 Eylül sabahı ARGK gerillalarının yeni bir pususuna düşen sömürgeci, çok sayıda ölü ve yaralı verdiler. Basın, kayıpları 3'er ile 1 özel hareket timinin yaralandığı şeklinde yansıttı.

◆ 27 Eylül gecesi de Başkale'nin Yukarıküme köyüne yönelik bir baskın eylemi gerçekleştirildi. Köy korucuları ile ARGK gerillaları arasında saatler süren çatışmadan sonra ARGK güçleri kayıp vermeden üstlerine çekildiler. Eylem ardından, köydeki karakol inşaatında çalışan 10 işçi işi bırakmak zorunda kaldı.

◆ Ulusal kurtuluş mücadelemizin etkinliği dört bir tarafta artarken, kırsal alanların yanı sıra kentlerde de ARGK saflarına katılımlar, artış göstermeye başladı. Mücadelemizin son dönemlerde güçlenme kaydettiği alanlardan biri olan Malatya'da da İnönü Üniversitesi'nde öğrenim gören 1'i bayan 8 öğrenci ARGK saflarına katıldı.

◆ 29 Eylül günü de Van'ın Çatak ilçesine bağlı Çatlıca köyünden 14 kişi ARGK saflarına alındı.

◆ Aynı gün Çatak'a bağlı Konalga köyü ile Narlı bucağı arasındaki yola barikat kuran ARGK gerillaları gelen araçları durdurarak kitleye propaganda yaptılar.

◆ Ekim ayı başında Bingöl'e bağlı Genç ilçesinin Doğanca köyü Eskimezra mevkiinde ARGK gerillaları ile sömürgeci kolluk kuvvetleri arasında çatışma çıktı. Saatlerce süren çatışmada sömürgeci çok sayıda ölü ve yaralı kaybı ver-

dirilirken, 2 ARGK gerillası şehit oldu, 1'i yaralı olarak yakalandı.

◆ 4 Ekim günü Gürpınar'ın Özlüce ve Sahmanız köyleri arasında bir özel otomobili durduran ARGK gerillaları, otomobil sürücüsünü birlikte götürdüler.

◆ 7 Ekim'de Doğubeyazıt'ın Demirkapı köyüne bir baskın eylemi gerçekleştiren ARGK gerillaları ajan köy muhtarı Baran Basut'u ölümlü cezalandırdılar. Daha sonra asimilasyon yuvası köy ilkokulunu ateşe veren gerillalar kayıp vermeksizin alandan uzaklaştılar. Yangını söndürmeye gelen itfaiye ekibinden bir asker de gerillaların kurduğu tuzaktaki bombanın patlaması sonucu ağır yaralandı.

◆ 7 Ekim günü Hakkari'nin Yüksekova ilçesine bağlı Dilekli köyünün Dibecik mezarısında bir köy korucusu ile kardeşi ARGK gerillalarının ölümlü cezalandırıldı.

◆ 8 Ekim gecesi Bingöl'ün Yamaç bucağına bağlı Haz köyü yakınlarında bir ARGK birliği ile sömürgeci kuvvetler arasında çatışma çıktı. Çatışmada sömürgeci ağır kayıplar verdirilirken, 3 ARGK gerillası da şehit düştü. Sömürgeci kayıplarını sadece 1 polisin öldürdüğü şeklinde yansıttılar.

◆ 9 Ekim günü Nusaybin'e bağlı Akarsu bucağının Kırsak kesiminde sömürgeci ordu güçleri ile bir grup ARGK gerillası arasında çatışma çıktı. Çatışmada 4 ARGK gerillası şehit olurken, ağır darbe alan sömürgeci kayıplarını sadece 2 jandarmanın yaralandığı şeklinde açıkladılar.

◆ Aynı gece Siirt'in Şırnak ilçesi kırsal alanında, Kocagili köyünün Sotektepe mevkiinde devriye gezen sömürgeci güçlere pusus kuran ARGK gerillaları çok sayıda sömürgeci askeri öldürüp, birçoğunu yaraladılar. Çıkan çatışmada 2 ARGK gerillası da şehit düştü.

Gürpınar'da

katliam:

1 köylü ölü,

1'i ağır yaralı

"Kozakçıoğlu düpedüz yalan söylüyor"

Van'ın Gürpınar ilçesine bağlı Yukarıbeşparmak mezarısında Türk ordu birliğinin, köylüleri ve evleri taraması sonucu Sidan aşiretine mensup Nedim Öner öldü; Mehmet Öner ise ağır yaralandı. Nedim 3, Mehmet ise 7 çocuk babasıydı.

Bölge Valisi faşist Hayri Kozakçıoğlu, 4.10.1989 tarihli basın açıklamasında olayı, "... Bir araç içerisinde ateş açılmıştır. Açılan bu ateş anında karşılık verilmiş, çıkan silahlı çatışma sonunda 1 terörist ölü, 1 terörist ağır yaralı, 4 terörist de sağ ele geçirilmiştir" şeklinde duyuruyordu.

Olaya Yukarıbeşparmak köylüleri büyük tepki göstererek suç duyurusunda bulundular. Düzenledikleri cenaze törenine ise binlerce kişi katıldı.

Nedim Öner'in annesi ve ağabeyi; Mehmet Öner'in ise annesi açıklamalarda bulunarak, Vali Kozakçıoğlu'nun yalan söylediğini ve köylülerin suçsuz ol-

duklarını belirttiler. Ve olayın sorumlularının cezalandırılmaları gerektiğini söylediler.

"Kapımız çalındı, Nedim açtı. Askerler onu dışarı istediler. Mehmet'le birlikte dışarı çıktı. Bu sırada köyün çevresindeki panzerler koyunlara ve çobanlara ateş açmaya başladılar. Oğlum

Nedim, komutana, 'Bunlar çoban, ateş etmeyin, hepsini getiririm' dedi. Bunun üzerine üstteğmen, 'Bin taksiye git ve panzerlere aşağı inmelerini söyle' emrini verdi... Nedim taksiye biner binmez, altı asker birden ateş açmaya başladı. Nedim yere düşünce üzerine atlamak istedim. Askerler bizi dipçikle eve soktular. Biz içeri girer girmez de evin duvarını taramaya başladılar. Sabaha kadar bizi dışarı çıkarmadılar... Dışarı çıkmama izin verilince, oğlumun cesedine değil, komutanın üzerine doğru koştum. 'Dinsiz kafirler' diye bağırdım. 'Evladımı neden öldürdünüz?' Komutan bana hakaret etti. 'Daha fazla zıvalarsan seni de gebertiriz' dedi. Nedim'in cesedinden 26 kurşun çıktı. Şimdi, 'Oğlum siyasi diyorlar. TV yalan söylüyor. Çatışma olmuş diyorlar, vallahi yalan...' Nedim'in annesi Fatma Öner, nefret ve kin dolu bu sözleriyle gerçeği dile getiriyor.

Mehmet Öner'in annesi Sitti Öner, oğlunun suçsuzluğunu dile getirerek, "Katillerden davacıyız" diyor.

Sidan aşiretinin reisi ve Nedim Öner'in ağabeyi Kaya Öner ise, olayı savcılığa intikal ettirdiklerini ve TRT hakkında da tazminat davası açacaklarını belirterek şunları açıkladı:

"Kardeşim kasten öldürüldü... Savcıya olayı iletтик. Kardeşimin kanı yerde kalmayacak. Ateş emri veren Hayati üstteğmen ve askerler cezalandırılmalı... Kozakçıoğlu, şimdi 'Bunlar teröristtir' diye açıklama yapmış, çatışma çıktığını söylüyor. Düpedüz yalan atıyor."

Hayri Kozakçıoğlu'nun açıklaması ile görgü tanıklarının ifadelerine bakıldığında, bu katliamın, önceden hazırlanmış bir senaryo sonucu gerçekleştiği ortaya çıkıyor. Kamuoyunca, TC'nin son dönemlerde özellikle Van çevrelerinden aşiretleri silahlendirme ve onları mücadelemize karşı savaştırma girişimlerinde bulunduğu biliniyor. İşbirlikçiliği ve uşaklığı iliklerine kadar yaşayan bazı aşiret reislerinden destek gördüğü de bilinen gelişmeler arasında. TC sömürgeciliği, bu tür katliam girişimleriyle aşiretlere gözdağı vermek ve onları yanına çekmek amacındadır.

Bu son olayda da görüldüğü gibi, TC artık tüm vahşet girişimlerine rağmen halkımızdan yüz bulamamaktadır. Bırakalım halkı vahşetle yanına çekmeyi, tersine bu yönlü barbarca uygulamalarıyla halkımızın kendisine olan nefretini misliyle arttırıyor.

Günümüzde faşist terörle halkımızı karşısına alan Türk ordusu, artık kendisini affettiremeyecektir. Çünkü bu çapulcu robot ordu, Kürdistan'da her gün suçlarına suç eklemektedir. Halkımız bu suçların hesabını tek tek soracaktır; hiçbir güç faşist sömürgeci kaçınılmaz sondan kurtulamayacaktır.

İngiliz Devletini protesto eden Kürt mülteci ŞİHO İYİGÜVEN ÖLDÜ

Şiho İyigüven bir süre önce Kürdistanlı bir grupla birlikte siyasi iltica talebiyle İngiltere'ye sığınmıştı. Kürt mülteci Şiho ile bir arkadaşı geçen hafta Perşembe günü, İngiliz hükümetinin iltica başvurularına olumsuz yanıt vermesini ve yüzlerce Kürdü sınır dışı etme tehditini protesto ederek kendilerini yakmışlardı. Müdahale sonucu hastaneye kaldırılan protestocu Kürtlerden Şiho İyigüven bir hafta sonra öldü.

Olayın duyulması üzerine, İngiltere'deki çeşitli çevreler İngiliz hükümetinin ilticacı Kürtlere karşı tutumunu kınadılar. Televizyon, radyo ve basın organları olayı geniş bir şekilde işlediler.

İngiltere'de yaşayan Kürt ve Türklerden oluşan 200 kişilik bir grup, İngiliz İçişleri Bakanlığı önünde protesto gösterisi yaptı. Göstericilere İngiliz İşçi Partisi milletvekillerinden J. Corby de katılarak, iltica talebinde bulunanların sınır dışı edilmemeleri gerektiğini açıkladı. Ayrıca üç ayrı gözaltı merkezinde toplanan Kürtlerden 80 kadarı, yemek boykotuna giderek İngiliz hükümetini protesto etti.

İngiltere İçişleri Bakanlığı yaptığı açıklamada, Kürt mültecinin ölümü nedeniyle soruşturma açılacağını belirtti.

Halkımızdan insanların bu şekilde trajik ölümlerinden Türk sömürgeciliği sorumludur; ve insanlarımızın sürdürdükleri emperyalist ülkeler ise başvurdukları uygulamalarla suç ortaklığı yapmaktadırlar. Halkımız kendi topraklarından sürülmede ve emperyalist ülkeler kendilerine sığınan insanlarımızı en ağır uygulamalara maruz bırakmaktadırlar. İnsanlarımız bu şekilde bir çıkmazla karşı karşıya bırakılmaktadırlar. Sömürgeci TC, sürgün politikası ile halkımızı kendi vatan topraklarından zorla koparmaktadır. İnsanlarımız kendilerini "demokrasinin kaleleri" olarak gösteren Avrupa ülkelerine sığınıyorlar. Açık ki, TC, Kürtleri Kürdistan'da hangi nedenle kabul etmiyor, Avrupa ülkeleri de o nedenle insanlarımızı kabul etmiyor. Kürdistan'ın ve Kürt halkının bu duruma getirilmesinde yalnız faşist TC devleti değil, emperyalist ülkeler de suç sahibidir. Nitekim, TC'nin ayakta tutulmasına ve onun faşist uygulamalarına açıktan destek veren yine emperyalist Avrupa ülkeleridir.

Türk devletinin ekonomik ve siyasi politikası ve bu faşist politikanın toplum üzerindeki yıpratıcı etkileri sözkonusudur. Artık dayanılmaz düzeye ulaşan faşist uygulamalar toplumu patlama noktasına getirmiştir. Bu nedenle toplumun dikkatleri başka yönlere çekilerek, kurtuluşun devrimde değil, başka alanlarda olduğu gösterilmektedir.

Bu nedenle, yurtdışı alanlarında yaşamakta olan -başta gençler olmak üzere- tüm insanlarımızı, kurtuluşun ancak Kürdistan'ın bağımsızlık koşullarında gerçekleşebileceğini belirterek, bunun için ulusal kurtuluş mücadelesinde aktif rol oynamaya çağırıyoruz.

DİYARBAKIR MEKTUBU

DİYARBAKIR NİHAİ HESAPLAŞMAYA HAZIRLANIYOR

Yaklaşık yedi yıl önce, ağır baskı koşullarının egemen olduğu bir dönemde ailem ile birlikte, çocuk denilen bir yaşta terketmek zorunda kaldığım ülkeme, yetişkin bir insan olarak geri dönüyordum. Ülke Kürdistan ile Avrupa'da tanıştım. Yurtsever bir aileden olduğum için doğal olarak bu saflarda olmam gerekiyordu. Diyarbakır'a gittiğimde herkes bu saflarda idi. Tabii durumu duymak ile yaşamak ayrı şeylerdir.

Tarihimizin hiçbir döneminde, halkımız arasındaki böylesi dayanışmaya kimse şahit olmamıştır. Diyarbakır'da saflar çok nettir. Herkesin ne olduğu bilinir. Bir tarafta yurtsever ve devrimciler, diğer tarafta ise işbirlikçi hainler. Fakat yurtseverlerin safları giderek güçlenirken, hain işbirlikçi saflar zayıflıyor ve çöküşe doğru sürükleniyor. Devletin kullandığı zor yolu, işkence ve para ile satın almıyor. Yurtseverlerin örgütlediği ise Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine olan inançtır. İnançın uşaklığına karşı zafer kazanacağı da ortadadır.

Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu (ARGK) sadece isimden ibaret bir ordu değildir. Eskiden de, halk ve devrimcilik adına birçok hareket ve ordu kuruldu, fakat belli bir süre sonra tarihe karışarak kayboldular. ARGK ise Kürdistan halkının malı, sesi, gücü ve koruyucusu durumundadır. Ben Kürdistan'a gitmeden önce, sömürgeci faşist Türk devletinin yarattığı terör ortamı içerisinde halkın bu derece mücadeleye sahip çıkabileceğine inanmıyordum. Gördükten sonra zaferin kesin olarak bizim olacağına inandım. Kürdistan'da şehitlerimiz efsaneleşiyor. Halk kahramanı Alaattin ZOGURLU halen de unutulmadı, herkes ondan bah-

sediyor. Mücadeleye katılanlar onu örnek alıyor; çünkü o, halkın kalbinde silinmez izler bırakmıştır.

DİYARBAKIR'DA GÜNLÜK YAŞAM

Sömürgeci-faşist Türk devleti halka gözdağı vermek için en gelişmiş silahlarıyla her gün gövde gösterisi yapıyor. Tıpkı ABD emperyalistlerinin Vietnam'da yaptığı gibi. Mesai saati 06.00 da başlıyor. Önce savaş uçakları havalanıp şehir üzerinde alçaktan birkaç tur atıyor, ondan sonra helikopterler uçmaya, gelişmiş diğer askeri araçlar caddelerde dolaşmaya başlıyor. Onları takiben arama-tarama yapılıyor; herkese düşman gözleriyle bakılıyor; faşist ordunun davranışı da zaten düşmanca. Ve en son Fransız emperyalistlerinin hediyeleri PUMA'lar havalanıyor. Halk bu gibi korkakça gösterilere alıştığı için artık endişelenmiyor. Geçenlerde ARGK'nin bu PUMA'lardan iki tane düşürdüğünü herkes biliyor.

Reformizmin yarattığı tahribat ve anti-PKK politikasından dolayı, Diyarbakır halkı, 1982-86 yılları arasında bir bocalama dönemi geçirdi. Ulusal kurtuluş mücadelesinin giderek gelişmesiyle 1987 yılında kesin tavır koydu. Bugün ise, boyun eğmez, sömürgecilerden korkmaz tarihi başkentimiz çok hızlı bir örgütlenme dönemini yaşıyor ve görevini yerine getirmeye hazırlanıyor. Artık sadece, kent köyü örgütlemiyor, köylerden kente gelip örgütleme yapanlar çoğunluktadır. Kitap okumak, toplantılara katılıp teorik eksiklikleri gidermek, köylere gidip okumakla mümkündür. Halk komiteleriyle ilişki kurmak bu gibi durumlarda daha kolaydır. Basın namusundan nasibini alamamış gerici gazetelerin manşetlerinde, PKK ve Kürdistan sorunu hep birinci haberdir. Burnu kırılan ve yenildiği herkesçe artık kabul edilen, "kahraman" Türk ordusunun şerefini kurtarmaya çalışıyor burjuva basın. Şovenizm göklere çıkarıldı, bu da tutmadı. Kürtçeyi serbest bırakmakla, sömürgeci statü devam ettirmeye çalışılıyor. Bu da tutmayacak.

Manşet atma yarışına 2000'e Doğru da katıldı. Örneğin "PKK Ordulaşıyor", "PKK'nın savaş taktikleri" gibi başlıklar atıyor. Kökeninde Kemalizm olan 2000'e Doğru bile, Kürdistan halkıyla ilişki kurmak için PKK'yi işliyor, çünkü hayatın her alanında PKK konuşulup tartışılıyor. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinden bahsetmeden gazetecilik yapmak olanaksız; bu, yaşamın dışında kalmak demektir. Her kemalist gibi, 2000'e Doğru da TC'nin birlik ve bütünlüğünden yanadır. Sömürgeci faşist devletin akıl hocasını yaparak, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin sekteye uğra-

ması için, kültürel ve siyasi özerkliği ön plana çıkarmak için çaba sarfediyor.

Kürdistan halkı, bu planı farkedecek kadar bilinçlidir artık. Halk sadece PKK'ye sempati duyup desteklemiyor, mücadeledeki yerini de alıyor, sömürgecilerin en çok korktuğu da budur. Çünkü Kürdistan'da tabansız kalmışlardır. Diyarbakır'da olağanüstü koşullarda yetişen nesil motor güç durumundadır. Yeni nesil, mücadeleden başka bir şey düşünmüyor. Eski hareketlerin artıkları, halkın ilgisini çekmiyor, artık PKK düşmanlığını da yapamıyorlar.

ARGK sadece kırsal alandan beslenmiyor. Şehirlerden de onlarca asker Halk Kurtuluş Ordusu saflarına katılıyor. Diyarbakır'da olduğum dönemde, Fiskaya semtinden 11 kişi ARGK saflarına katılmıştı. 10 Ağustos günü, bir grup ERNK taraftarı, Diyarbakır'ın en işlek caddesi olan Melik Ahmet Caddesi'nde saat 16.00'da bir eylem gerçekleştirdi. İki bayan eylemci asfalt yola benzin dökerak trafiği durdurdu, daha sonra yol kenarında park edilen bir astubayın arabasına da benzin dökerek yaktılar. Sonra Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ve zindan direnişi ile ilgili sloganlar atarak eylemlerini başarıyla sonuçlandırdılar.

Sömürgeci TC'nin Diyarbakır'da güçsüz bir gösteriye ihtiyacı var. Bu iş için de, paravan olarak kullanabileceği Sosyalist Parti (SP) vardır. 1 Ağustos günü, böyle bir eylem için ERNK taraftarları alana çekilmek istendi. Fakat provokasyon olduğu önceden belli olduğu için kimse katılmadı. Katılmayınca da eylemden vazgeçildi. Çünkü polis ve asker olayı önceden bildiği için tedbir almış ve gösteriyi çok

sert bastırarak Diyarbakır halkına gözdağı vermek istiyordu. Yurtseverlerin eylem için uygun zamanı bekleme kararı ile polis amacına ulaşamadı. Zindan direnişini desteklemek amacıyla, SP binasında yaklaşık 40 kişi açlık grevine başladı. Polis binayı kontrol altına aldı, girip çıkanlardan kimlik sordu. Ziyaret edenlerin sayısı gittikçe arttı, daha sonra videoya almaya başladı. Buna rağmen ziyaret edenlerin sayısı gün geçtikçe arttı. Polis bu defa ziyaretçilerden bazılarını gözaltına almaya başladı, gene de dayanışmayı engelleyemedi.

için başış kampanyası başlattı. TV, radyo, basın propagandasına, afişlemeye, zor ve tehdide rağmen Diyarbakır halkı hiçbir ilgi göstermedi. Başış kampanyası tam bir fiyaskoya sonuçlandı; sadece 400 binlira toplanabildi.

Kaldığım yer köylülerin uğrak yeri olduğu için sık sık olayları değerlendirme imkanımız oldu. Bu Kürdistan köylülüğünü tanıma ve politik bilincini öğrenmeme yardımcı oldu. Okuyuculara bir iki olayı anlatmayı yararlı görüyorum.

Bunlardan biri şöyle diyor: "Ben dine inanıyorum ama Hz.Muhammed'in her şeyden önce kendi halkı için mücadele ettiğine de inanıyorum."

APO ise, Kürdistan halkı için mücadele ediyor. Onun için hepimiz O'na sonsuz saygı duyuyoruz. Sorun dini sorun değil, ulusal kurtuluş sorunudur. Bu iki olguyu karşı karşıya getiren TC'nin ajanlarıdır."

Daha yaşlıca olan bir başkası ise daha politik davranıyordu. Aramızda şöyle bir konuşma geçti:

-Dayı, dağdakiler köyünüze iniyorlar mı?

-Sen bu konuşmaları bırak, ben daha üç hafta önce coplandım.

-Dayı, polis, asker çok mu sizin oralarda?

-Evet.

-O zaman bizimkiler de çok değil mi?

-Tabii biri olunca diğeri de olur.

-O zaman sana uğramışlardır.

-Hayır, bana uğramadılar.

Dayı tam gitmek üzere iken, ona seslendim:

-Dayı, gelirlerse selamlarımı söyle.

-Aleyküm selam!

Bu sözler dayının ağzından kaçırılmış olacak ki, dönüp bana ters baktıktan sonra çekip gitti.

Diyarbakır'dan 14 Ağustos'ta çıktım. 15 Ağustos yıldönümü dolayısıyla olağanüstü önlemler alınmaktaydı. Polis, asker, ajan vb. gibilerin yüzlerinde terdirginlik ve korkuyu farketmek zor değildi. Şehirin giriş ve çıkışlarında, önemli yerlere kum torbaları yığılmış ve MG-3'lerle donatılmıştı.

Diyarbakır sessiz geçen yıllardan sonra, gerçek örgütüne kavuşmuş; halk dalga dalga mücadeleye saflarına akıyor. Ne yapacağını, nereye ne zaman ve nasıl ulaşabileceğini her zamankinden daha iyi kavramıştır. Diyarbakır, şimdi ilçeleri, bucakları ve bine yakın köyüyle, dolup taşan yurtseverliğiyle ve ulusal bağımsızlığa olan inancıyla tarihi hesaplaşmaya ve zafere hazırlanıyor.

"Şeyh Saidlerin, Seyid Rızaların, Mazlumların, Agitlerin ve nice adsız kahramanların intikamını alacağız." ARGK gerillaları, kırsal kesimde köylülere bunları söylemişti...

Rézan

Impressum:
Metin Özkan
Adlerstr. 7
2085 Quickborn

Yazışma adresi:
BERXWEDAN
c/o Feyka-Kurdistan
Postfach 15 31
5300 Bonn 1

Ödeme adresi:
BfG. - Bonn
Konto Nr.: 12 05 24 21 00
BLZ: 380 101 11

Avustralya 3.00 \$
Avusturya 18.00 s.
Belçika 60.00 bfr.
Danimarka 8.00 dkr.
Fransa 6.00 ff.

Hollanda 3.00 hlf.
İngiltere 0.80 £
İsveç 6.00 skr.
İsviçre 2.50 sfr.
Norveç 10.00 nkr.

Özal Starasbourg'da protesto edildi

(Strasbourg/Berxwedan)

27.09.1989 tarihinde toplanan Avrupa Konseyi Parlamentosu'na katılmak ve bir konuşma yapmak üzere Strasbourg'a gelen T. Özal, bir grup ERNK taraftarınca protesto edildi.

Avrupa Konseyi Parlamento binası önünde düzenlenen protesto eylemine 100 civarında Kürdistanlı yurtsever katıldı.

Eylem süresince sık sık "Katil Özal", "Faşist Özal", "Kürdistan'da katliamlara son" vb. sloganları atan yurtseverler, eylemlerini yaklaşık olarak dört saat sürdürdüler. Eylemde Türkiye ve Amerika bayraklarının yakılması önemli derecede dik-

Fransız polisi neyin peşinde?

Fransız polisi, Kürdistanlı yurtseverlere yönelik saldırılarına, "yeni metodlara" başvurarak devam etmektedir. Uzun bir dönemden beri Forbach ve çevresinde bulunan Kürdistanlı yurtseverlerin evlerine düzenlediği baskınlara hiçbir gerekçe göstermezken, son dönemlerde bu tür baskınlara ölüm tehditini de eklemiş bulunmaktadır.

Polis, 27 Eylül 1989 tarihinde Avrupa Konseyi önünde faşist Özal'ın gelişini protesto etmek için bir araya gelen yurtseverleri kimlik kontrolüne tabi tuttu ve "Strasbourg şehri size yasaktır, aksi takdirde hepinizi içeri atarız" tehditinde bulundu. Buna rağmen yurtseverler, eylem gerçekleştirdiler. Protesto eylemi sonuçlandıktan sonra sokak ortasında bazı yurtseverleri tutuklamakla yetinmeyen polis, mafyavari yöntemle başka bir yurtseveri de alıp ıssız bir ormana götürerek şakağına silah dayamış ve "eylemi örgütleyen kimdir" vb. sorularla yurtseveri itirafa zorlamıştır. Tüm bu çirkefçe

Fransa'da dayanışma geceleri

(Paris/Berxwedan)

2.9.1989 tarihinde, Paris'in Sarcelle semtinde ERNK Semt Komitesi tarafından "Şehit ve Tutuklu Aileleriyle Dayanışma Gecesi" düzenlendi.

Gerçekleşen semt düzeyindeki geceye 200'ün üzerinde yurtsever kitle katıldı. Gece programı, saygı duruşu ve açılış konuşmasıyla başladı. Ardından Koma Serhed folklor ekibi, çocuk ve bayan folklor ekipleri peşisıra birbirinden güzel oyunlar sergileyerek büyük beğeni kazandılar. Ozan Tirej ve Ozan Agit'in devrimci-direnişçi türküleri gece kitlesini coşturdu. Ayrıyeten yapılan siyasi konuşma ve "ERNK Bağış Kampanyası'nın duyurusu coşkuyla karşılandı.

En son gelenekleşen Apo Hate Hilvanê halayıyla gece programı başarılı bir şekilde son buldu.

katleri çekti. Faşist Türk devletini ve destekçisi olan Avrupalı emperyalist ülkeleri protesto eden yazılı metin okundu. Eyleme katılan yurtseverler tarafından devrim andı okunduktan sonra eylem son verildi.

Eylem süresi boyunca çevrede "önlem alma" adı altında bulunan Fransız polisinin tutumu ve yer yer eyleme müdahalesi ise provokasyon kokuyordu. Gözdağı vermek için eylem alanından sorgulamak üzere götürdükleri iki yurtseveri daha sonra serbest bıraktılar. Eylem, Fransız basınına da yansdı. 2. ve 3. televizyon kanalları ise eylemi haber bülteninde kamuoyuna duyurdular.

zorbaliğa rağmen, istediklerini elde edemeyen polisler, alıkoydukları yurtseveri dağıbaşındaki ormanlık alanda tek başına bırakarak ayrılmışlardır.

Bir taraftan Fransız polisinin bu tür insanlıkdışı uygulamaları süregelirken, diğer taraftan Fransız devleti kendisini, sözümona Kürt halkının "dostu", Kürt halkının "haklarını savunan" ve bu tür vesilelerle konferans ve toplantılar düzenleyen bir güç olarak göstermeye çalışıyor. Bu ne çifte standart? Açık ki, tüm bunlar birer aldatmaca ve uyutmacadan öte bir şey değildir. Fransız devletinin yurtseverleri ajanlaştırma politikası ile, Türk devletinin Kürdistan'da egemen kılmak istediği ihanet politikası arasında hiçbir fark yoktur.

Fransız polisinin bu insanlıkdışı ve anti-demokratik uygulamalarını protesto ediyor ve lanetliyorum.

Forbach'tan bir yurtsever
29.9.1989

Rennes/Berxwedan

7.10.1989 günü Fransa'nın Rennes kentinde Kürdistan'da Şehit ve Tutuklu Aileleriyle Dayanışma Gecesi düzenlendi. Geceye 400'ün üzerinde yurtsever bir kitle katılımı sağlandı.

Oldukça coşkulu ve disiplinli geçen dayanışma gecesinin programı, şehitlerin anısına saygı duruşuyla başladı. Peşpeşe sahneye çıkan koro, ozanlar ve folklor ekipleri birbirinden güzel direnişçi parçalar ve oyunlar sunarak gece kitlesinin büyük beğenisini kazandılar.

Yapılan Türkçe ve Fransızca siyasi konuşmanın yanısıra, oynanan kısa bir skeç büyük bir ilgiyle izlendi. Kitlenin coşkun alkışları arasında devam eden gece programı, en son Apo Hate Hilvanê halayıyla son buldu.

★

HOLLANDA:

(Amsterdam/Berxwedan)

Hollanda Sosyalist İşçi Partisi'nin (PvdA) Gençlik Örgütü (Jonge Socialisten), 15 Eylül 1989 günü "Kürdistan ve Hollanda politikası" adlı bir gece düzenledi. Bu gecenin çalışmalarına MERA ve Solidariteit Groep Koerdistan da katıldılar. Gecenin amacı; Hollanda politik partilerinin, Kürt halkının kendi kaderini bağımsızca tayin edebilme hakkına, Kürdistan bağımsızlık mücadelesine yaklaşımlarını tartışmak ve toplantıya katılan politik partilerin bu konudaki görüşlerini almaktır. Toplantıya Hollanda'nın beş büyük partisi olan PvdA (Hollanda Sosyalist İşçi Partisi), Groen Links ve CDA (Hollanda Hıristiyan Demokratlar Partisi), D'bb (Demokratlar bb) ve VVD (Hollanda Demokratik Özgürlükler Partisi) çağrılmıştı. Bu Partilerden toplantıya, PvdA, Groen Links ve CDA adına Amsterdam Belediye Encümen üyeleri katıldılar. Toplantı başlamadan önce Almanya WDR televizyonunda yayınlanan Kürdistan tarihi ile ilgili video filmi, Hollandacaya çevrilmiş şekliyle gösterildi. Daha sonra Kürt halkının bir dostu olan ve Ortadoğu'da Lübnan ve Filistin meselesiyle ilgilenen bir politikacı, Kürdistan tarihi hakkında genel ve kısa bir konuşma yaptı. Açıklamadan sonra toplantıya katılan politik partilerin sözcülerine tanınan beş dakikalık konuşmaya geçildi. Groen Links adına parlamento üyesi Andree van Es, ilk konuşmayı yaparak, "Kürt halkının kendi kaderini kendisinin tayin etmesini ve kendi devletini kurma hakkını desteklediklerini" söyledi. PvdA adına konuşan Weirsmann (İşçi Partisi'nin uluslararası dış ilişkiler sözcüsü), Avrupa sosyal demokrasisinin ve emperyalizmin reformist politik çözüm yöntemi olan "kültürel özerklik"ten yana olduklarını söyledi. CDA adına konuşan Amsterdam belediyesi encümeni Jon Von Jonge ise, bu konuda konuşulanlar hakkında politik olarak açıklamalarda bulunmayacağını, konuşulanları ve söylenenleri partisinin yetkili organlarına iletteceğini söyledi.

Sözcülerin konuşmalarından sonra tartışma bölümüne geçildi. Sorulan sorular dört konuyu içeriyordu; Kürdistan'ın bağımsızlığı, Kürdistan'da soykırımlar, kimyasal silahlar, NATO'ya bağlı devletlerin TC devletine yapmış oldukları ekonomik, politik ve askeri yardımlar, Kürdistan'da insan hakları ve Güney Kürdistan'dan gelen "mültecilerin" durumu ve Hollanda'da üçüncü azınlık durumunda bulunan Kürtlerin bu ülkedeki eğitim, basın ve yayın (radyo, tv) hakları.

Olumlu bir ortam içinde geçen toplantıya 150'ye yakın Hollandalı ve Kürdistanlı kitle izleyici olarak katılmıştı. Hollanda'da ilk kez böyle bir toplantının düzenlenmesi olayı, kitle ve kamuoyu üzerinde olumlu bir etki bıraktı. Toplantıya çağrılmış olan D'bb ve VVD sözcüleri katılmadılar.

Tartışma bittikten sonra toplantı Koma Zilan müzik grubunun söylediği türkülerle olumlu bir şekilde sonuçlandı.

15 Ağustos'un yeni yıldönümü coşkuyla kutlandı

Libya'nın Trablus kentinde 15.09.1989 tarihinde düzenlenen 15 Ağustos'u kutlama gecesi, 3000 dolayında bir kitle katılımı sağlanarak, büyük bir devrimci coşkuyla kutlandı.

Geceye Kürdistanlı yurtseverlerin yanısıra birçok ilerici güç de katılarak kutlama mesajları sundular. Bu güçler; Libya'lılar, Filistinliler ve bazı Afrika ulusal kurtuluş hareketleriydi.

Program, saygı duruşu ve programın sunulmasıyla başladı. Programın sunulmasından sonra Kürtçe siyasi konuşma yapıldı. Ardından Trablus merkezi folklor grubu devrimci halk oyunlarını sergiledi. Folklor gösteri-

sinden sonra Arapça siyasi konuşma yapıldı. Ardından, Koma Karker, hazırladığı devrimci türkü ve halk ağıtlarını sundu.

Gecenin birinci bölümü tiyatro oyunuyla sonuçlandı. İkinci bölümü, Parti adına yapılan Türkçe siyasi konuşma ile başladı. Ardından Trablus merkezi çocuk grubu hazırladığı programı sundu. Zavya folklor ekibi derlediği oyunları sergiledi. Ardından tekrar tiyatro oyunu sunuldu ve Binwelid ile Ziletin folklor ekipleri programlarını sundular. Gece, çok coşkulu bir şekilde Koma Karker'in ikinci programı ve APO Hate Hilvanê türküsüyle sonuçlandı.

Yunan hükümetini protesto amacıyla ATINA'DA AÇLIK GREVİ

(Atina/Berxwedan)

Gerek Türkiye ve gerekse Kürdistan'daki gelişmeler karşısında bir çıkmazı yaşayan sömürgeci-faşist Türk devleti sorunlarının kaynağını başka yerlerde aramaya çalışıyor. Bir nebze de olsa rahat bir nefes almak için sorunlu olduğu ülkelere bile çeşitli tavizlerle vaadlerde bulunuyor. Bunun en açık örneklerinden birisi de Yunanistan'da yeni kurulan sağ hükümetle olan ilişkileridir.

Bilindiği gibi yaklaşık iki ay önce, Yunanistan sağ iktidar partisinin başkanı Antalya'ya gidiyor. Antalya'da Turgut Özal'la ikili bir gizli görüşme yapıyor. Yapılan bu görüşmede resmi olmayan kaynaklara göre Turgut Özal, Ege, Trakya ve Kıbrıs konusunda belli bazı tavizler vaadediyor. Buna karşılık ise Miçotakis'ten Türkiye'nin AT'ye girmesine karşı katı tutumunu yumuşatmasını ve Yunanistan'a iltica eden Türkiyeli ve Kürdistanlı siyasileri geri iade etmelerini talep ediyor. Yine aynı kaynaklardan edinilen bilgilere göre bu konularda bazı anlaşmalar varmışlardır.

Zaten Yunanistan hükümetinin

son dönemlerde Türkiye'ye bakış açısında yumuşamaya gitmesi sözkonusu olan anlaşmayı doğrular niteliktedir. Nitekim kısa bir süre önce kamuoyunun büyük tepkisine rağmen, Yunan hükümetinin aldığı yeni ve ani bir kararla 20'ye yakın Türkiyeli ve Kürdistanlı siyasi sığınmacı faşist Türk devletine teslim edildi.

Bunun üzerine Türkiyeli ve Kürdistanlı devrimci örgütler biraraya gelerek, Yunan hükümetinin son yaklaşımını ve anti-demokratik hareketini, düzenledikleri bir açlık grevi eylemiyle protesto ettiler. 3.10.1989 tarihinde ERNK, SVP, TKP-B, THKP-C/Acilciler, TKKKÖ, TKEP, Av. Dev-Genç, TKP/ML, Dev-Yol ve MLSPB taraftarlarınınca, Atina'nın Akademias bahçesinde düzenlenen açlık grevi eylemi iki gün sürdü. Eylem, Yunan kamuoyunda büyük bir ilgi uyandırdı. Yunan basını da eylemi üç gün boyunca genişçe işledi. Eylemin son gününde Yunanlı demokratlardan ve mültecilerden oluşan 150 kişilik kalabalık bir grup, parlamento binasına yürüyerek, eylem taleplerini içeren dilekçeyi İçişleri Bakanlığı'na sundu.

ERNK bağış kampanyası ile dayanışma gecesi yapıldı

(Hannover/Berxwedan)

01.10.1989 tarihinde Batı Almanya'nın Hannover kentinde "ERNK Bağış Kampanyası ile Dayanışma Gecesi" düzenlendi. Gerçekleşen bu dayanışma gecesine 500'ün üzerinde bir yurtsever kitle katıldı. Epey yüklü ve zengin olan gece programı kitle tarafından ilgiyle izlendi.

Gece programı, koro ekibinin sahneye çıkarak devrimci marşlar okumasıyla başladı. Ardından Celle çocuk folklor ekibinin sergilediği folklor oyunları, kitlenin coşkun alkışlarıyla karşılandı. Bağış Kampanyasının ulusal kurtuluş mücadelesindeki yeri ve önemini, bunun yanında Kürdistan'daki son gelişmeleri ve savaş muharebelerinin bilançosunu içeren siyasi konuşma yapıldı. Konuşma sürerken sık

sık "Bijî Serok APO", "Bijî ERNK" sloganları atılıyordu. Döneme uygun, halkın mücadeleye olan bağlılığını ve direnişini dile getiren tiyatro, içeriği ve anlamı itibarıyla büyük beğeni kazandı. Tiyatrodan sonra sahneye çıkan Ozan Dilgeş'in direnişçi türküleri ve özellikle Cizre'de şehit düşen yiğit Kürdistan kadını Berivan yoldaş üzerine bestelediği türkü gece kitlesinin coşkun alkışları ve "Berivanlar ölmez" sloganıyla karşılandı. Ardından Koma Welat folklor ve müzik ekipleri birbirinden güzel oyunlar sergilediler ve türküler okudular. Yine, Koma Amed'in sunduğu canlı ve coşkulu müzik programından sonra düzenli ve disiplinli geçen gece programı, "Bijî Serok APO" sloganıyla son buldu.

Silopi halkıyla dayanışma gecesi yapıldı

(Bonn/Berxwedan)

30.09.1989 tarihinde Batı Almanya'nın Başkenti Bonn'da, Silopi halk ayaklanmasıyla dayanışma amacını taşıyan yerel düzeyde bir gece düzenlendi. Bonn-Kürdistan Centrum bünyesinde düzenlenen geceye 200'ün üzerinde bir katılım sağlandı.

Başta Silopi şehitleri olmak üzere Kürdistan ve dünya devrim şehitleri anısına bir dakikalık saygı duruşundan sonra başlayan gece programı, zengin içeriğiyle kitlenin büyük beğenisini kazandı. Yapılan Kürtçe siyasi konuşmada son gelişmeler

ve buna bağlı olarak Silopi direnişi değerlendirilerek, düşmanın Kürdistan'daki faşist uygulamaları teşhir edildi. Ardından Bonn çocuk müzik grubu ile Koma Berivan müzik grubu devrimci-direnişçi türkülerini geceyi daha da renklendirdiler. Gecede Silopi direnişi ve halk ayaklanmasını dile getiren kısa bir tiyatro oyunu da oynandı.

Ayrıca, "ERNK ile Dayanışma Kampanyası"nın açılışı ve kitleye duyurusu coşkuyla karşılandı. Gece programı, Ozan Şemdin'in okuduğu direnişçi türküler ve en son Apo Hate Hilvanê halayıyla sonuçlandı.

Bülent Ecevit, Demokratik Sol'un Başkanı mı, emperyalizmin uşağı mı?

DSP Genel Başkanı Bülent Ecevit, 16 Eylül'den başlayarak Avusturya'nın değişik şehirlerinde birtakım toplantılar yaptı. Özellikle Alevi tabanına sahip olan Türkiye-Avusturya Dostluk Derneği'nin davetlisi olarak Avusturya'ya gelen Ecevit, 18 Eylül'de Viyana'da da "Avrupa Topluluğu ve Türkiye ilişkileri" konulu bir konferans verdi. Konferans boyunca Türk milliyetçiliğine övgüler yağdırıldı ve Türk-lük şahlandırılmak istendi. Geçmişteki Osmanlı yayılmacılığını da Avrupa'daki kapitalist gelişmeye katkı olarak değerlendiren Ecevit, bununla yayılmacılıklarını meşru göstermeye çalıştı.

Aynı zamanda demokrasi ve barış üzerine nutuklar çeken bir dönemin "Karaoğlan", 12 Eylül'ün başarısızlığını da eleştirdi ve generallerin başaramadığını kendilerinin başaracağını imajını yarattı.

AT'ye girememenin ezikliğini dile getiren bay Ecevit, Türkiye'nin çıkarları temelinde Türk işçilerini birliğe çağırdı.

Ecevit'in konuşmasından sonra, salonda bulunan yaklaşık 500 dinleyiciden bazıları söz hakkı alarak konuşmak ve soru sormak istediler. Ecevit söz hakkı vermeyince, salonda bulunan 15-20 civarında ERNK taraftarı ile bu bay arasında tartışmalar gündeme geldi. İrkçi ve şovenistçe konuşmalarından dolayı, ERNK'li taraftarların protestosuna hedef olan Ecevit,

"Kürdistan yoktur, ben size Türkiye faşisttir dedirtmem" belirlemesiyle kışkırtmacılık yaptı. Buna ERNK'li taraftarlar, "Vur gerilla vur, Kürdistan'ı kur" sloganıyla cevap verdiler. Bu ve benzeri sloganlar toplantının sonuna kadar tekrarlandı.

Daha sonraki günlerde bu bay, Avusturya'daki bazı bakanlarla görüştü ve TC'nin çıkmazdan kurtulması için yardım istedi.

Bizce Ecevit'in Avusturya ziyareti arkasında birçok neden bulunmaktadır. Avusturya-Türkiye ilişkilerinde belli bir yumuşamaya gidilmek ve Türkiye'ye gereken yardımların aktarılması istenmektedir. Ekonomik ve askeri yardımın yanısıra, siyasi olarak da sosyal-demokratların Türkiye'ye ilişkin düşüncelerine başvurulmuştur. Bundan kısa bir dönem önce TC Dışişleri Bakanı, Avusturya Dışişleri Bakanı

Devamı 16. sayfada

İSVİÇRE:

(İsviçre/Berxwedan)

23.09.1989 günü İsviçre'nin Ticino Kantonunda Aderiscono Gurupo R Mendirisi'nin organize ettiği "İlticacılar Günü" kutlandı.

Kutlamaya ERNK taraftarları ve daha başka kuruluşlar da katıldılar. Bu dayanışma kutlamasına 300'e yakın kitle katıldı.

ERNK taraftarları "İlticacılar Günü"nde aktif şekilde yer aldılar. Kutlamada yayın sergisi açıldı, Kürt yemekleri tanıtıldı. Ayrıca ERNK taraftarları adına, Kürdistan'daki gelişmeleri dile getiren bir konuşma yapıldı.

"İlticacılar Günü" kutlamasında, kültürel programın ağırlıklı bölümünde ERNK taraftarları folklor ekibi, koro ve bir ozan yer aldı. Yapılan kültürel gösteriler, kitlenin büyük beğenisini kazanarak, onları oldukça coşturdu.

Kutlamada ERNK'li yurtseverler, Kürdistan'ı başarılı şekilde temsil ederek, yabancı kitlelerin sıcak dayanışmasını sağladılar.

İNSAN HAKLARI VE KÜRDİSTAN

(Hamburg/Berxwedan)

Hamburg Üniversitesi büyük salonunda SHP milletvekilleri, 16 Eylül 1989 cumartesi akşamı çevre illerden de gelen kalabalık bir kitle önünde bu temayı işlediler. Gece, Alman "Gesellschaft für bedrohte Völker" örgütü çatısı altında ve Kürt siyasetler tarafından tertiplenmişti. Bu yüzden irili-ufaklı tüm Kürt ve Türk siyasetçileri, yayın masalarıyla gecede yerlerini almışlardı. Geceye birkaç saz sanatçısı da eşlik etti. İlk konuşmacı, Kirsehir Cezaevi firarı mahkumu Hasan Hüseyin Yıldırım oldu. Biraz uzun süren konuşmasında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine de değinen H. Hüseyin Yıldırım, PKK adını anmamaya dikkat etti ve sömürgecilerle, emperyalistleri "ilahlar" olarak tanımlamayı nedense hep tekrarladı. Kürtçe şiir ve türkülerden sonra SHP'nin bu konuda TBMM'de birkaç kez çıkış yapmış milletvekili Mehmet Ali Eren söz aldı. Yalnız SHP merkezince önceden yazılıp kendisine verilen ve SHP'nin güncel Kürdistan politikasının bir taslağı olan yazıyı okumakla yetindi. Daha sonra Ahmet Türk söz aldı. Fakat uzun konuşmadı. Bu sırada geceye katılan ERNK taraftarları "Beşirler ölmez, Bijî PKK", "Vur gerilla vur, Kürdistan'ı kur" sloganları atıldılar. Ahmet Türk, Kürdistan'da olağan hale getirilen çoban ve köylü katliamlarına örnekler verdi ve PKK'nin Kürdistan'daki hakimiyetinin giderek geliştiğini söyledi. Ardından Şerafettin Kaya, bir konuşma yaptı. Ş. Kaya konuşmasında, "Bizim sorunumuz insan hakları değil, bağımsız bir Kürdistan'dır. Kürdistan'a sahip olmanın da tek yolu, dağlarda peşmerge olmaktan geçer" diye bir açıklama yaptı. Artık en bağınaz ağzların bile Kurdoloji'den bahseder olduklarına dikkati çekti.

Gecede Türkiye'ye sığınmış 36 bin (mülteci) Kürt için yardım toplandı. Toplanan yardım miktarı, 1200 civarındaki kitleye rağmen ancak 300 DM kadar oldu.

22 Eylül 1989

12 EYLÜL CUNTASINI PROTESTO EYLEMLERİ

(B. Berlin/Berxwedan)

16.9.1989 tarihinde Batı Berlin'de 12 Eylül faşist cuntasının 9. yılı düzenlenen bir yürüyüşle protesto edildi.

Kürdistanlı, Türkiyeli ve Almanyalı devrimci, demokrat ve yurtseverlerin ortaklaşa düzenledikleri yürüyüşe 250'nin üzerinde kitle katılımı sağlandı. Wittenbergplatz'te biraraya gelen yürüyüş kitleleri, saat 10.00 civarında Türk Konsolosluğunun bulunduğu alana doğru harekete geçti. Kitle sloganlar eşliğinde miting alanına vardı. Yapılan siyasi konuşma ve sunulan mesajlarla 12 Eylül faşizmi bir kez daha lanetlendi.

Yürüyüşü; ERNK, Av. Dev-Genç, TDKP ve TKP-ML Hareketi Batı Berlin taraftarları ortak düzenlediler.

Hollanda-12 Eylül'ü protesto yürüyüşü

Amsterdam/Hollanda:

12 Eylül faşizmini protesto etmek için, Hollanda'da ERNK, EKİM, TDKP, Av. Dev-Genç, Dev-İşçi, TKP-ML Hareketi taraftarları ortak bir yürüyüş eylemini gerçekleştirdiler. TKP-ML (Partizan) ise, eyleme destekleyici düzeyde katıldı.

Yürüyüş, 9 Eylül 1989 gününde 500 kişilik Kürdistanlı ve Türkiyeli kitlenin katılımı ile gerçekleşti. Ortak bir birlik platformu temelinde gerçekleştirilen yürüyüş eylemi, olumlu ve sağlıklı bir ortam içinde başladı. Yürüyüş güzergahı boyunca her örgüt, ortak atılması gereken sloganlarla birlikte, örgütsel olarak kendine özgü sloganlarını da attılar. Bu durum, yürüyüş eylemini daha da güçlendiriyordu. Çünkü artık kitlelerde, birbirlerine karşı ve örgütlere karşı olan önyargılar artık eski rağbeti görmüyordu. Hollanda özgülünde katılım olumlu oldu. Fakat bazı aksaklıklardan dolayı yürüyüşe daha değişik alanlardan katılacak olan kitleler, zamanında alana ulaşamadıklarından eyleme katılmadılar. Bu da yürüyüşün katılımını etkiledi. Yürüyüş korteji toplanma alanında biraraya geldikten sonra üç dilde (Hollandaca, Türkçe ve Kürt-

çe) konuşmalar yapıldı. Kitle dağılmadan önce ERNK taraftarları bir araya toplanarak mücadele andını içtiller. Eylem olgun ve olumlu bir hava içerisinde son bulurken, faşist sömürgeci TC devleti bir kez daha, kamuoyu nezdinde teşhir edildi.

(Stockholm/Berxwedan)

9 Eylül 1989 günü Devrimci Birlik Platformu öncülüğünde Stockholm'de sömürgeci faşist Türk cuntası, 9. yılında bir protesto gösterisiyle lanetlendi.

Şehir merkezinde gerçekleşen gösteriden sonra Türk Elçiliğine doğru yürüyüşe geçildi. Yoğun bir şekilde dağıtılan bildiriler ve kararlıca atılan slogan sesleri İsveç kamuoyunun ilgisini çekti. Özellikle ERNK taraftarları Türkçe, Kürtçe ve yabancı dilde "Vur gerilla vur Kürdistan'ı kur" vd. sloganları gür şekilde haykırdılar. Yapılan konuşmalarla faşist cunta teşhir edildi.

Gösteri esnasında İsveç polisinin sergilediği tutum ise provokasyona açık davetiyeydi. Bu esnada bir yurtseveri de tutuklamak istedi. Ancak, kitlenin soğukkanlılığı ve kararlılığıyla polis bu provokasyonuna gelinmediği gibi, yurtseverin tutuklanmasına da müsaade edilmedi. Amacına ulaşan eylem, başarıyla sonuçlandı.

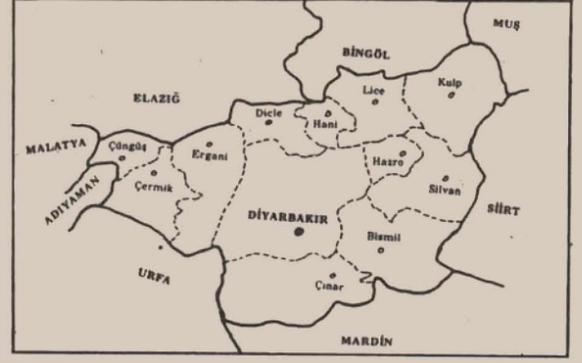
★

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

Geçmişin ticaret merkezi, günümüzün direniş kalesi

A M E D
(Diyarbakır)

—IV—

ULUSAL KURTULUŞ
MÜCADELEMİZDEKİ YERİ

Diyarbakır, Kuzey-Batı Kürdistan'ın TC egemenliğinde sömürgeleşmesiyle birlikte, yine aynı sömürgecilik tarafından üzerinde en çok oynanan beldelerimizdendir. Türk egemenlerinin, Kuzey-Batı Kürdistan'ı sömürgeleştirme süreci oldukça sancılı geçiyordu. Bölgesel de olsa, denilebilir ki, Kürdistan'ın bu parçası bir boydan bir boya isyanlara sahne oluyordu. İşte Türk sömürgecileri açısından, Diyarbakır'ın önemi bu dönemde ortaya çıkacaktı. Kuzey-Batı Kürdistan'ın orta yerinde kurulmuş olan Diyarbakır'ı Türk egemenleri isyanları kanla bastırmada tampon bir bölge olarak kullandılar. İşbirlikçileri bu merkezde topladılar ve isyanların bastırılmasını da yine Diyarbakır'da planladılar.

Geçmiş dönemlerde Diyarbakır'a Kürdistan'ın başkenti gözüyle bakılıyordu. Önemli düzeyde bir kozmopolit yapıya sahipti. Toplumun her kesiminden kişiliklerin uç noktada çıktığı bir alandı. Bu konumuyla sahip olduğu zemin, her yönlü gelişmeye açıktır.

Türk egemenleri tarafından, geçmişten günümüze kadar Diyarbakır, kemalist kültürün yaygınlaşmış boy vermesi için çok yönlü girişimlerde bulunduğu merkezdir. Burada Kemalizmin bir maketi oluşturulmak isteniyor. MİT merkezinin son dönemlere kadar Diyarbakır'da bulunması anlamlıdır. Diyarbakır'da, Kürdistan'ın her yöresinden insanlar yaşamaktadır; işçisinden bürokratına kadar. Diyarbakır'dan birçok Kürdistan bölgesine ulaşım olanağı da bulununca; sömürgeciler bundan en üst düzeyde yararlanmaya çalışıyorlar. MİT'in bir görevi de, çevre illerden de akın eden işsizler ordusundan insanlarımızı sahte vaatlerle kandırıp ajanlaştırmaktır.

Diyarbakır'ın bu çelişkili yapısından ötürü, burada birçok yönlü gelişme ortaya çıktı ve geçici olarak gelişmeler de sağladı. Doğrunun kaybettirildiği ve yanlışların doğru olarak sunulduğu bir zeminde, bu yönlü gelişmelerin ortaya çıkması doğaldır da.

Türk sömürgeciliği tarafından ihanet rolü oynattırılmak istenen Diyarbakır, 12 Eylül askeri darbesinden önceki yıllarda Kürt küçük-burjuva ve ilkel milliyetçiliğin yuvalandığı bir alandı. Kürdistan adına yola çıktıklarını iddia eden bu güçler, kendi sınıf çıkarlarına uygun her türlü entrikalarla, aslında ulusal kurtuluşçu bilincin muğlaklaştırılmasının çabalarını yürütüyorlardı. Kürt reformist ve uşak takımı, çalışmalarıyla ulusal kurtuluşçu gelişmenin önüne diktiler engeller, Türk sömürgeciliğine fazlasıyla hizmet ediyordu. Nitekim bu alanda küçük-burjuva reformistlerinin önemli etkinliğine ulaşmaları ve Türk sömürgeciliğinin buna sessiz kalması altında yatan nedenler oldukça anlamlıdır.

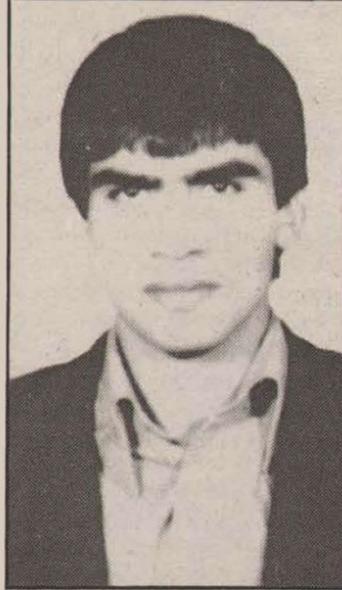
Hiçbir çarpıtmaya ve muğlaklığa yer vermeden Kürdistan'ın ulusal kurtuluşunu önüne hedef koyan Ha-

reketimiz, Diyarbakır'a el atar atmaz, Türk sömürgeciliğinden önce Kürt küçük-burjuva reformistlerini ve işbirlikçi hain takımını karşısında görüyordu. Bu güçler Hareketimize karşı işbirliği temelinde saldırı cephesi oluşturdular. Bölge halkında ulusal kurtuluşun bilincini uyandırmak ve onu politik güce dönüştürmek için yoğun çabalar içerisine giren Hareketimizin mensuplarına kurşun sıkmaktan bile çekinmediler. Sömürgeciliğin ve diğer reformist küçük-burjuva güçlerin saldırı furçasına rağmen, Hareketimizin gelişmeye yüz tutan etkinliği kırılmadı.

Hareketimizin, ulusal kurtuluş ve bağımsızlık düşüncesini ilk taşıdığı Kürdistan alanlarından biri Diyarbakır'dır. Kısa sürelerle de olsa Hareketimizin birçok önder kadrosu bölgede çalışmalarda bulundu. Kısa bir süre Mazlum DOĞAN yoldaş da Diyarbakır faaliyetlerinde sorumluluk üstlendi. Günümüzde cezaevinde bulunan Orhan Aydın yoldaş da Diyarbakır çalışmalarında yer alıyordu. Bu süreçte Diyarbakır'ın kenar semtlerinde yoğun olmak üzere, şehir merkezinde de önemli gelişmeler yaratılır. Bu dönemde, DDKD adlı işbirlikçi güç Hareketimizin çalışmalarını yürüten devrimcilere en çok saldıran örgüt konumuna geçer. Hareketimiz her türlü saldırı ve maddi olanakların kıtlığına rağmen kararlı bir mücadele geliştirir. Bölgede bağımsızlık mücadelesi, ortamın kozmopolit yapısını önemli oranda netliğe ulaştırır. Hareketimizin sömürgeciliğe yönelen kararlı ve ihtilalci mücadelesi büyük saygınlık uyandırır. 1980'in Mart ayında Partimizin ilan ettiği Kızıl Hafta'nın en çok yankı yarattığı alanların başında Diyarbakır gelir. Bir hafta süresince esnafların kepenk indirme eylemi, sömürgecilerin ve Kürt küçük-burjuva reformistlerinin tüm baskı ve tehditlerine rağmen, başarıyla sonuçlanıp amacına ulaştı. Hareketimizin Kızıl Hafta eylemi, Türk sömürgeciliğine ve reformist küçük-burjuva güçlerine büyük korku saldı ve Partimizin ciddi bir güç olduğunu kabul ettirdi.

Bu dönemden sonra, Partimize yönelik saldırıların yoğunlaşmasıyla birlikte tutuklamalar da yaygınlaştırdı. Partimizin etkinliği ve gelişme yaratan çizgisi bu şekilde yok edilmek istendi. Bu saldırı kampanyası bir süre sürdürüldükten sonra, Türk sömürgeci egemenliği iktidarını ordusuna devrediyordu.

Partimizin yurtdışına hazırlık amacıyla çekilmesiyle birlikte, direniş sürecini cezaevlerindeki PKK önder, kadro ve sempatanları başlatacağı. Direnişin başını çeken, Diyarbakır zindan direnişçileri oluyordu. Türk egemenlerinin barışlığının en uç noktada konuşulduğu Diyarbakır zindanlarında Mazlum yoldaşın tarihsel büyük eylemiyle direnişin fitili ateşlendi. Sömürgeciliğin, artık cezaevlerinde tüm devrimci tutukluları teslim aldığı ve böylece mensup oldukları hareketleri bitireceğini sandığı bir dönemde, Mazlum yoldaş cezaevlerinin kararlı ortamını direniş atesivle av-

Mazlum DOĞAN

dınlatarak yeni bir çığır açıyordu.

Diyarbakır zindanındaki bu direniş kıvılcığının etkisi Kürdistan ve Türkiye sınırlarını aşarak, dünyanın birçok alanında yankısını buldu. Böylelikle başlatılan direniş süreci ardından, Kürdistan ve Türkiye'deki cezaevleri peşpeşe direnişlere sahne oluyordu. Bu süreçte de Diyarbakır Cezaevi, direnişlerdeki öncü rolünü korumakla kalmadı, bu rolünü çok daha ileri düzeyde geliştirme başarısını da gösterdi. Ferhat KURTAY, Mahmut ZENGİN, Eşref ANYAK ve Necmi ÖNER'in kendilerini yakma eylemi, eşsiz bir cesaret ve fedakarlık örneği oluyordu. Bu süre sonra da Kürdistan halkının büyük önderi M. Hayri DURMUŞ yoldaş çıkarıldığı mahkemede yaptığı açıklamayla 14 Temmuz Ölüm Orucu eylemini başlatıyordu. Eyleme büyük enternasyonalist Kemal PİR, yiğit halk kahramanları Akif YILMAZ ve Ali ÇİÇEK yoldaşların da içinde yer aldığı PKK'li savaş esirleri katılarak, TC sömürgeciliğinin ölüm silahı işlemez kılınıyordu. Bu eylemin de etkisiyle birlikte, cezaevlerindeki direnişler kitleselleşecekti.

Aynı şekilde Diyarbakır'daki bu cezaevi direnişleri, Türk sömürgeciliğini çılına döndürecek. İşte sömürgeci egemenliğin sözcüsü azgın faşist Kenan Evren tam da bu döneme denk gelen bir sırada Diyarbakır'a yaptığı bir inceleme gezisinde, "Bazıları var, başlarını keseniz de ideolojilerinden vazgeçmezler. Böylelerini asmayalım da besleyelim mi?" açıklamasında bulunuyordu. Bu sömürgeci faşist halk düşmanının sözkonusu açıklamasına, açık ki PKK'li savaş esirlerinin ölümüne direniş geliştirmeleri kaynaklık ediyordu.

Diyarbakır zindanında görkemli direnişlerin yoğunlaşmasıyla birlikte, işkencelerin ve baskı uygulamalarının dozu da artıyordu. En akılalmaz işkence türleri uygulanarak, ihanetçiler harekete geçirilerek, komplo ve provokasyonlar gündemleştirilerek direnişlerin önüne geçilmeye çalışıldı. Her şeye rağmen, Diyarbakır zindanındaki direniş atesini söndürülemedi: tersine bu direniş atesi daha

da gürleştirildi ve cezaevi, devrimin bir okulu haline getirildi.

PKK'li savaş esirlerinin savunmaları tarihe maledildi. Sömürgeci mahkemeler, savaş esiri yoldaşlarımız tarafından sömürgeci egemenliğin yargılandığı mahkemeler durumuna getirildi. Yoldaşlarımız Partimizi, devrimi ve sosyalizmi savunarak siyasi zafer kazandılar; ve "Tarihin hakkımızdaki hükmü beraattır" dediler.

Diyarbakır zindanının öncülük ettiği cezaevi direnişleri, 12 Eylül askeri-faşist cuntasının Türkiye ve Kürdistan halkları üzerinde alabildiğine baskıyı yoğunlaştırarak toplumun üzerine bir karabasan gibi çöktüğü bir dönemde, devrimin umudunu taze tuttular. Dolayısıyla geçici mücadelesizlik ortamının yarattığı boşluk bu şekilde dolduruldu. Diyarbakır zindan direnişi, diğer bir yönüyle de, yurtdışına çekilen hareketlere ülke zemininde mücadeleyi başlatma çağrısı oluyordu. (Partimiz, Kürdistan'a dönerek aynı zamanda cezaevi direnişlerine de yanıt veriyordu.)

Geçmiş isyanlarda, teslimiyetin ve ihanetin merkezi olarak kullanılan Diyarbakır, bu kez sömürgeci egemenliğin umudunu kursağında bıraktı. PKK'li savaş esiri yoldaşlarımız, Diyarbakır'ı direnişin kalesi haline getirenler, çağdaş Kürdistan tarihinde yepyeni bir cezaevi mirası yarattılar. Nitekim, yoldaşlarımızın kanları ve canları pahasına yarattıkları direniş mirasının, ulusal kurtuluş mücadelemize katkısı küçümsenmez düzeydedir. Günümüzde de Diyarbakır zindanında başlayan direniş geleneği, sömürgeci cezaevleri politikasını boşa çıkarıyor ve devrimci tutukluların birçok hak talebinin gerçekleşmesini sağlıyor. Artık Türkiye ve Kürdistan'daki herhangi bir cezaevinde başlayan direniş, diğer tüm cezaevlerindeki devrimci tutuklular da direnişe geçirebiliyor. Direnişler, tüm cezaevlerinde dayanışma temelinde dalga dalga yayılıyor. Böylelikle sömürgeci cezaevi yönetimlerine geri adım atılıyor.

Diyarbakır'da kök salarak, tüm cezaevlerinin odağı durumuna getiren direniş geleneğinin ortaya çıkardığı en önemli gelişmelerden biri de, aile hareketinin yaratılmasıdır. En zor koşullar ortamında boyveren direnişler, tutuklu aile ve yakınlarını aktif olarak hareket geçirdiği gibi, toplumun diğer tüm duyarlı kesimlerinin de seslerini yükseltmesine yolaçtı. Türk sömürgeciliği artık cezaevlerine yönelirken, direnişlerin yarattığı toplumsal muhalefeti de dikkate almak zorunda kalıyor.

PKK'li savaş esirleri, sömürgeci-faşist uygulamalara boyun eğmeyip direnişler geliştirerek, TC'nin "demokrasi havariliği"nin faşistlik olduğunu dünya kamuoyuna da duyurdular. Bununla da, TC'yi uluslararası platformlarda teşhir ve tecrit ederek, onun büyük engellerle karşılaşmasına yolaçtılar. Böylece uluslararası alanda, TC'nin demokrattığında, cezaevlerindeki uygulamalar ölçü olarak alınmaktadır.

Genel hatlarıyla aktarılan bu tarihsel önemdeki gelişmelerin yaratı-

cısı Diyarbakır zindanıdır. İhanet ve direnişin kıyasıya çatıştığı; ve arkasındaki tüm olanaklara rağmen ihanetin direniş duvarında parçalandığı Diyarbakır zindanı, ulusal kurtuluş mücadelemize büyük katkılarıyla anılmaya hak kazanmıştır.

Büyük acıların, zorlukların yaşandığı ve küçümsenmez bedellerin ödendiği Diyarbakır zindanında, büyük önderlerimizin kanı vardır. Diyarbakır zindanı denilince Mazlum, Hayri, Kemal ve Ferhat yoldaşlar akla gelir. Bu yoldaşlarımız değerli canlarını feda ederek, cezaevlerindeki direniş geleneğinin yaratıcısı oldular. Diyarbakır, onlarsız düşünülemez.

Partimizin 15 Ağustos Atılımıyla başlattığı yeni dönem ulusal kurtuluş mücadelesi Diyarbakır'a da uzandı. Gerilla gruplarımız bölgenin kırsal kesimlerinde çalışmalar yürütürken, diğer yandan şehir merkezi faaliyetlerine de yönelindi. Partimizin militanlarından Alaattin ZOĞURLU ve Mehmet DAĞ yoldaşlar, şehir çalışmalarını yürüttükleri sırada bir işbirlikçi ajan tarafından ihbar edildiler. Bir evde kuşatılan yoldaşlarımız, "teslim ol" çağrısına ateşle karşılık vererek çatışmayı başlattılar. Yoldaşlarımız kahramanca direnenek şehit düştüler.

Yine Diyarbakır'ın kuzeyinde faaliyetlerini yoğunlaştıran ARGK gerillaları önemli gelişmeler kaydettiler. Geliştirilen eylemlilik sonucu birçok işbirlikçi ajan, korucu ve asker cezalandırıldı. Aynı şekilde sömürgeci eğitim politikasına da büyük darbe vuruldu; asimilasyon kurumları onlarca okul yakıldı. Hani, Bismil ve diğer yörelerde Türk sömürgeci birlikleriyle çıkan çatışmalarda, ARGK gerillaları önemli başarılar sağladılar. Özellikle Diyarbakır-Bingöl hatlarında önemli eylemlilik yaşandı, yaşanıyor.

Diyarbakır şehir merkezinde son dönemlerde, ulusal kurtuluşçu çalışmalar daha genişleyerek devam etmektedir. Özellikle öğrenci-gençlik arasında propaganda ve örgütlenme çalışmaları yoğun şekilde yürütülmektedir. Öğrenciler çeşitli eylemler gerçekleştirerek ulusal kurtuluşun gelişmesinde katkılar sunmaktadırlar. Yine geçtiğimiz aylarda, Kürdistan'ın geneline karşı komplo ve ajanlaştırma faaliyeti yürüten MİT merkezine bomba konuldu. Bu bomba yerleştirme eylemi dışında yine MİT'e yönelik çok yönlü eylemler sürdürülmektedir. Deşifre olan ve kendisini Kuruma gücünü yitiren MİT merkezi Diyarbakır'dan Bingöl'e taşınmak zorunda kaldı.

Türk sömürgeciliğinin, NATO üslerinin de bulunduğu Diyarbakır'ı Kemalizmin ve ihanetin kalesi durumuna getirme çabalarına karşı, ulusal kurtuluş mücadelemiz bu yapının parçalanarak tasfiyesini hedeflemektedir. Bu yönlü atılan adımlar giderek güçlendirilecektir.

Gelecek sayıda:
DERSİM (Tuncell)

“Tüm yurtseverler mücadeleye borçludur”

Soru: Kürdistan'a hangi tarihte ve hangi alana gittiniz?

Cevap: 1989 yılının Ağustos ayının başında yıllık iznimi geçirmek üzere Mardin'in X... kazasına gittim.

Soru: En son hangi tarihte Kürdistan'a gitmişsiniz? Halkımızın o dönemdeki durumu ve şimdiki durumu arasında nasıl bir fark buluyorsunuz?

Cevap: En son 1983 yılının sonlarında Kürdistan'a gitmiştim. O dönemde bulunduğumuz M... alanında Parti ile bazı ilişkilerimiz vardı. Fakat yetersizdi. Kürdistan'a gittiğimde o döneme özgü olan tarzda bazı şeyleri dile getirmeye çalıştım. Ancak insanlar benimle adeta alay ediyorlardı. Bana, “Sen deli olmuşsun” diyorlardı. Böyle bir sorun halkın gündeminde yoktu. Bazıları biliyorduydu da kendi aralarında gizli kahyorduk. Fakat bu seneki gidişimde çok değişik bir durumla karşılaştım. Hayretler içerisinde kaldım. Çünkü bundan birkaç yıl önce bilinmeyen, tartışılmayan bir sorun bugün, 7'den 70'e herkesin ve her yerde konuşulduğu tek bir mesele olmuştur.

Soru: Yukarıda belirttiğiniz gibi Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi büyük bir gelişme kaydetmiş. Peki sizce bu gelişme nasıl oldu? Ve Kürdistan halkı bunu nasıl yorumluyor?

Cevap: Evet görüştüğüm, tartıştığım tüm insanların, o yörede kendi aralarında koydukları bir isim vardır. Parti ve ARGK savaşçıları için “Yên ji me çêtir” deyimini kullanıyorlardı. (Yani bizden daha iyi ve değerli olanlar.) Diğer taraftan mücadeleyi az tanıyanlar, “Yên ji der ve” deyimini kullanıyorlardı. (Yani dışarıdakiler) Bu gelişmeler ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin geldiği bu aşama, Partinin ve ARGK'nin yürüttüğü bilinçli, kararlı, örgütlü mücadele ve halkımızın yiğit savaşçılarının döktüğü kanlar bedelinde olmuştur. Ayrıca halkımızın mücadeleye bakış açısı çok duyarlı ve sevindiricidir. Buna örnek: Görüştüğüm halkımızın tüm kesimlerinden (imam, esnaf, işçi, şoför, hacılar, bayanlar) insanların şunu diyorlardı: “Keşke bir gün ARGK savaşçıları da görseydik. Ve ihtiyaçları olan şeyler neyse onları temin etseydik. En azından böylece bir yardımımız olurdu mücadeleye.” Ayrıca bana hep şu teklifte bulunuyorlardı: “Sen onların durumunu biliyorsun. Acaba onların en acil ihtiyaçları nelerdir. Bize söyle hemen temin edip onlara ulaştıralım.” Ve tanıdığım birkaç aile iki torba dolusu eşyayı (tütün, ayakkabı, kazak, sabun, çorap, sigara vs.) bana teslim ederek savaşçılara ulaştırmamı istedi. Eşyaları, ilişkiyi sağlayarak, B... köyüne yolladık. Yani halk mücadeleye çok destek veriyor.

Soru: Az önce belirttiğiniz gibi izniniz 15 Ağustos Atılımının yıldönümüne rastladı ve bildiğiniz gibi bugün, halkımızın tarihinde yeniden varolma gününün başlangıcıdır. Ve ARGK'nin 5. yıldönümüne rahlıyordu. O dönemde düşman nasıl bir durum yaşıyordu?

Cevap: Düşman, çok olağanüstü

bir durum yaşıyordu. Silopi'de Ağustos ayının 14, 15, 16. günlerinde sürekli alarmda ve büyük bir korku içindeydi. Yani her an büyük bir saldırı olacak gibi hazır bekliyorlardı. İlçede jandarma karakolu, polis karakolu ve tabur bulunmaktadı. Jandarma karakol binasının çatı bölümünde adeta bir kale şeklinde mevziler ve korunma kuleleri kurulmuş. Askerler, polis ve özel timler gece saat 20.00'den 23.00'e kadar çarşıda tur atıyor; harabe bir binaya girip gizleniyorlardı. Sözde bu halleri ile ilçe halkının can güvenliğini sağlıyorlardı. Bunları kendi gözlerimle gördüm. Bu üç gün boyunca her an bir saldırıya uğrayacakları endişe ve korkusu ile tabur askerleri, gece saat 19.00'dan sabah saat 07.00'ye kadar sürekli silah sıkıyorlardı. Yani “biz hazırız, uyumuyoruz” demek istiyorlardı. Bu silahların sesleri ile çevredeki köyler bile uyuyamıyordu. Aynı zamanda bu üç gün boyunca Habur Köprüsü'nde hiçbir görevli memur kalmıyordu. Çünkü ARGK gerillaları köprüye uyarı mektubu göndermişlerdi.

15 Ağustos gecesi ilçenin 7 camisine bildiri asılmıştı. Bu bildiri, bundan böyle camide hutbenin Türkçe değil, Kürtçe okunması gerektiği yazılıyordu. Bu bildiri-lerden biri ilçenin en büyük camisinde 3 gün asılı kaldı. İmam ve herkes gelip baksın okusun ve doğru yolu görsün diye. Bildiride halka, mücadeleye daha fazla yardım çağırısı yapılırken, gençlerin de TC'ye askerliğe gitmemeleri çağırısı yapılmıştı. Halk, bunları görünce çok sevindi. Düşmanın durumuyla alay ediyorlardı.

Soru: Bildiğiniz gibi faşist Türk devletinin yetkilileri Cudi Dağı'ndan çok bahsettiler. Burada ARGK'nin üslendiğini ve bir temizlik operasyonu başlattıklarını söylüyorlardı. Acaba gerçekten ne yaptılar ve halk buna nasıl bakıyordu? Özellikle de tüm Botan alanında devrimcilerin durumu nasıldır?

Cevap: Evet Cudi Dağı'ndan çok bahsedildi. Çünkü Cudi Dağı'nda ARGK savaşçılarının barındığı doğrudur. Ve düşman kesinlikle buraya girememiştir. Kesin tarihi hatırlayamıyorum, fakat 15 Ağustos veya 16 Ağustos olacak; 15 Ağustosun yıldönümünde süper faşist Hayri Kozakçıoğlu bir demec verdi: “İşte Cudi Dağı'na girdik” diye. Onbinlerce asker, özel tim, köy korucusu ve en gelişmiş silahlarla denilebilir ki, Cudi Dağı'nın on metre yukarısına bile çıkamadılar.

Ve o faşist, televizyonda konuşurken, herkes ona küfrederek şunu diyordu: “Katil, ne zamana kadar bu yalanları konuşacaksın. Yalanların yakında bitecek. Sonun hüsrana olacaktır.”

Bilindiği gibi basın da işledi. Gundikê Remo köyünde (Anılmış) direniş var. Ben ülkedeyken o köyden gelen 80 yaşlarında bir ihtiyar amca ile konuştum. Kendisine şunu sordum: Diyorlardı Cudi Dağı ve çevresinde operasyonlar ve çok büyük sayıda asker var. Dağ, taş, mağara, her yer “mehmetçiğin” denetimi altındadır. Sen buraya nasıl geldin? O da bana şu cevabı verdi: “Vallahi ben gelirken orada tek bir asker bile görmedim. Ve onlardan herhangi bir korkumuz da yoktur. Çünkü ben gelirken Cudi Dağı'nın doruklarında ulusal bayrağımız üç gün üç gece halkımızın üzerinde şemsiye olup dalgalanıyordu. Ayrıca biliyorsunuz düşman bizi zorla göç ettirmek istedi. Biz gitmedik. Onların amacı bizim, partizanlarımızla olan ilişkilerimizi koparmaktır. Eğer daha fazla zorlarsa, hepimiz dağa çıkıp ARGK saflarında yerimizi alarak sömürgecilere karşı savaşırız. Ben bile bu yaşla savaşırım.”

Soru: Geline bu aşamada mücadeleye karşı ajan, hain ve köy korucularının durumu nedir?

Cevap: Silopi ilçesi ve köylerinde köy korucuları yok denince kadar azdır. Tüm bölgede birkaç kişidir, onlar da evden çıkamıyorlar. Eskiden beri bölgede hakim olan birkaç ağa ailesi vardı, bölge halkı üzerinde hakimiyetleri ve sömürleri çok fazlaydı. Şimdi ise, gelişen ulusal bağımsızlık mücadelesi karşısında öyle bir korku ve panik içerisine girmişler ki, nereye saklanacaklarını bilmiyorlar. Ayrıca korkuları yüzünden mücadeleye çok büyük maddi yardımlarda da bulunuyorlar. Eskiden beri varolan birkaç ajan da sürekli askeri karargahta yatıp kalkmaktadırlar. Diğer taraftan özel tim denilen hayvanlar sürüsü ise, gezgin bir şekilde gelip gidiyorlar. Geldiklerinde epey ahlaksızlık yapıyorlar. Onların sabit ikametgahları olmadığı için halk bir şey yapamıyor. Yoksa onları imha etmek için her şeyi yaparlar. Buna açık bir örnek vereyim; halkın anlattığı bir olay şöyle olmuş: Ağustos ayının başlarında özel tim denen alçaklar, ARGK savaşçılarının kılığına girerek H... köyüne gi-

diyorlar. Ve muhtarını çağırıyorlar. Muhtara, “Biz gidiyoruz. Bize falan yere bir-iki kız getireceksin, getirmezsen seni öldüreceğiz” diyorlar. Muhtar istenilen noktaya bir kızla giderken, yolda tesadüfen bir ARGK grubu ile karşılaşılıyor. Arkadaşlar durumu öğrenince, “Siz nasıl yaparsınız bunu? Biliyorsunuz biz halkımızın şerefi ve namusu için de savaşıyoruz. Fakat siz gidin, biz sizi arkadan takip edeceğiz. Tam noktaya varınca siz çekilin, biz ateş edeceğiz” diyor ve söyledikleri gibi o noktaya varıyorlar. Mağarada altı özel tim mensubu varmış. Arkadaşlar hepsini tarayıp öldürüyorlar ve muhtara “Gördün işte, onlar bizden değil, özel tim elemanlarıdır. Bizim gibi giyinip dolaşıyorlar. Bundan böyle dikkatli davranın” diye açıklık getiriyorlar. Benzeri bir olay da Hakkari'de yaşanıyor ve aynı yöntemle beş özel tim elemanı orada da öldürülüyor.

Soru: Bunların dışında sizin tank olduğunuz eylemler veya halktan öğrendiğiniz ne gibi gelişmeler vardı?

Cevap: Bu süre içerisinde benim tanık olduğum çarpışmalar olmadı. Fakat her gün radyo, TV ve gazeteler günlük eylemleri veriyorlardı. Bunun dışında halktan duyduğum çok eylemler vardır. Bunlardan biri şu: H... köyünde Temmuz ayının ortalarında sekiz genç kendi istekleri ile ARGK'ye katılmıştır. Bunlardan ikisi kız, diğerleri erkekti. Bunlar giderken köylüler de traktöre erzak doldurarak birlikte Cudi Dağı'na gidiyorlar. Bunlar ARGK grubuna ulaştıkları anda, bir düşman birliği ile karşılaşılıyorlar. ARGK savaşçıları düşman birliğine şu çağırısı yapıyorlar: “İsterseniz çarpışalım veyahut biz geçinceye kadar geri çekilin.” Buna karşılık düşman birliğinin komutanı, askerlerini toplayarak askerlerine şunu söylüyor: “Oğlum dikkatli olun, biz bunlarla baş edemeyiz. Biz çarpışsak bizim tümümüzü öldürüp giderler. Boşa kendimizi öldürtmeyelim. Bunlar isterse Kürdistan'ı da kursunlar bize ne.”

Bunu olayın içinde yer alan bir yurtsever bana anlattı. İkinci eylem Ağustos ayının 20'sinde

Cizre'ye bağlı Şax ve Hevler köylerinde sekiz ajan-hainin öldürülmesiyle gerçekleşti. Suçları, daha önceki senelerde bazı ARGK savaşçılarının katledilmelerine bizzat katılmalarıydı. Böylece cezalarını topluca buluyorlar. Üçüncü bir olay ise, ARGK gerillalarınca safdışı bırakılmış birkaç askeri karakola ilişkindir. Şırnak'a bağlı Şixê Reş mintakasında üç taraktör askeri karakola erzak götürüyorlarmış. ARGK savaşçıları yollarını kesip teslim alıyorlar. Yanlarında askerler de varmış. Traktör şoförlerinden biri arkadaşlara şunu söylüyor: “Eğer erzakı birliğe yetiştirmesek hepimizi öldürürler.” Ayrıca yanlarında büyük bir karpuz da varmış. Hem karpuzu paylaşıyorlar, hem de alabildikleri kadar erzağı da alıyorlar ve şoförü karakol komutanının yanına gönderiyorlar. Şoför komutana, “Apocular yolunuzu keserek yanımdakileri esir aldılar ve bırakmıyorlar. Bize herhangi bir zararın gelmesi için benim gelip erzağı aldığına dair kağıdı imzalamam gerekiyor” diyor. Komutan şoföre şunu diyor: “Yahu evvelki akşam on sandık fişek verdim onlara, benden daha ne istiyorlar.” Ancak mecburen kalkıp gidiyor ve erzağı aldığına dair kağıdı imzaladıktan sonra şoförler geri dönüyor. Diğer bir olay da, Şırnak'a yakın bir mesafede ARGK savaşçıları pusus kuruyorlar. Sabahtan akşama kadar hiçbir devlet aracı gelip geçmiyor. Akşam üzeri bir YSE kamyonu rast geliyor, onu yakıyorlar. Daha sonra imdada polis ekibi yetişiyor. Çıkan çatışmada polislerden üçü yaralanıyor. Arkasından askeri konvoy geliyor, ona da ateş ediyorlar ve onlar da geri kaçmak zorunda kalıyorlar. Bu olay 17-18 Ağustos tarihlerinde olmuştur.

Soru: En son Berxwedan gazetesi aracılığı ile iletmek istediğiniz bir mesaj var mı?

Cevap: Ülkede, tüm zorluklara, baskı, işkence ve imkansızlıklara rağmen, halk mücadeleye destek verirken başta ben olmak üzere Avrupa'da bulunan tüm yurtseverler mücadeleye borçludur diyorum.

Fransa-M...’dan bir ERNK taraftarı

GÜNEY KÜRDİSTAN PÊŞMERGELERİ ANLATIYOR

Berxwedan muhabiri Güney Kürdistan'da üç nesil boyunca, sömürgeci gerici Irak rejimine karşı mücadele eden fedakar ve yurtsever bir peşmerge ailesiyle Kuzey İsveç'te görüştü. Peşmerge ailesi kısa geçmişlerini, ilkel önderliğin çağdışı mücadele anlayışını ve Kuzey Kürdistan'da PKK önderliğinde sürmekte olan Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi hakkındaki görüşlerini kısaca anlattı.

Kısa geçmişinizi anlatır mısınız?

Bizler Amediyeliyiz. Peşmerge olduktan sonra Hêvindkan köyünde kahyorduk. Bizim ailenin, yurtseverliği çok eskilere dayanır. İngilizler, dedemi 24 yıl

hapse mahkum etmişti. Babam da 9,5 yıl hapis yatmış eski bir savaşçıdır. Beş kardeşiz, bizler de 1974 yılından beri hep mücadelenin içinde olduk ve yurtseverlik görevlerimizi yerine getirmeye çalıştık. Amedye 70 yıldan beri, hep mücadele merkezi halindeydi. Bizler ve diğer tüm yurtseverler, doğal olarak bu mücadelede yer aldık.

Güney Kürdistan'da 1918'den beri aralıklarla süren mücadeleler neden başarıya ulaşmadı?

Otonomiye hedef olarak önmüze koyan önderliğin hatasından. Hangi hatalar diyeceksiniz! Belirteyim; aşiretçilikten

kalan yetersizlik ve bilinçsizlik, aşiret çıkarlarının ulusal çıkarların önüne çıkarılması, feodal yapıdan kaynaklanan geri yapı ve onun getirdiği hantallık da buna eklenince, bu sonuçlar ortaya çıktı.

Otonomi sorunu çözebilir mi?

Otonominin sonuca götürmeyeceğini pratikte yaşadık. Otonomi için savaşmak ve ölmek bile, en büyük yanlışlıktır. Sonra düşman modern silahlara sahip ve ileri bir örgütlülük içinde. Biz ise, düşünsel ve örgütsel alanda hiç değişmedik. Değişmesi gereken, ilkel önderliğin düşüncesi idi. Fakat çok zordur. Ondan dolayı otonomi mücadelesi iflasla sonuçlandı. Bundan sonra da sonuca gidemez.

Güney Kürdistan'da otonomi için mücadele eden partileri nasıl değerlendiriyorsunuz?

Kurtuluşun önünde en büyük engel bu partilerdi. Bunlar yirmi yıl birbirleriyle savaşarak (1966-86) ulusal birliğin sağlanmasını engellediler. Sonra da, savaş tüccarlığı yaptılar. Bu yüzden halkın güvenini kaybettiler. Bilinç düzeyi çok düşük olan halk, bunların yüzünden Cahş'lığı seçti. Onbinlerce genç, İran-Irak savaşının başlamasıyla "öleceksek kendi ülkemiz için ölelim" düşüncesiyle bu güçlerin askeri kamplarına kadar geldi. Bu gelenleri, çeşitli oyalama ve baskılarla dağıttılar. Faşist Baas yönetimi bu durumu iyi değerlendirerek, bir yasa çıkarttı ve Kürt gençlerini İran savaşına göndermeyeceğini açıkladı. Fakat silah vererek kendi köylerinde bekletti. Savaş, onun lehine gelişmeye başlayınca da, bu gençleri ihanete zorlayarak bu güçlere karşı bile kullandı. Sonra halk, bu partilerin İran, hatta Türkiye ile ilişkili olduklarını biliyordu ve "Cahş olacaksak kapımızda olalım, Türkiye veya İran'a değil" dedi. Tabii bu tavır da doğru değildir. Fakat bilinçsiz insan çıkmaza girince ne yapabilir? Sonra cahş örgütlenmesine karşı PKK'nin yaptığı gibi aktif mücadele yürütülmedi. Peşmergelerin, şehit ve yaralı vererek ele geçirdiği birçok azınlık cahş liderleri, ikibin, üçbin dinar karşılığında serbest bırakılıyordu. Bu durum peşmergelerin maneviyatını krdı ve isteyerek savaşmadılar.

Güney Kürdistan'da tüm partiler aynı işi yapıyor muydu?

Zaten Güney Kürdistan hareketleri arasında fazla bir fark yoktu. Buna IKP de dahildir. Bunların isimleri ayrı olmasına rağmen, aralarında fazla bir fark görmedik. Tümünü de cahş şefleriyle ilişki içindeydiler. Biri tutukluyor, diğeri araya girerek serbest bırakıyordu. Cahşlığın gelişmesinde bu önemli rol oynadı. 1983-84'te YNK'nın Saddam ile oturmasıyla bu iş artık resmileşti. Cahşlığın varlığı peşmergenin varlığına bağlı olduğu için, cahşlar savaşın bitmesini istemiyordu. Aynı düşünce, bu ilkel hareketlerde de hakimdi. Aynı zamanda her iki kesim de, savaşın neticeye ulaşmasına karşıydılar, çünkü bu hareketlerin savaş tüccarlığı da son bulacaktı. Bunlar, halkı sonuca gidemeyen savaşlarda yönetmeye

alışmışlar. Barış koşullarında ömürleri çok kısa olacaktı.

Bunların yeniden toparlanması söz konusu olabilir mi?

Bunlar (gülerek), çok zavallı durumda, kendilerini bile kurtaramazlar. Basit bir şey söyleyeyim, onların çocukları emperyalist ve sosyalist ülke okullarında burslu olarak okurken, onbinlerce şehit çocuğu, İran ve Irak'ta dilenmekte ve karnını doyurabilmek için çöplükleri dolaşmaktadırlar. Kuzey Kürdistan'da da bildiğiniz gibi, özel korumalı kamplardadırlar. Sonra bunlar, varolan onbinlerce silahlı gücü dağıtmışlar ve koşullar tam lehlerine olmasına rağmen değerlendirememişler, bundan sonraki ağır koşullarda nasıl toparlanabilirler?

Güney Kürdistan'da nasıl bir hareket sonuca gidebilir?

Halk eski partilerden çok zarar görmüştür. Herşeyden önce onun yeniden mücadeleye inandırılması lazım. O da yeni kurulacak olan hareketin söylediklerini yapmasına bağlıdır. Aşiretçiliği aşması ve modern örgütlenmeyi yaratması gerekli ki, içinde yer alsın. Hareket, her yönüyle bağımsız olmalı, herhangi bir sömürgeci ülkeye veya emperyalizme inanmamalı, otonominin yaratıcısı olan ve kiblesi belli olmayan IKP ile ilişkileri reddetmeli. Düşmanla tüm uzlaşma yollarını tıkamalı, militan ve çok sert disiplin kurallarını işletmelidir. Diğer Kürdistan parçalarına karşı duyarsız olmamalı ve ortak mücadele geliştirmeye yolları aramalıdır. Bana göre ancak böyle bir hareket sonuca gidebilir.

Kuzey Kürdistan'da PKK önderliğinde sürmekte olan ulusal kurtuluş mücadelesini nasıl görüyorsunuz?

Yeni geldiğim ve mücadelenin boyutunu ve kitlesel gücünü bilemediğim için bir şey söyleyemiyorum. Bazılarıyla ancak Suriye'de görüşme olanağım oldu, bu da yeterli sayılmaz. Fakat Avrupa'da büyük propaganda, yardım kampanyaları ve düşmanın teşhiri için ortaya konulan eylemler, Kürdistan için çok yeni ve yararlıdır. Sonra militanların ve taraftarların Avrupa alanından Kürdistan'a göndermesi ise, efsanevi bir olaydır. Sizde halkın imanı Partiyeye, Partinin de imanı halka vardır. Başaracağımıza inanıyorum.

Bağımsızlık çizgisini nasıl görüyorsunuz?

Onun dışındaki çözümlere inanmıyorum. Biz otonomi için onbinlerce şehit verdik, sizlerin de vermenizi istemiyorum, otonomi için ölmeyi doğru bulmuyorum.

ARGK gerillalarına söyleyeceğiniz bir şey var mı?

Var. Her şeyden önce düşmana ve özellikle cahşlara karşı çok acımasız olsunlar. Olsunlar ki, peşmerge ile cahşlar arasındaki fark her hal ve davranışta ortaya çıksın. Biz, yanlışlıklara karşı hep boyun eğdik, sonradan bu, ihanete dönüştü. Onlar da aynı hataya düşmesinler, hata ve yanlışlık başlangıç aşamasında iken önlensin. Son olarak hepsine selam ediyor, özgür ve bağımsız Kürdistan mücadelesinde başarılılar diliyorum.

KÜÇÜK YÜREKTEKİ BÜYÜK APO SEVGİSİ

Sizleri en sıcak devrimci duygularla selamlıyoruz. **Berxwedan** gazetesine ve bilhassa onun küçük okullarına **Kawenda** isminde bir Kürt çocuğunun duygularını ve anlattıklarını yazmaya çalışacağız. **Kawenda** yüreği önderimiz APO ve PKK sevgisiyle dolu Kürt çocuklarından sadece bir tanesidir. Henüz 6 yaşında olan **Kawenda** yurtsever bir ailenin çocuğudur. Yaklaşık iki yıldan beri kemik hastalığına yakalanmış ve gün geçtikçe daha da eriyen kemikleri onu yaşamın sonuna doğru itmektedir adeta. Ancak küçük hasta yürekteki büyük sevgi, onu yaşama bağlamaktadır. İki yıldan beri hasta olan **Kawenda**'nın derdine henüz bir çare bulunmuş değildir. Hele Kürt halkının fakir, çilekeş yaşamı ise, **Kawenda**'nın derdine çare bulmayı tümünden imkansız kılmaktadır.

Devrimci coşkuyla dopdolu olduğumuz bir dönem yaşarken, gittiğimiz yurtsever bir ailede, yatağına uzanmış küçük **Kawenda** ile karşılaştık. Sevgi dolu gözleriyle bir an bizi süzdükten sonra "Merhaba heval" dedi. Durumumuzu ve arkadaşları sorduktan sonra yeni bir gelişmenin olup olmadığını sordu. Durumunu biz de sorduk. Buna karşın küçük ellerini gösteren **Kawenda**, "Çok acı çekiyorum heval" diyerek bizleri yanıtladı. Etrafı bir an süzdükten sonra yatağının tam karşısına asılı olan başkan APO'nun fotoğrafını gördük. Bunu **Kawenda** astırmıştı. Çünkü O, "Ben APO'suz yaşayamam" diyordu. Sohbetimize devam ederken, "Heval bana

arkadaşların anılarını anlatın" diye ısrarda bulununca, bazı küçük yoldaşların dışarıda oyun oynarken çocuklara nasıl propaganda yaptıklarını vb.'ni anlattık. Kahkahayla gülen **Kawenda** ısrarla anlatmamızı isteyince şehit yoldaşların anılarını da anlattık. Bunu anlatırken bizler şehitlere layık olup olmadığımızı düşünüyorduk, ancak **Kawenda**'nın düşüncükleri daha farklıydı. Konuşkan **Kawenda**'nın ağzından tek kelime çıkmıyor, konuşmuyordu, gözlerine yaş dolmuş, çok uzaklara gitmişti. Belki de erken büyüyüp, dökülen şehit kanlarının yeşerttiği bir fidan olarak intikam almayı düşünüyordu. Durumu farkederek kendisini neşelendirecek birkaç şey söyledikten sonra yanımda oturan arkadaş sordu ve **Kawenda** cevapladı.

Soru: PKK'yi ve onun önderi olan büyük APO'yu çok seviyorsun; bunun nedeni nedir, veya bu duygulara nasıl ulaştın?

Cevap: PKK bağımsız ve özgür bir Kürdistan'ı yaratacak. 1978 yılında kuruldu ve başkan APO önderliğinde büyük bir güç oldu. PKK şehitlerin kanıyla büyüdü. Başkan APO'nun ise yükü ağırdır, Kürdistan'ın bağımsızlığını istiyor. Onun için PKK'yi ve APO'yu seviyorum.

Soru: Burada değişik örgütlerden bahsediliyor, onlar hakkında herhangi bir bilgin var mı?

Cevap: Onlar aslında pek yoktur, halktan para alıp, güzel yemekler yiyor, içki içiyorlar. Onun için

tümü oldukça şişmanlanmış. Kadınlarını ise boyayıp açıyorlar. PKK böyle yapmıyor, kadınları bilinçlendiriyor ve devrimcileştiriyor.

Soru: Peki şehitler hakkında bir şey söyleyebilir misin?

Cevap: Şehit arkadaşlar, kanlarını döktüler ve bizi bilinçlendirdiler. Hayri arkadaş, "Mezarıma borçlu yazın" diyordu. Mazlum arkadaş ise, çok işkence gördü fakat yine de direndi, hatta Newroz günü gömleğini yakarak Newroz'u kutladı. Mazlum arkadaş düşmana, "İki gözünü çıkarıp Kürdistan'ı kuracağız" diyordu. Onlar bizim için örnek olmalıdır.

Soru: Dağda savaşan yoldaşlara söyleyebileceğin bir şey var mı?

Cevap: Uyanık olsunlar, halkı uyandırınlar, düşmana acımasın öldürsünler, ve Kürdistan'ı kursunlar.

Soru: Küçük bir yoldaş olarak zindandaki yoldaşlara iletebileceğin bir şey var mı?

Cevap: Arkadaşlardan tek istediğim, dirensinler; Mazlum, Hayri ve diğer arkadaşlar gibi.

Soru: Kürdistan halkına, anne ve babalara iletebileceğin bir şey var mı?

Cevap: Kendilerini bilinçlendirmelerini istiyorum. Silahı kaldıramasalar, okuyup komşularını eğitsinler, çocuklarına engel olmasınlar, silahı alıp çocuklarının omuzuna asınsınlar.

Soru: Küçük yoldaşlara söylemek istediğin bir şey var mı?

Cevap: Var elbette; çocuklar, yani küçük yoldaşlar arkadaşlarından yardım toplansın, bildiklerini onlara da anlatsın, büyüyüp savaşa katılsınlar.

Soru: Peki son olarak belirtmek istediğin bir şey var mı?

Cevap: Son sözüm başkan APO içindir. Başkalarını; canım, yüreğim ve gözlerimin nurusun. Her sabah kahvaltı yaparken adını yağın üzerine yazıyor ve bir daha seni unutmamak üzere bu yağı yiyorum. Senden tek istediğim Kürdistan'ı kurtarmandır. Ey güzel önderim; sana söz veriyorum; büyüyüp yanına geleceğim, gözlerine bakıp iyileşeceğim, omuzuma kalaşnikof alıp bir komiserin olarak savaşa çağım. Bı xwın bı can em bı terene ey Serok.

Ekim Devrimi'nin 72. yıldönümünü karşılamaya hazırlanırken, bu büyük devrimin gelişimini ve sonuçlarını içeren bir yazıyı sunuyoruz.

Proletaryanın direniş bayrağını zafer burçlarına sökülmemecesine diken bir dönüm noktası:

BÜYÜK EKİM DEVRİMİ

Ekim sosyalist devriminin içinde gelişip oluştuğu ekonomik ve tarihsel şartlar, bir bakıma insanlık tarihinin yeni bir evreye girmesinin önkoşulu olan dünya çapında ekonomik gelişmelerin sonuçları ve bunun sosyal ve siyasal yapıda yankılarını bulmasıdır.

Daha Paris komün deneyiminin yaşandığı yıllarda, kapitalizmin gericileşmesi ve burjuva siyasal düzenin bir çıkamaz içine sürüklenmesi, tarihin o dönemine kadar varlığı ve gücü tam olarak bilinip ortaya çıkmayan proletaryanın iktidar mücadelesi içinde dünyayı değiştirmek görevini yükleneceği olgusu, kendisini önemli derecede ortaya koyan gerçeklerdi. Fakat Paris Komünü'nden sonra 1905 Rus Devrim deneyiminden de çıkan dersler, proletaryanın iktidar mücadelesi içinde kendisine klavuz edindiği marksist devrim teorisinin pratikte gerçekleşmesinin öyle basit ve kendiliğinden bir iş olmadığını ortaya koyuyordu. 1917 Ekim Sosyalist Devrimi'nin başarıya ulaşması, Paris Komünü deneyimi ve 1905 Devrimi'ne çok şey borçlu. Kapitalizmin eriştiği en son aşama olan emperyalizm, yalnız tekelcilikle çalışan yığınlar ve gelişmiş kapitalist metropollerle sömürge ve yarı sömürge halklar arasındaki çelişkileri derinleştirmekle kalmamış, aynı zamanda kapitalist tekellerin (ve devletlerin) rekabeti ve dengesiz gelişme yasası sonunda, kapitalist-emperyalist devletler arasındaki çelişkiyi de derinleştirmiştir. Bu çelişkiler aynı zamanda çağa damgasını vuran özelliklerdir. Çağın değerlendirmesini yapan Lenin, bu durumu çok iyi görmüş ve Avrupa'daki en gerici kapitalizmi var olduğu Çarlık Rusyası'nın, önemli ölçüde varlığını koruyan feodalizm ve aynı şekilde bir uluslar hapishanesi durumundaki Çarlık Rusyası'nın durumunu da tahlil etmiştir.

Kapitalizmin devrevi bunalımlara yol açan dengesiz gelişme yasası, tekeller arasında gittikçe kızışan rekabet ve elde bulunan sömürge ve pazarlar üzerindeki dalaşmanın kapitalist ülkeler arasında savaflara yolaçan çelişkiler yaratması, Lenin tarafından Marksizm adına varılan en önemli tesbitlerdir. Ayrıca köylülüğün içinde bulunduğu feodal konumdan kurtulması için artık burjuvaziyle değil de, proletaryayla hareket etmesinin doğru ve gerekli olduğunu belirten Lenin, proletaryaya güçlü bir müttefik edinme yolunu da gösterdi. Zira eskiden burjuvazinin yedeğinde ve burjuvazinin feodalizme karşı yürüttüğü mücadeleye bağ olarak çözülen köylülük sorunu, emperyalizm çağında burjuvazinin gericileşmesi ve feodalizmle uzlaşması sonunda bu olanaktan yoksun kalmıştır. Köylülük sorunu, artık burjuva demokratik görevleri de sosyalist devrim görevlerine bağli olarak çözen pro-

letaryanın mücadelesi içinde ele alınmak durumundaydı.

Aynı şekilde kapitalizm ve burjuva düzenin gericileşip emperyalizm aşamasına ulaşmasıyla ulusal sorununa ele alınış biçimi de değişti. Ulusal sorunun ulaştığı yeni çözüm biçimi, ulusal değer ve amaçların artık burjuvazi tarafından değil, proletaryaya tarafından sahip çıkılıp güdülen bir siyaset olduğunu gösteriyordu. Eskiden burjuvazinin pazar sorunu olarak gündeme koyup burjuva demokratik devrimlerin bir parçası olarak çözüme ulaştırdığı ulusal sorun, burjuvazinin ulusal karakterini tamamen kaybetmesi ile proletaryanın görevi oluyordu. Rus proletaryasının ulusal sorunun çözümü için önüne koyduğu programı, Çarlık despotizmi altındaki Rus olmayan halklara verdiği güven ve onların proletaryanın müttefiki durumuna getirilmesi Ekim Devrimi'nin zaferinde önemli rol oynamıştır.

Daha önce dernek ve kulüpler içinde başlayıp I. Enternasyonal'de yeni bir karakter alan işçi sınıfının örgütlenmesi, Paris Komünü deneyimi, II. Enternasyonal partilerinin içine girdiği durumdan önemli dersler çıkarılması ile iktidara yönelik mücadele için daha militan bir örgütlenme yapısına kavuşulması gerektiğini çok iyi anlayan Lenin, örgütlenme esaslarına çok büyük önem verdi. Leninist Parti örgütlenmesi, ve bu disiplinli, bilinçli profesyoneller örgütünün devrimin zaferinde oynadığı rol yeni bir dünyanın yaratılmasında büyük öneme sahiptir.

Görüldüğü gibi, Ekim Devrimi bazı tesadüflerin sonucunda ortaya çıkan siyasal bir gelişme değil, çağın doğru değerlendirilmesi sonucunda ortaya çıkan teorinin ustaca hayata geçirilmesi sonucunda olmuş bir devrimdir. Ekim Devrimi, Lenin ve Leninizmin bilimsel sosyalizmi yücelttiği bir zirvedir.

1914 yılına gelindiğinde, kapitalizmin yasalarının ve iç çelişkilerinin yolaçtığı savaflar dünya çapında büyük boyutlar kazanır. Dünya ekonomik ve siyasal sisteminin içinde bulunduğu durum, bir veya birden fazla ülkede içine girilen ekonomik ve siyasal kriz, emperyalist sistemin zayıf halkaları durumunda olan ülkelerde devrim yapma olanakları sunar. Halbuki emperyalizm öncesi dönemde ekonomik bunalımlar bu durumu yaratamamaktaydı. Kapitalist ülkelerin kendi aralarındaki çelişkileri ve bu çelişkilerin emperyalist paylaşım savaflarına yol açması çağa damgasını vuran en önemli özelliklerden biri durumuna gelmekteydi. Nitekim böyleleri bir genel bunalım sonucu olarak I. Emperyalist Paylaşım Savaşı başlar. Bu savaş, başta Çarlık Rusyası olmak üzere, birçok Avrupa ülkesinde devrimin objektif şartlarını yetkinleştirir. Ne var ki, bu dönemde II. Enternasyonal par-

tileri ve diğer siyasal örgütler Marksizmden oldukça uzaklaşmışlardır. Savaşın emperyalist karakterine işaret eden Lenin, proletaryanın görevinin savaşı bir iç savaş durumuna dönüştürmesi için proletaryaya yol gösterirken, İkinci Enternasyonal oportünizmi bunu bir "anayurt savunması" biçiminde göstermeye çalışır. Burjuvazinin savaş giderlerini işçi sınıfının sırtına yüklemesinde İkinci Enternasyonal liderleri büyük oranda yardımcı olurlar. Teoride ve pratikte sosyalizmden uzaklaşılır ve sosyal-şoven, sosyal-emperyalist bir politika izlenir.

Çarlık Rusyası bu dönemde içinde bulunduğu koşullarla, emperyalist sistemin en zayıf halkası durumuna gelmiştir. Ülke mali alanda başta Fransa olmak üzere Avrupa emperyalistlerine bağlıdır. Daha önce Japonlarla sürdürülen savaş zaten emekçi halkı büyük bir sefalet içine itmiştir. Halk kitleleri "barış, özgürlük ve ekme" için ayağa kalkmaya hazır dırlar. Proletaryanın sınıf sorunun yanı sıra, ortaçağ kalıntıları ile köylülük arasındaki çelişkiler ve bir uluslar hapishanesi durumunda olan Çarlık Rusyası'nda ezilen ve sömürge halkların içinde bulunduğu durum ve bu çelişkiler iyi değerlendirilirse mücadele devrimin zaferini beraberinde getirecektir.

1912 yılından itibaren yükselen devrim dalgası grevler ve diğer mücadele biçimleriyle gittikçe boyutlanır. Bolşevik Partisi bütün savaş boyunca örgütlenmek ve mücadeleyi bir ayaklanmaya götürmek için büyük bir çaba harcar.

1905 yenilgisinden çıkarılan dersler, 1917 Şubat ve Ekim Devrimlerine yoğun hazırlıkla girilmesi için büyük olanaklar sağlamıştır. Aradan geçen oniki yıllık süre, proletaryayı hem nicel hem de nitel olarak geliştirmiştir. İç ve dış koşulların tümü, devrim için oldukça uygun fırsatlar sunmaktadır.

Proletaryaya ile köylülüğün ittifakı temelinde yürütülen mücadele ve ayaklanma, 1917

Şubat'ında Krensky hükümetinin başında bulunduğu burjuvazi iktidara getirir ve Çarlık despotizmi yıkılır. Bu durum, Lenin'in daha önce tesbit ettiği teori doğrultusunda gelişir. Lenin, burjuva hükümetin halka verecek hiçbir şeyi olmayacağını ve bunun teşhir ve tecriti temelinde kısa süre içinde proletaryanın iktidarına gidilmesi için koşullardan yeteri kadar faydalanılması gerektiğini söyler. Gerçekten burjuvazi iktidara gelir gelmez, hemen Çarlığın bıraktığı yerden devam eder. Proletaryaya ve köylülüğün sorunları yine çözümsüz kalırken, halk

sürdüdü. Çeşitli generallerin komutasındaki karşı-devrim güçleri defalarca yenilgiye uğratılmalarına rağmen, tekrar tekrar toparlanarak kaybettikleri iktidarlarını yeniden ele geçirmek istediler.

Karşı-devrim güçleri sadece yerli güç ve imkanlarla sınırlı değildi. Emperyalizm, bir yandan beyaz orduları dıştan yaptığı desteklerle güçlendirmeye çalışırken, diğer yandan proletaryaya devriminin kendi ülkesine sıçramaması için her türlü baskı ve ambargoyu uygulayarak ilk sosyalist rejimi daha doğmadan boğmaya çalışıyordu. Bunun için dıştan kuşatmalar başladı. Alman emperyalistleri, Sovyetler Birliği topraklarının bir kısmını işgal ettiler. Bu dönemlerde başta Lenin olmak üzere, birçok Parti yöneticisine karşı düzenlenen komplo ve cinayetlerle karşı-devrimci faaliyetler her alanda sürdürülmekteydi.

Ekim Devrimi'nin zaferle sonuçlanması, dünyada ilk kez proletaryayı iktidara getiriyordu. Bu tarihsel olay, sadece Rus işçi sınıfı için değil, dünya proletaryası ve ezilen halklar için de yeni bir çağ açıyordu. Birkaç yüzyıldan beri dünyaya hükmeden kapitalizm yerini artık sınıf sömürsüne son verecek olan yeni bir sisteme bırakıyordu. Kapitalist sistemin bağrında açılan bu gedik, gittikçe büyüyerek emperyalizmin toptan çöküşünü beraberinde getirecek olanakları ortaya çıkarıyor ve geliştiriyordu. Bu durum insanlık tarihinde bir dönüm noktası oluyordu.

Ekim Devrimi pratiği ile birlikte Marksizm-Leninizm proletaryaya diktatörlüğü altında sınıfsız topluma ulaşma yol ve koşullarını gösteriyordu. İnsanlığın binlerce yıldan beri ancak hayal olarak gördüğü sınıfsız toplumun yolu artık açılmıştı.

Ekim Devrimi'nin zaferle sonuçlanması, insanlık tarihinin akış yönünü tamamen değiştirdi. Bu tarihsel olayın sonucunda dünyanın büyük bir toprak parçası üzerinde sosyalizmin inşa edilmesi sadece kapitalist ülkelerdeki proletaryaya mücadelesi açısından önem taşıyordu, ondan daha da önemli olarak, emperyalizme bağımlı sömürge ve yarı sömürge ülkelerdeki halk hareketleri büyük bir mevziye kavuştular. Proletaryaya düşüncesi ve devrimin teorisi ve taktiklerinin her ülke somutuna doğru uygulanması haklara kurtuluşu getiriyordu.

Ekim Devrimi'yle Asya, Afrika ve Latin Amerika halklarının mücadeleleri, dünya devrimci hareketinin en büyük gücünü oluşturan bir konuma vardılar. Lenin, yeni dönemin özelliklerini belirtirken, Ekim Devrimi'nin bunda bir köprü vazifesi gördüğünü ve eskiden Avrupa proletaryasından acil olarak beklenen devrimin artık büyük oranda sömürge ve yarı sömürge halkların mücadelesinde boy vereceğini söylemekteydi.

Devamı 16. sayfada

DAVAMIZ ÜZERİNE BAZI NOTLAR

Dava savcısının netleşen asıl amacı:

Dava savcısı, FAC sınırları dışında bazı olayları alarak bununla hem bizleri mahkum etmek istiyor, hem de PKK'nin mücadelesini yasadışı göstermek istiyor. Daha kesin izahıyla meşru olmayan bir mücadele olarak nitelendirmek istiyor. Bu husus bizlerin ve uluslararası hukukla çeliştiği gerçeği ile avukatlarımızın tepkisini alınca, iddiasına yeni izahlar getirdi. Bu izahta verilen örneklerle yetinmiyor, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinden bu defa rastgele eylem örneklerini alarak tümünü mahkum etmek istiyor.

Savcı diyor ki, "Doğru; PKK savaşıyor, ama uluslararası savaş yasalarına uymuyor." Gerekeceği olarak da ajanlara, milis çetelerine ve sivil görünümü sömürgeci güçlere karşı yapılan eylemleri gösteriyor. Dava savcısına göre bunlar "masum-sivil" hedeflerdir.

Savcının izahının tek bir anlamı vardır: Kürt halkına, "Direnmeyin, ulusal kurtuluşu istemeyin, hele silahlı mücadele hiç vermeyin, sömürgeci vahşete boyun eğin, köleliği kabul edin, aksi durumda sizi terörist ilan ederiz" deniyor.

Gerçekte, PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin meşruluğunu uluslararası yasalara başvurarak izah etmek de doğru değildir. Çünkü bir halkın varlığı, bağımsızlık talebi ve kurtuluş savaşının meşruluğu tartışma konusu olamaz. Bu durumda savcının tüm meşru hakları dışlayan, sınıfsal kin kokan yöneliminin anlamı net ortaya çıkmıyor.

Bir halk varsa, özgürlük hakkı da vardır. Özgürlük hakkı, kaderini bağımsızca belirleme hakkıdır. Bir halk, sömürgeci baskı ve egemenlik altında bulunuyorsa, ayaklanma onun hakkıdır. Bu hak "İnsan Hakları Evrensel Beyanname"nde de yer almaktadır. Ve istisnasız bilinen en eski tarihten günümüze kadar zulme karşı tüm başkaldırıları, özellikle de ulusal başkaldırıları silahlı olmak zorundadır.

Örnek sahamız Kürdistan'dır. Kabaca 1000, net olarak 350 yıl kadardır sömürgeci egemenlik altındayız. Pek uzağa da gitmeye gerek yoktur. 1800-1880 döneminde Kürdistan'daki ayaklanmalara karşı Osmanlı Türk sömürgeciliğinin sergilediği askeri vahşetin bilançosunu çıkarmak mümkün müdür? Ya 1920-1940 dönemindeki kemalist Türk ordusunun kıyımları! Hangi Kürdistan insanı çocuk, kadın ve yaşlıların da dahil olduğu binlerin katledildiğini, gruplar halinde yakıldığını bilmiyor? Ya İstiklal Mahkemelerinde asılan yüzleri kim bilmiyor ki? Ancak mezarlarını kimse bilmiyor; çünkü cesetleri yakıldı.

Türk sömürgeciliğinin en büyük destekçisi kim oldu? Kürt ihanetçiler, Kürt milisler, Kürt ajanlar ve komplocular. Şeyh Sait ayaklanmasında, Derim'de, Ağrı'da bunlar büyük rol oynadı. Kafası kesilen direniş önderlerini ve kafa kesen Rayberleri hangimiz bilmiyor ki? Ya Irak ve İran sömürgecilerinin yaptıkları! Irak'ın kimyevi silahlarla katlettiği, idam ettiği,

yüzbinlerce olarak sürdürdü Kürt insanların, bombalanan köylerin ve viran haline getirilen Kürdistan'ın hesabı kimden ve nasıl sorulacak?

Daha yakına gelelim. Türk ordusunun yarısı Kuzey Kürdistan'da Kürt halkına karşı fiili savaş yürütüyor. Özel timler, polisler, istihbarat örgütü ve komplo timleri de ayrıca! Haksız ve hiçbir uluslararası yasaya uymayan bir sömürgeci işgal ve vahşet. Türk devleti de gizlemiyor, savaşına "özel savaş" diyor, buna uygun örgütlenmeye gidiyor. Bilanço nedir; öldürülen yüzler, sakat bırakılanlar, tutuklananlar, sürülenler, yoksulluğa terk edilenler, boşaltılan, yıktırılan köyler, mayınlanan alanlar, helikopterlerden canlı atılanlar, kafası kesilenler, toplu çöplüklere gömülenler. Vahşeti saymakla biter mi? Sadece Türk ordusu mu bu vahşete yol açıyor? Hayır, Kürdistan'daki askeri, ekonomik, sosyal, kültürel tüm kurumlar aynı işlevin parçalarıdır.

Türk sömürgeciliğine bu vahşetinde yardım eden kimlerdir? Emperyalist destekçileri ve Kürt uşakları! Kürt uşakları çetelerdir, ajanlardır, muhbirlerdir, ve siyasal maskeli komploculardır. Bunların Kürt halkına ve ulusal kurtuluşa verdiği zarar hiç de Türk ordusununkinden eksik değildir. Bunlar PKK savaşçıları zehirlemişler, uykuda katletmişler, yakalamışlar, operasyonlarda sömürgeci güçlere eşlik etmişler, yüzlerce yurtseverin yakalanmasına, işkence görmesine, sürülmesine neden olmuşlardır.

Bu ihanet odaklarına yönelmeyen, onları ezmeyen, dağıtmayan bir direniş, bir hak arayışı olabilir mi ki? Hayır; PKK salt ihaneti cezalandırma adına varolacaktır. Düşman ve uşaklarının vahşetini, halkın silahlı direnişi durdurabilir. Gücü güç durdurur. Bu evrensel bir ilkedir.

Bu durumda net ki, haksız olan, meşru olmayan ve hiçbir savaş kuralına uymayan Türk ordusudur. Üstelik FAC emperyalizmi, Kürdistan'da Türk sömürgeciliğinin vahşetine önemli ölçüde ortak. Çünkü Türk ordusunu donatıyor, Türk devletine ekonomik ve siyasal destek veriyor, onu vahşetinde teşvik ediyor. Daha Irak'a satılan zehirli gaz olayının etkileri aşılmadan, bu defa FAC ile Fransa'nın ortak ürettiği ALFA savaş uçaklarını satıyor. Kürdistan daha iyi tahrir edilsin diye.

Biz kendi payımıza kutsal halk mücadelemizin meşruluğunu bir emperyalist sözcü ile elbette tartışmayacağız, olsa olsa ağzının payını vereceğiz. Fakat beni gerçekten düşündüren husus şudur: FAC savcısı nasıl bu kadar cüretkar olabiliyor ve tüm FAC hukuk sistemini arkasından sürükleyerek bayağı cesurca komplosunu yürütüyor.

Bize, Kürdistan'da işbirlikçilik ve ihaneti meşru görmemiz dayatılıyor.

Deniyor ki; "PKK, kendisi ile düşünce ayrılığı içinde olan üyelerine ve kayıtsız-şartsız kendi öncülüğünü kabul etmeyen, kendisine muhalif Kürt siyasal gruplarına şiddet uyguluyor ve bu amaçla özel örgüt kuruyor." Bu iddia eskidir ve gerekçesi

önceden de açıklanmıştır. Fakat şimdi gerek savcı, gerekse mahkeme heyeti, çeşitli yazılarında bu iddiayı davanın ana konusu haline getiriyorlar.

Kuşkusuz, iddia saçma ve maksatlıdır. Bu saçmalık, ortaya konacak ve çürütülecektir. Ancak, aynı şeyin ısrarla dayatılmasının iddia makamı açısından özel bir amacı vardır. PKK'den önce Kürdistan, yabancı güçlerin oyun alanıydı. İşbirlikçiler egemendi ve cirit atıyorlardı. Bu durum tümüyle aşılmış değildir. Fakat PKK'nin işbirlikçiliğe ve ihanete alternatif olarak geliştiği ve ihanetin önemli oranda kurutulduğu somut bir gerçektir. Özellikle de işbirlikçi siyasetlerin oyun alanı epey daraltılmıştır. Bay savcı, iddiasıyla PKK'ye açıkça işbirlikçileri meşru görmeyi dayatıyor. Başka bir izahla FAC emperyalizmi, "Kürdistan üzerinde benim denetim hakkımı kabul edin, benim uşaklarımı meşru görün, otonomi ya da özerklikle yetinin" diyor. Bu dayatma, bir ulusun kaderi üzerinde başka bir gücün vesayetini kabul etme anlamına gelir ki, hiçbir ulus ve o ulusun namuslu sözcüleri, ölümleri pahasına böylesi dayatmaları kabul etmezler. Dayatma, sömürgeci-emperyalist bir dayatmadır. Açıkçası, şimdiden Kürdistan UNITA'ları ve Kontrolleri hazırlanıyor ve zorla meşrulaştırmak istiyorlar.

Asla... Kürt halkı bağımsızlık mücadelesinde emperyalizmin her dayatmasını ve denetim planını teperek ve ezecektir. Emperyalist sözcünün bizden de alacağı net cevap bu olacaktır.

Yine de sorumu tekrarlayacağım: **Savcı nasıl bu kadar cüretkar olabiliyor?**

Sürekli olarak gündeme getirilen ve savcının da suç iddialarının ağırlığını oluşturan PKK'de düşünce ayrılığı üzerine de birkaç söz söylemek istiyorum. Kürdistan halkının bağımsızlık, demokrasi ve özgürlük talebi, ülkesinin efendisi olma talebi üzerine düşünce ayrılığı olabilir mi? Daha doğrusu koyduğum hedeflerin alternatifi var mıdır? Bağımsızlığın alternatifi sömürgeci egemenliği kabullenmedir. Özgür toplum olmanın alternatifi köleliktir, demokratik toplumun alternatifi ortaçağ karanlığını kabullenmedir. PKK, Kürdistan toplumunun ulusal bağımsızlık ve demokratik toplum talebinin ve bu talep için mücadelenin adıdır. Savcının üstelik PKK saflarında meşru olmasını istediği ve düşünce ayrılığı ile kamufle ettiği, bağımsızlık ve özgürlüğün alternatifi olan köleliktir. Tabii ki PKK, köleliğin reddidir. Diğer yandan PKK, bağımsız ve demokratik Kürdistan toplumu için düşünce zenginliğinin, üretkenliğinin ve kolektivizminin kendisidir.

Eğer savcının düşünce ayrılığı ile izah ettiği tutumlar meşru olsa, Şahin Dönmez'in, Sason bölgesinde en az 20 kadro ve savaşçının ölümüne yolaçan Ali Ozansoy'un, uykuda devrimci şehit edenlerin, komplocuların meşru görülmesi gerekir. Hayır, bunlar düşünce ayrılığı içinde olanlar değil, Kürt halkının azıllı düşmanlarıdır. Bunlara karşı tutum hakkı, Kürt halkına ait bir haktır. Biliniyor ki böyleleri

Devamı 16. sayfada

Sayın Berxwedan redaksiyonu;

Kendilerinin bir kararına karşılık olarak, Düsseldorf Yüksek Eyalet Mahkemesi'ne yazdığım cevabın bir nüshasını da size gönderiyorum. Elinize ulaşacak mı, bilemiyorum.

Devrimci selamlar ve başarı dilekleriyle.

M. Sait Yıldırım

Frankenthal, 08.08.1989

5. Strafsenat

O.L.G.

Düsseldorf

Sayın yargıçlar,

Bana posta ile gönderilen "Kürdistan'da İnsan Hakları" adlı Türkçe bir kitabı, herhangi bir gerekçe bile göstermeksizin, almama izin vermiyorsunuz. Bu kararınızdan dolayı sizleri kutlamak gerek. Çünkü bu kararınızla, insan hakları ve hukuk anlayışınızı biraz daha açıkça, maskesiz bir tavırla ve yüreklice ortaya koyuyorsunuz.

Yüreklice diyorum, şunun için: 21. yüzyıla girmemize on yıl gibi kısa bir süre kaldığı bir dönemde, bu denli çağdışı bir karar verebilmek ve hem de bunun hukuk adına olduğunu iddia etmek gerçekten cesaret isteyen bir iş.

İlerici insanlığın, temel hak ve özgürlükler konusunda hayli duyarlı olduğu günümüzde, bırakalım hukuk devletlerini, polis devletlerinde bile, bu tür anti-demokratik uygulama ve kararlarda bir sınır tanıma zorunluluğu duyulur. En haksız, en faşist kararlarda bile pek inandırıcı olmazsa da bir gerekçe gösterilmeye çalışılır. Ne yazık ki, siz bunu bile yapmıyor, haklarımızı çiğnemekte hiçbir sınır tanıyorsunuz.

Bir haksız yargıya varmamak için kendimi bir an sizlerin yerine koyarak düşündüm. Acaba "Kürdistan'da İnsan Hakları" adlı bu kitabı okumamda ne sakınca olabilirdi? Bu kitabı okusam Federal Almanya Cumhuriyeti'nin güvenliği mi tehlikeye girecekti? Peki devletinizin güvenliği benim bu kitabı okumamla tehlikeye düşecek kadar zayıf mıdır?

Bir durumda haklı olabilirdiniz. Eğer gönderen kişi kitabın üzerine veya içine sizce anlaşılması mümkün olmayan birtakım yazı ve işaretler koymuşsa, kararınızın bir anlamı olabilirdi. Ama öyle bir durumda da bu gerekçeyi belirtmeniz gerekmez miydi?

Kısacası, hangi gerekçelerle ve hangi hukuk ilkesine dayanarak bu kararı aldığınızı anlayabilmek mümkün değil. Üstelik bu ilk ve tek bir örnek değil. Başlangıçtan beri sürekli bu tür uygulamalarınıza maruz kalıyorum. Öyle ki, okuyunca moral kazanıyoruz gerekçesiyle bile bazı gazete veya dergileri okumamızı yasakladınız.

Bilebildiğim kadarıyla genelde kabul görmüş bazı temel hukuk kuralları vardır. Örneğin, tutuklu kişiler, suçluluğu mahkemelere kanıtlanıp kesinleşmeyinceye kadar suçsuz kabul edilirler. Yine mahkemelere intikal etmiş bir olaydaki kişiler hakkında kamuoyunu yanıltıcı veya koşullandırıcı açıklamalardan kaçınma gereği var. Acaba sizin hukuk anlayışınızda bu tür ilkeler geçerli midir? Eğer geçerlidir diyorsanız, benim basına ve kamuoyuna en ufak bir açıklama yapmama tahammül etmez ve buna izin vermezken, Federal Başsavcı veya sözcülerinin, aleyhimizde kamuoyu oluşturmak için, hiçbir sınır tanımadan kitle iletişim araçlarına yaptıkları açıklamalara ve yayınlara ne diyorsunuz?

Evet bir kere daha soruyorum: Kendinizi demokrasi ve insan hakları temsilcisi, "uygar" Avrupalı olarak gören ve bizleri "teröristlik"le itham eden sizler, "Kürdistan'da İnsan Hakları" adlı kitabı okumamı neden engellemek istiyorsunuz? Kürdistan adı mı ürkütüyor sizi, yoksa insan hakları kavramı mı?

Her kararınız gerçek yüzünüzü biraz daha ortaya çıkarıyor. Demek ki size göre insan hakları kavramını savunmak, hele hele bunu Kürdistan gibi ülkeler için dile getirmek "teröristlik" oluyor. Hukuk adına bir acı durum, bir büyük ayıp da olsa bu sizin anlayışınız, buna bir şey diyemem elbet.

Fakat şunu bilmenizi istiyorum: Yalnız Kürdistan için değil, dünyanın her ülkesi için bundan sonra da insan haklarının bir savunucusu olacağım. Faşizan baskıların daha katmerlisiyle karşılaşsam bile. "Kürdistan'da İnsan Hakları" adındaki bir kitabı okumamı yasaklayabilirsiniz, fakat insan hakları uygulamasında dünyaya örnek olacak yarının Bağımsız Kürdistan'ının doğuşunu engelleyemeyeceksiniz.

Saygılarımla.
Mehmet Sait Yıldırım

TARİH BOYUNCA İHANETTEN BAZI KESİTLER

"Alçak, şerefsiz herif." Bu terim bizim terimolojide uygun değildir. Fakat bu, bu durumu yaşayanlara düşmanın taktığı bir terim olduğu için bu yazıda geçiyor. Bundan dolayı okuyucuların hoşgörüsüyle karşılayacaklarını umuyorum.

Bu terim TBMM'de profesörlük yasa tasarısı görüşülürken ANAP milletvekilleri ve kabine arkadaşları tarafından Kamran İnan için kullanılmıştır. Aslında sömürgecilerin, özellikle TC sömürgeciliğinin bu konuda bazı istisnalar hariç tavrı nettir. Yakın tarihimize bir göz attığımızda bunu açıkça görebiliriz.

Lozan Konferansı toplanınca, Dersim milletvekili Hasan Hayri, zamanın alçaklar grubu olan 70 Kürt milletvekilinin sözcüsü durumundaydı. Atatürk, ona, "Konferansa telgraflar yollayın; deyin ki biz Kürtler, Türklerle yaşamak istiyoruz. Yarın da Kürt milli kıyafetini giy ve meclise gel" diyor. Hasan Hayri, bu alçak gruba telgraf üstüne telgraf çektikten sonra, ertesi gün Kürt milli kıyafetini giyerek meclise gidiyor. Kürsüye çıkıp hararetle bir konuşma yapıyor. Öyle ki kürsünün hemen dibinde oturan Atatürk bile heyecandan iki eliyle beraber ayaklarını da yere vurarak onu alkışlıyor. Atatürk o an için hayatının en heyecanlı anını yaşıyor. Çünkü kafasında tasarladığı TC'nin inşası için önündeki en büyük engel olan Kürt sorununu bu uşaklar vasıtasıyla bertaraf edebileceğine inanıyor. TC'nin şekillenme-

sinden sonra, sıra Atatürk'ün ikinci planına geliyordu. Bu planla Kürt halkını bir katliamla tarihin derinliklerine gömecekti.

Dersim, Ağrı, Zilan ve Sason'da gerçekleşen soylu direnişlere rağmen Kürdistan bir kan gölüne çevrilerek direnişler bastırılıyordu. Dönemin ihanet güruhları ise doğmamış bebelelerinden 70'lik dedelerine kadar hepsinin başını TC'ye sunma yarışına girmişlerdi. Yalnız onları mı, hayır! Sosyal-şovenizmin temsilcisi ve bugünleri geçmişlerinden farksız olan TKP, sosyalist ülkelere yanlış bilgiler vererek; "Sarıklarını kendilerine kefen yapın" şiarıyla ortaya atılarak Türk burjuvazisinin katliamlarını destekliyordu. Katliamdan sonra sıra işbirlikçi uşaklara gelmişti. Hasan Hayri denilen uşak kendisini Elazığ'da ipin karşısında bulunca heyecandan, "Yaşasın Kürdistan" diye bağırıyor. Ancak Dr. Nuri Dersimi'nin de dediği gibi artık "Yaşamak Hasan Hayri ve Kürdistan için çok geçti."

Yine diğer birçok uşak gibi Atatürk'le yakın ilişki içine giren Cemil Çeto denilen hain, Sason direnişi başlayınca Ali'ye verdiği şeref sözünden cayarak kendi köyünde toplanan 5.000 silahlı kişinin savaşına girme isteğini; "Evinize gidin, birşey yok" diyerek geri çeviriyor. Tabii uşaklık rolü bitince 7. Kolordu Komutanı tarafından Diyarbakır'a çağırılır. Kendisine "Dostun Atatürk senin başını istiyor" der. Cemil, "Olamaz, bu nasıl olur" diye can telaşına düşer. 7. Kolordu Komu-

tanı, "Atatürk, ya senin başını ya da benim başımı istiyor. Ben seninkinin yerine herhalde kendimki verecek değilim" der. Cemil'i daha önce hazırlanmış olan idam sehпасına çıkarır ve son sözünü sorar. O da; "Eğer yerine getireceğine dair söz verirsene söyleyirim" der. 7. Kolordu Komutanı söz verince şunu söyler: "Kabrimi Diyarbakır surlarının giriş kapısının önüne yap, mezar taşımın üstüne de 'Lanet olsun bana, ben Ali'ye ve Kürt halkına ihanet ettim' yazdır ve bu sözlerimin altına da Cemil Çeto diye imzamı at."

Bugün olduğu gibi geçmişte de, bir yandan direniş gelişirken diğer yandan da ihanet geliştirilmiştir. Tek farklı tarafı, geçmişte ihanetlerin çoğu cezasız kalmış; direniş ise bunun bedelini çok ağır ödemiştir.

Koçgiri isyanında TC, yenilgiye uğratılarak büyük bir zafer kazanılıyor. Ancak Murat Ağa denilen ulusal hain Atatürk ile gizli anlaşılarak kişisel çıkarı için, kazanılan zaferi ve vatani satıyor. Koçgiri direnişinin önderlerini evine çağırıyor ve "Kazanılan zaferi beraber kutlayalım" diyor. Ancak o, alçakça bir komplo sonucu direniş komutanlarını şeritlerle bağlayarak TC'ye teslim etmeye hazırlanıyor. Durumu öğrenen Dr. Nuri Dersimi, Murat Ağa'ya çağırıda bulunarak onu bu karardan caydırmaya çalışır; "Biz zafer kazanmışız, tüm Koçgiri bizim denetimimizdedir, devlet kuracağız. Makam istiyorsan istediğini al, arazi istiyorsan yine

istediğini al, bu komutanları bırak ve düşmanla işbirliği yapma" der. Buna karşı Murat Ağa, kendi kararlarının odasına sakladığı TC ajanlarına giderek Dr. Nuri Dersimi'nin akibeti için onlardan emir alır. Bunu duyan bir hizmetçi haberi Nuri Dersimi'ye ulaştırarak; hemen gitmesi gerektiğini yoksa kendisinin de yakanacağını söyler. O gün eğer Murat Ağa denilen ulusal hain anında cezalandırılıysa, bugün belki Kürt halkı da diğer birçok halk gibi özgür yaşayabilirdi. 3 yıl sonra, Dersim'den giden 100 genç savaşçı Murat Ağa'yı cezalandırıyor. Ama Koçgiri de baştan başa bir kan gölüne çevrilmiş, her yer harabe edilerek direniş kırılmıştı. Bundan sonra katliamlar zinciri bütün Kürdistan'ı sarıyor. Direnen Seyit Rızalar, Şeyh Saitler Kürt halkının gönlünde taht kurarken, uşaklar da mükafat olarak birer dar ağacını boylamışlardır.

Şeyh Abdulkadir direnişinde, Şeyh Şahabettin Kürt halkının bağımsızlığı uğruna idam edildiği için, özellikle yaşadığı yöre olan Bitlis'te halkı tarafından diğer direnenler gibi saygıyla anılmaktadır. Kamran İnan haini ise, halkın Şeyh Şahabettin'e gösterdiği saygıdan yararlanarak milletvekili oluyor ve uşaklık rolüne soyunuyor. TC'nin, Kürdistan'daki soykırım politikasını ve Türk emekçilere yaptığı zulmü dünya kamuoyu nezdinde çarpıtma görevini bu ihanetçi haine vermiştir. Bu alandaki başarılarından dolayıdır ki, TC, ona atası olan Hasan Hayri'nin rolüne benzeyen bir rol atfetmiştir. Kürdistan Bakanlığında terfi edilerek GAP projesinin sorumluluğuna tayin ediliyor. TC'nin GAP projesine cansimidi gibi sarılmasının altında yatan

gerçek neden ise Kürdistan'ın nüfus yapısını değiştirmektir. TC, Türk göçmenleri GAP alanına yerleştirerek, Kürt halkını da batıya sürme planlarını yıllardır yapma hazırlığı içindedir. Bu rolü de uşakların başı Kamran İnan'a vermiştir.

Ancak Kürdistan bugün boş bir deniz değildir. Kamran İnan'ın kaptanlığını yaptığı gemi, bu sefer sert bir kayaya çarpmış. Çünkü, artık Hasan Hayri döneminin aşan Kürt halkı, PKK gibi soylu bir önderliğe kavuşmuş bulunmaktadır. Bunun için ne yabancı sermaye ne de Türk burjuvazisi GAP'a gelme cesaretini gösterebiliyor. Çünkü ikisi de, Kürdistan'ın patlamaya doğru her gün biraz daha yaklaştığını çok iyi görüyor.

Tescilli uşak Kamran İnan, son olarak rolünü TC'nin istediği biçimde beceremediği için, gözden düşüyor. En yakın kabine arkadaşları, meclis kürsüsünün dibinden ona, nasıl bir "adam" olduğunu hatırlatıyorlar.

Dünyanın hangi ülkesinde ve hangi sisteminde olursa olsun, kendi vatanına ihanet eden; gerek halkının gözünde, gerekse düşmanın gözünde bir uşak ve alçak olmaktan başka bir şey değildir. Meclis kürsüsü dibinde Kamran İnan'a hatırlatılan ise bu gerçek konumudur. Ancak uşakın yüzü, İsviçre kozmotiğiyle boyalı olduğu için, yine her gün o kürsünün dibine hiç utanmadan gidip TC'ye hizmet etme "guru ruyla" yaşadığını pelteliyerek söylemektedir. Tabii Şeyh Şahabettin'in kemiklerinin sızıntısını ise asla duymamıştır ve duymaz da.

Fırat Yurtsever

MAZIDAĞI'DAN İZLENİMLER

Geçen sene de izine gitmiştim. Ancak bu seneki gidişimde halkta yüzde yüz bir gelişme ve değişime gördüm. Bir kere mücadeleye açıktan bir bağlılık vardı. Halkımız arasında eskisi gibi suni bölünme olan alevcilik, yezidilik, sunnicilik ve aşiretçilik artık kaldırılmıştır. Düşmanın böylesi "böl ve yönet" politikası iflas etmiştir. Bir de kendi vatanına ihanet edenleri değil Partimiz, artık halkımız bile asla affetmiyor. Bu gelişmeleri bizzat kendim gördüm ve yaşadım.

Kaldığım köy ve çevre köylerin coğrafik yapısı, gerillaya uygun olmamasına rağmen gerillalarımız, geceleri bu köylere inerek propaganda yapıyorlardı. TC askerleri ise geceleri savunmaya geçerek inlerinden kesinlikle dışarı çıkmıyorlardı. Artık eskisi gibi halka karşı ahkam da kesemiyorlar. Şimdi valıdır duruma gelmişler.

Bir gece ARGK gerillaları kaldığım köye geldiler. Tüm köy halkı hemen toplandı ve akşam saat 21'den gece yarısı saat 2'ye kadar mücadelemizin haklılığı ve siyasal gelişmeleri içeren bir köy toplantısı düzenlendi. Gerillalarımız toplantıdan sonra köyden ayrılmadan önce tüm ihtiyaçları köylüler tarafından hazırlanmıştı bile. İhbar ya-

pılmış olacak ki, ertesi gün sabah köye özel timler sürüsü geldi. Tüm köyü didik didik aradıktan sonra köylüleri meydana toplayarak, "milli birlik" nutuklarını atmaya başladılar. Köylülere "silah alarak Apoculara karşı savaşmaları" öneriliyordu. bu esnada yaşlı bir amca; "Komutan bey, sizin haberiniz yok galiba; biz çoktan birlik olmuşuz" dedi.

Başka bir günde ise, Hetvan köyü, 80 kişilik bir ARGK gerilla grubu tarafından ablukaya alınmış. Olay şöyle gelişmiş: Önce köy ağasının evini basarak evdekileri teslim alırlar. Sonra muhtar ve köy korucularını etkisiz hale getirerek silahlarına el koyarlar. Korucuların alınan malzemeler şunlardır: 10 adet G-3, bu silahlara ait 4000 mermi ve şarjör, el feneri ve askeri parkalar. Eylemden sonra tümüne; "Bi can, bi xwin em bi terene ey Serok" sloganını atarak köyden ayrılırlar. Bu eylemde ne köylüler ve ne de arkadaşlar herhangi bir zarar gördüler. Bu eylem büyük etki yaptı ve o köyle birlikte tüm çevre köylerde adeta bir bayram havası yaşandı.

Eylem gecesi saat 2'de karakola haber veriliyor, karakol komutanı da haberi merkeze bildiriyor. "Yeterli sayıda asker yoktur" bahanesiyle kulları bile

kıpırdatmıyorlar. Ancak ertesi gün öğleye doğru köye gelirler. Köy ağasını ve muhtarını çağırarak, köy halkının yanında onlara küfürler yağdırırlar; "Bu silahları patlatmadan nasıl verdiniz? Madem patlatmayacaktınız önceden bize haber verseydiniz, onlar almadan biz alırdık. Zaten tümünüz onlardansınız" diyerek hem acizliklerini sergiliyor, hem de gözdağı vermeye çalışıyorlar. Silahları ellerinden alınan korucular ise, "Onlara karşı değil 10 tane, 100 tane de olsa yine verirdik. Adamlar devlet gibidir. Zaten iki devlet savaşıyor, bizim elimizden ne gelir" diye cevap verirler. Evet dost ve düşman da artık Partimize bir örgüt olarak değil, bir devlet gözyle bakıyor. Ve bunu düşmanın yüzüne de açıktan söylüyor.

Kürdistan'da halkımız, düşman baskılarına, işkencelerine, yani tüm barbarlıklarına rağmen her şeyiyle gerillaya sahip çıkıyor, varını-yoğunu bu kutsal yola adayabiliyor. Artık düşman korkusu diye birşey kalmamış. Köylerden tutalım, kentlere kadar komiteler biçiminde güçlü örgütlenmeler var. Her yerde artık mücadele ve direnişler konuşuluyor. Camilerde bile yurtsever imamlar bu yönlü vaazlarda bulunuyorlar. Bir örnek vereyim: Bir cenaze töreninde yurtsever bir köylü, imama bu davanın haklı olup olmadığını sorar. İmam da Hz. Muhammed döneminden bir alıntıyla konuya açıklık getirir. Şöyle der: "Zali-

min biri, fukara birinin evini zorla elinden almak istemiş. Fukara da durumu Muhammed'e anlatır. O da der ki: 'Zorla istiyorsa verme, vurmak isterse sen de vur, eğer sen vurulursan o zaman şehitsin.' Yani bu dava yerden göğe kadar haklıdır."

Aktarmaya çalıştığım bu olaylar, yöremizdeki gelişmelerden sadece bir kısmıdır. Son sözüm, tüm yurtsever halkımızı ERNK bayrağı altında birleşmeye ve gerillalarımızı düşünerek daha aktif olmaya çağırıyorum.

**Alsace'den D...
1.9.1989**

Ey yurtsever arkadaş; yardım kampanyasına katıl!

Vatani olmayan hiçbir şeyi olamaz. Bir din adamı olarak tüm Kürdistanlı yurtseverlere sesleniyorum: Vatansız din-iman bile olamaz. O büyük kutsal vatanımız için maddi olarak elimizden gelen yardımlarımızı esirgersek, Allahın indinde mesul duruma düşeceğimizi unutmamalym. Ülkesi için hayatının baharında tatlı canını hain düşmanın kurşunlarına hedef tutarak şehit olan yoldaşlarımızı unutmamalym. Bizim paramız onların canından daha mı kıymetli? Hiç olmazsa malımız, canımızın zekat ve sadakasının o büyük davamıza zerre-i miskal kadar olsun yardım dokunsun. Ve gerçek yerini

bulsun. Çünkü, Allah'ın emrine göre vatan hürriyeti olmayanlara Hac farz değil, Cuma namazı da farz değildir. Önemle düşünmek gerekir ki, Allah'ın emri bile, hürriyeti olmayanlara emir olmuyor. Bizlerin de hür olmadığımızı düşünerek davamıza sarılmak lazım. Çünkü, vatan için ölen şehit, öldüren gazidir. Bu ikisinin Allah indinde en yüksek mertebeye ulaşacaklarını Allah, ayetle bizlere haber veriyor. Madem bu böyle ise, neden çekinelim... Ölsek de mevkimiz yüksek, öldürsek de; bül-bülü altın kafese koymuşlar, yine vatan vatan diye feryat etmiş.

Kürdistan'ın dağlarına, tozlu yollarına canımız kurban, kanımız helal olsun; bu davayı benimseyenler PKK'ye gelsin. Bu yardımın sevabının benim gibi acizlerin kalemiyle tarifi mümkün değildir. Gönlünü bu davaya bağlayan, Kürdistan için gece gündüz ağlayan, yardımlarda Dicle, Fırat gibi çağlayan; senin yüzünü görünce o bulanık sular durulacak, senin yardımlarınla Kürdistan'da Kürt devleti kurulacak. İşte o zaman, faşist düşmanın kalbinden vurulacak.

Ver kardeşim PKK'ye yardımı, desteği ver, Kürdistan'ında Kürt devletini kur. Kürdistan'ı destekleyen tüm yoldaşlara, saygı ve selam olsun. Bu kampanyada gönülleri Kürdistan aşkıyla dolun.

Stuttgart'tan bir Hoca

15 Ağustos Atılımının 5. yıldönümünde Sağmalcılar Cezaevi'nde yapılan kutlamada sunulan, ancak elimize geç ulaşan aşağıdaki yazıları Türkiye devrimci-demokratik hareketi saflarındaki olumlu yaklaşımın birer örneği olarak yararlı olacağı inancıyla yayınlıyoruz.

"ULUSAL KURTULUŞ HAREKETİNİN YANINDA OLACAĞIMIZI İLAN EDİYORUZ"

Sağmalcılar Cezaevi'nde tutuklu PKK'li savaş esirleri, 15 Ağustos Atılımının 5. yıldönümü kutlaması...

15 Ağustos Atılımını ilk duyduğumuzda zindanlardaydık. Ve 15 Ağustos şanlı eylemi bizlerde tam bir sevinç, coşku ve büyük bir umut yaratmıştı. Ancak Kürdistan devrimci hareketinin sömürgeci faşizmle tek başına giriştiği bu ağır ve zorlu savaşıma, ülkemiz topraklarından destek verememenin, ona katılamamanın tüm sorumluluğunu da duymuştuk. 15 Ağustos çok ciddi bir şekilde Türkiye devrimci hareketine de görev ve sorumluluklarını dayatmıştır.

Tüm bunlara rağmen 15 Ağustos Atılımından beş yıl sonra bile genelde Türkiye devrimci hareketi, bırakalım sömürgeci oligarşik diktatörlüğün tüm zulmü ve vahşetiyle saldırdığı Kürdistan halkına ve onun öncüsüne buradan mücadelenin her alanında destek vermek, onun yükünü hafifletmek ve onunla stratejik bağlarını geliştirmek için maddi yükümlülüklerini yerine getirmek; ulusal kurtuluş hareketinin Kürdistan halkının gözünde belirgin bir umut ışığı olduğu, örgütlenmek için kendine çok güçlü bir temel bulduğu ve günbegün savaşımlı yükselttiği, yanısıra Kürdistan sorununu tarihin hiçbir döneminde olmadığı kadar Türkiye ve dünya kamuoyunun gündemine soktuğu bu çok ciddi başarı koşullarında bile sorunu görmekte ya da kemalist, sosyal-şoven gözlemlerle bakmakta, ezilen ulusun her dönemde ayrıla hakkının propagandasını yapmak yerine, daha kendi politik hattını ve örgütlülüğünü hayata geçiremediği durumdayken, onun geleceğini ipotek altına alarak (!) kendi dar örgütlenmesine tabi kılmaya soyunmaktadır. Esasen leninist bir çizgide, doğru bir mücadele yürüten, Kürdistan kurtuluş hareketini ise bir çırpıda 'milliyetçi' ilan edivermiştir.

Türkiye devrimci hareketi, bu

tavriyla Türkiye devriminin de yolunu tıkadığını farkedememektedir. Sosyal şovenizmin emekçi halkımıza önderlik iddiası ise boş bir ütopya olmaya mahkumdur ancak.

Oysa bizler bilmekteyiz ki; Kürdistan halkının her kazanımı; her adımı ve her zaferi Türkiye halkının da kazanımı, adımı ve zaferidir.

Bu yaklaşımımızla ezen ulus devrimci hareketi olarak saptayışlarımızı ve üzerimize düşen görevlerin neler olduğunu daha önceki görüşlerimizin tekrarı anlamında da olsa, 15 Ağustos 1989 kutlamasında bir kez daha özetlemek istiyoruz.

Her şeyden önce, tam anlamıyla çağdaş bir sömürge olduğu açık ve net bir şekilde konulması gereken Kürdistan öngülünde bize düşen görev, bugün doğru bir çizgide tek başına mücadele yürüten ezilen ulus kurtuluş hareketini desteklemektir. Bu destek bir yandan ezilen ulusun kendi kaderini serbestçe tayin hakkını devrim öncesinde de kullanabilme meşru hakkının kabulü, diğer yandan da halen özgülde izlenen ve başlangıçtan beri kırları ve psikolojik yıpratmayı temel alan çizginin doğruluğu nedeniyle olabildiğince kapsamlı tutulmalıdır.

Mevcut durumun verilerini kısaca özetlemeye çalışırsak:

a- Ulusal çelişki Kürt ulusunda hala güçlerini sürükleyen belirgin bir öge haline gelmiştir. Öyle ki sınıfsal çelişmeleri kendi odağına çeken bir kanal oluşturmuştur.

b- Türkiye Kürdistan'ında ulusal devrimci hareket 12 Eylül yenilgisinin yaralarını tedavi edip kendi halkı karşısında daha nitelikli bir örgüt ve mücadeleyle çıkmıştır. Halihazırdaki örgütlülük ve mücadele gücü yanısıra prestij ve sempoati ağı açısından Türkiye devrimci hareketleriyle mukayese kabul etmeyecek bir

üstünlüğe sahiptir.

c- Kürdistan'ın diğer parçalarındaki ulusal kurtuluş mücadelesinin Türkiye Kürdistan'ından halk ve ulusal devrimci örgüt ile bağları ve etkilenme olanakları eskiye oranla daha da artmıştır.

d- Bütün bunlara karşılık Türkiye devrimci hareketi 12 Eylül öncesine oranla gerek nicel gerek nitel anlamda oldukça geri ve Kürdistan'daki gelişme dinamiklerini kavrayacak dereceden sorumlu olan, hala egemen olmaya devam eden sosyal-şoven yaklaşımlardan kurtulma yolunda ciddi uğraşlara girişilmiştir. Üçüncüsü, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkı yönünde sömürgecilğe, ulusal baskıya ve yoğunlaşan katliamlara karşı daha da tutarlı ve geniş bir propaganda çalışmasına girişilmiştir. Dördüncüsü, ulusal devrimci hareketlere milliyetçi yaftası yapıştırmak kolaylığından vazgeçilmeli, ayrı örgütlenmenin güçlü maddi temellere sahip olduğu görülmeli ve onlarla en geniş ittifak kurmanın gerekleri yapılmalıdır. Beşincisi olarak da, örgütlenme perspektifini tümüyle gözden geçirmeli ve onun ayrı örgütlenmesini tanımalıdır.

Bu gerçekler ışığında Türkiye devrimci hareketine düşen görev, gerek içte, gerek diğer devlet sınırları içinde köpüren bu maddi potansiyel güçlerin kendi devrimi açısından stratejik işlevini iyi değerlendirmek olmalıdır. Bu stratejik önemde bağlaşıklık gereğince değerlendire-

bilmek için:

a- Sınıflar savaşımını ülke genelinde yükseltmek,

b- Türkiye Kürdistan'ında işçi sınıfı ideolojisini özümseyen ulusal-devrimci hareketle yakın bağlar kurmak, her türlü ittifaka gitmek,

c- Kürdistan bağımsız ulusal kurtuluş hareketleriyle azami dayanışmaya gitmek,

d- Ve örgütlenme hakkı da dahil Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını tanımak ve onun ajitasyon ve propagandasını yapmak olmalıdır.

Bu leninist-enternasyonalist yaklaşımımızca belirlenen görev ve sorumluluk bilincimizle, 15 Ağustos şanlı eylemini kutluyor,

her dönemde tüm gücümüzle ulusal kurtuluş hareketinin ve onun mücadelesinin yanında olacağımızı ilan ediyoruz.

-Yaşasın 15 Ağustos şanlı eylemi!

-Kahrolsun sömürgeci faşist diktatörlük!

-Kahrolsun sosyal-şovenizm!

-Yaşasın Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi!

-Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

**Devrimci Selamlarımızla
THKP-C ÇAYAN
SEMPATİZANLARI
15 Ağustos 1989**

Arkadaşlar,

Bugün 15 Ağustos 1989. Bundan 5 yıl önce, 15 Ağustos 1984 yılında Kürdistan halkının öncü gücünün -PKK'nin- başlattığı silahlı kurtuluş mücadelesi, bugüne kadar kesintisiz bir biçimde süregelmiştir...

Evet, TC tarihinde TC devletine karşı sürdürülen en uzun ve en başarılı silahlı kurtuluş mücadelesidir bu!..

Kürdistan'da bugün, gerilla savaşıyla kitle direnişleri içiçe geçmiş ve bütünleştirilmiştir. Savaşın ulaştığı boyut TC açısından çaresizlik ve panik; Kürt halkı için, umut ve güven noktasına ulaşmıştır.

Kürdistan halkının, ulusal bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini insanlıkdışı en iğrenç uygulamalara ve yöntemlere başvurarak imha etmeye ve boğmaya çalışıyor. Ama tarihin de ispatladığı bir gerçek varsa, o da her ne pahasına olursa olsun, zaferin er veya geç ama mutlaka ve mutlaka kaçınılmaz olarak sömürüye ve zulme karşı elde silah savaşanlara ait olduğudur. Evet, zafer Kürdistan halkının olacaktır!..

15 Ağustos Atılımının 5. yıldönümünde savaş tüm Kürdistan'da sürerken, özellikle TC'nin her türlü uluslararası antlaşmaları ve kendi yasalarını ihlal ederek, kimyasal silahlarla saldırdığı CUDİ'de dişe diş savaşan öncü gerillaları ve Kürdistan halkını selamlıyorum...

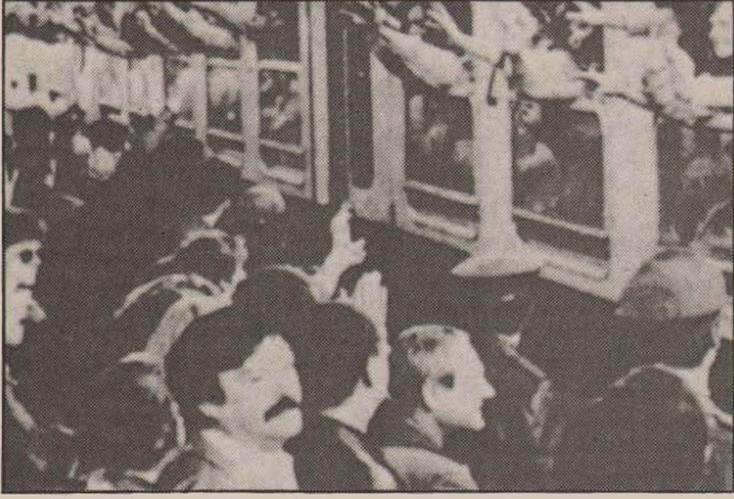
Tutsaklık koşullarında, sevincimi, coşkumu ve duygularımı şu dizelerle dile getirmek istiyorum:

**Kuşatıldı
Yüzyılın en büyük
en gaddar ordusunca.
Hain, sinsî ve zalim
düşman ordusu...
Cudî'ye
Teslim ol
Teslim et
evlatlarını dendi...
Sarsıldı,
Titredi
ve kükredi CUDİ!..
Olmaz,
Olamaz dercesine
Kanatlarını gerdi gerillaya
Açtı kuytuluklarındaki
karlı sıcak bağırını.
Yer verdi
Firari kartallara
sarp yamaçlarında...
Bir şahin
Keskin bakışlı bir şahin
nasıl vurursa avına,
Öyle bindirdi düşmanına
Cudî'nin yiğitleri!..
Ve
Bir keklik
Kınalı bir keklik
nasıl yok olursa kayalıkta
Öyle kamufle oldu
gerilla dağlarında.
Cudî,
Med'lerden bu yana
Sabırla beklemişti
Genç,
Namlu gibi yiğitlerini
MAZLUM bakışlı
PİR ruhlı
KORKMAZ neferlerini!..
En gaddar ordu**

**eteklerine saldırdı
Yabani, dağ çiçeklerine
Balveren, Anılmışlara...
Koparmak, sürmek,
yoketmek için saldırdı...
Kopmadı Cudî'nin çiçekleri
Çoluk-çocuk, ihtiyar-genç.
Yediden yetmişine
direndi vahşetel!..
Direndi yüzyılın utancı
İnsanlı suçu bombalara
Ölüme...
Direndi gerillanın rahimi
Kürdistan halkı...
Onlar,
Kayış bedenli
Çelik bilekli
Filinta yürekli
Kürdistanlı gerillaları.
Onlar,
20. yüzyılın
Çağdaş protemusları,
Başkaldıran
Spartaküsleriydi,
Onlar, Cudî'nin şahinleri,
Kürdistan'ın şahdamarıydı.
Cudî'siz Kürdistan,
Gerillasız Cudî olmazdı.
Vermedi Cudî,
Vermedi işgalciye
evlatlarını...
İhtilalci gerillalarını
Savaşçı neferlerini,
Yiğit Kürdistanlıları!..**

**MLSPB Davası'ndan
GÜRSEL ŞAMILOĞLU
13 Ağustos 1989**

Demokratik Almanya'nın kuruluşunun 40. yıldönümü göçmen dalgasının yarattığı sorunlar ortamında kutlandı

Demokratik Almanya Cumhuriyeti 7 Ekim'de 40. kuruluş yıldönümünü kutladı. Ancak devrimin 40. yıldönümü her yıldan farklı olarak bu yıl ortaya çıkan ciddi sorunlarla gölgelendi. Uzun dönemden bu yana birçok sosyalist ülkede gözle görülür boyutlarda esmeye başlayan Batı kaynaklı etkiler Demokratik Almanya Cumhuriyeti'nde başağrıtıcı gelişmeler ortaya çıkarmaya başladı.

Özellikle Batı Almanya'nın yıllardan beridir süregelen propaganda ve etkileme faaliyetlerinin de etkisiyle zaman zaman görülen Batı Almanya'ya sığınma girişimleri Eylül ayından bu yana bir çığ gibi yayılarak onbinlerce Doğu Almanya vatandaşının Batı Almanya'ya iltica etmesi boyutlarına ulaştı. Ekim ayı başlarında kitlesel bir akına dönüşen sığınma hareketi Doğu-Batı ilişkilerinde ciddi bir gerginliği de ortaya çıkardı. Varşova ve Prag'daki Batı Almanya elçiliklerine sığınan onbinlerce Doğu Alman'ın durumu Doğu ve Batı Almanya arasındaki görüşme trafiğini bir anda arttırdı. Devrimin yıldönümü kutlamalarının hemen öncesinde Prag ve Varşova'daki B. Almanya elçiliklerine sığınan 4 binin üzerinde kişiyi "insani bir jest" olarak B. Almanya'ya aktarmaya karar veren D. Almanya, daha sonraki günlerde bu tür sığınmaların artış göstermesi ile zor durumda kaldı. Sığınmaları engellemek için Çekoslovakya'ya vizesiz geçişleri durduran Doğu Almanya hükümeti, Batı etkileri ve kıskırtmalarının önüne geçebilmek amacıyla da Batı Berlin'den gelen turistlere sınırlarını kapadı.

Sığınma hareketinin yaygınlaşmasıyla birlikte, başta Leipzig kenti olmak üzere bazı alanlarda kitlesel gösteriler de gerçekleştirilmeye başlandı. Özellikle SSCB Lideri **Gorbaçov**'un Devrimin 40. yıldönümü kutlamalarına katılmak amacıyla D. Almanya'ya geliş ile birlikte, **Gorbaçov** lehine sloganlar atarak reform talebinde bulunulan gösterilerde artış gözlemlendi. İçerden reform talebiyle hükümet üzerine baskı kurma hareketi yayılma eğilimi gösterirken, emperyalistler de fırsattan istifade aynı çağrılarını peşpeşe dile getirmeye başladılar. Batı Almanya Başbakanı **Helmut Kohl**, D. Almanya yetkililerine bir çağrıda bulunarak, "Gençliğinizin Batı'ya göçünü durdurmak için reformlara başlayın" dedi. Aynı şekilde, ABD Başkanı **Bush**, özgürlük için girişilen hareketleri des-

teklediklerini açıkladı.

Bütün bu gelişmeler, Polonya, Macaristan gibi Doğu Avrupa ülkelerinde kapitalist etkileri yaymak ve sosyalist inşa faaliyetini darbelemek için çok yönlü faaliyet yürüterek, buralarda önemli yol alan emperyalizmin şimdi de Doğu Almanya üzerinde oynamaya başladığını ortaya koyuyor. Doğu Almanya, sahip olduğu stratejik konum ve Batı Almanya ile ortak bir ulusun barınması itibarıyla diğer Doğu Avrupa ülkelerinden daha önemli bir konuma sahiptir. Yıllardır Batı etkilerinin en çok yöneldiği ve üzerinde egemen olmaya çalıştığı bir zemin olmasına karşılık, sosyalizm doğrultusundaki çabalarını tutarlıca sürdürmüş ve bu konumunu "ortodoks komünist" tanımlamasına sık sık hedef olmuştur. Son dönemlerde Polonya, Macaristan ve Sovyetler Birliği'nde daha da yoğunlaşan reform dalgasının etkileri, Batı kültürünün çok yönlü ablukasıyla birleşince burada da benzeri etkilerin yaşanması gündeme gelmiştir. Sosyalizmin inşası faaliyetinde şu veya bu düzeyde görülen yetersizlikler de etkili olmakla birlikte, son göçmen dalgasında dış etkenlerin daha belirleyici bir rol oynadığını belirtmek mümkündür. Göç hareketiyle birlikte reform çağrılarının iç muhalefet ve dış emperyalist güçlerce yüksek perdeden dile getirilmesi bu gerçeği daha net ortaya koymaktadır.

Nitekim, ortaya çıkan göç olayı üzerine bir açıklama yapan Demokratik Almanya Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü **Wolfgang Meier**, Batı'ya iltica edenlerin topluma uyum sağlamayan kişiler olduğunu belirterek, "Göçmenler kendi kendilerine zarar verdiler ve vatanlarına ihanet ettiler" şeklinde konuştu. Demokratik Doğu Almanya Cumhuriyeti Devlet Başkanı **Eric Honecker** de devrimin 40. yıldönümü vesilesiyle Pravda Gazetesi'nde yayınlanan bir makalesinde, Federal Almanya'yı şovenistlikle suçlayarak ülkesinin işçilerine müdahale etme çabası içinde olduğunu belirtti. **Honecker** ayrıca, ülkesinin egemenlik ve toprak bütünlüğünü korumak için silahlı kuvvetlerini görevlendirmek de dahil, her türlü çareye başvurulacağını açıkladı.

Bu arada Demokratik Almanya'da bulunan SSCB Lideri **Gorbaçov** ile **Honecker** arasında bir görüşmenin gerçekleştirildiği; görüşmede **Honecker**'in bugüne kadar

sürdürdükleri politikaları bundan sonra da sürdürmede kararlı olduklarını belirttiği bildiriliyor. **Honecker**, son iltica olaylarını D. Almanya'nın politika değişikliğine gitmesi için bir baskı aracı olarak kullanmak isteyen kişileri kınayarak, sosyalizmin temel ilkelerine bağlı kalacaklarını ifade etti. Demokratik Almanya'nın 40. kuruluş yıldönümü vesilesiyle yaptığı konuşmada da **Honecker** şöyle konuştu: "Sorunlarımızı sosyalist yöntemlerle kendimiz çözeceğiz. Sosyalizmi zayıflatmaya yönelik öneriler, burada tomurcuklanamaz."

Diğer taraftan **Gorbaçov** devrimin 40. yıldönümünü kutlama törenlerinde yaptığı konuşmada şu görüşlere yer verdi: "Demokratik Almanya'da Sosyalist Birlik Partisi'nin, entelektüel potansiyeli, zengin tecrübeleri, siyasi otoritesiyle bütün toplumsal güçlerle işbirliği içinde

hayati sorunlara çare buluncağına eminiz. Lenin, 'Her ulus sosyalizm içinde kendi gelişim ve değişim temposunu kendisi bulur' der."

Gözlemciler **Gorbaçov**'un, D. Almanya'nın kendi sorunlarını esas olarak kendisinin çözeceğine inanmakla birlikte, bazı uyarılarda da bulunduğu ve kısmi reformlardan yana olduğu görüşündeler. Basın mensuplarının sorularına cevap verirken **Gorbaçov**'un, "Hayatın getirdiklerine karşı tavır almayanların durumu tehlikeli olabilir. Toplumdan gelen dürtüleri politikasına dahil edenlerin güçlüklerden korkmasına hiç gerek yoktur" dediği belirtilmekte ve bu sözler D. Almanya'ya yönelik bir uyarı olarak değerlendirilmektedir.

Ancak, **Honecker**'in sözlerinde açıkça ifadesini bulduğu gibi, Demokratik Almanya yönetimi, Polonya ve Macaristan ör-

neklerinden gereğince ders çıkarmış görünmekte ve reform taleplerinin altında yatan Batı sızması tehlikesini görmektedir. Dile getirilen görüşler, D. Almanya'nın bütün bu baskılar karşısında direnme ve sosyalizmin kazanımlarını koruma kararlılığında olduğunu göstermektedir. Emperyalistler de bu durumun bilincinde olarak, bir taraftan yönetimi reformlara zorlama tutumunu geliştirirken, diğer taraftan da gelişebilecek karşı tutumlardan ürkmektedirler. Bütün bu gerçekler dikkate alındığında, Demokratik Almanya'da önümüzdeki dönemde ortaya çıkabilecek olan gelişmelerin Doğu-Batı ilişkileri üzerinde önemli etkilerde bulunması olasılığı belirgindir. Bu da tüm dikkatlerin bu alan üzerinde yoğunlaşmasını birlikte getirmektedir.

★★★

MACARİSTAN KOMÜNİST PARTİSİ KENDİSİNİ FESHETTİ

Uzun süredir Doğu Avrupa ülkelerini etkisi altına alan "reformcu" uygulamalar en ciddi sonuçlarını Macaristan'da göstermeye başladı. 6 Ekim tarihinde 14. Olağanüstü Kongre'sine giden Macaristan Komünist Partisi, Kongre'de aldığı kararlarla kendi kendisini feshetti. Sosyalist ülkelerde kendi kendisini fesheden ilk komünist parti olma gibi kara bir ünvan alan Macaristan Komünist Partisi'nin bu kararı çeşitli çevrelerde büyük bir şok yarattı.

Uzun dönemdir Batı'ya yaklaşma politikası güden ve iç sorunlarını doğru temellerde çözmeye gücü gösteremeyen Macaristan devlet yönetimi, başlattığı reformcu politikaları daha da üst boyutlara çıkararak bünyesinde köklü değişikliklere gitme kararına vardı. Gerçekleştirilen 14. Olağanüstü Kongre'de, "komünist ilkelerin çıkmaza girdiği" iddiasıyla mevcut komünist partinin feshedilerek yerine Batı Avrupa'daki sosyal-demokrat veya komünist partilere benzeyen bir partinin kurulması kararına varıldı. Alınan karar gereğince, feshedilen Parti yerine kurulacak sosyalist parti devlet sosyalizmine son vererek, demokratik bir sosyalizm geliştirecek. İsminden "işçi" kelimesi çıkarılan ve amblem olarak da kıvılcık yerine kırmızı karanfil sembolünü benimseyen yeni sosyalist parti, reform politikasını geliştirerek tüm topluma egemen kılmayı hedefliyor.

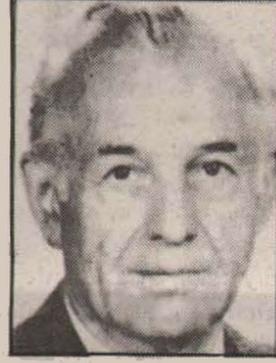
Kongre'de alınan önemli kararlar şu şekilde sıralanıyor:

• Proletarya diktatörlüğü ilkesi terk edilerek, yerine çok partili siyasal sistem geçirecek ve parlamento tamamiyle serbest seçimlerden oluşturulacak,

• Devlet işletmeleri ile özel teşebbüsten oluşan karma eko-

R
e
z
s
o

N
y
e
r
s

nomi modeli uygulanacak ve özel teşebbüs desteklenecek, • İktidarın aşırı merkezileşmesi önlenecek ve yeni parti, Batılı sosyalistlerle komünist ilkelere esinlenecek.

Kongre'de ayrıca, yeni kurulacak Sosyalist Parti'nin başkanlığına eski Komünist Partisi Başkanı **Rezzo Nyers**'in getirilmesi kararlaştırıldı. Partinin en reformcu üyelerinden **Imre Pozsgay** ise cumhurbaşkanı adayı olarak belirlendi. Feshedilen Komünist Parti'nin Genel Sekreteri **Karoly Grosz**, yeni partinin kurulmasına red oyu verdi ve emekliye ayrılacağını belirtti. Radikal kanatın lideri olan **Grosz**, Kongre'de taraftarlarıyla birlikte ağır bir yenilgi aldı.

Marksist-leninist ilkelere önemli bir uzaklaşmanın sergilenerek karar altına alındığı ve "demokratik sosyalizm" olarak adlandırılan Batı tipi bir sosyalist anlayışın benimsendiği Kongre'de ayrıca, 1956 ayaklanmasının başladığı 23 Ekim günü, "Ulusal anma günü" olarak ilan edildi.

Tüm dünya çapında geniş yankılar uyandıran Macaristan Komünist Partisi'nin Kongre kararları tarihi bir değişimi başlatan olay olarak değerlendiriliyor. Sadece Macaristan açısından değil, tüm sosyalist sistem açısından önem taşıyan bu kararlara çeşitli tepkiler geldi. Kapitalist-emperyalist dünya kongre sonuçları

ile önemli bir moral güç kazanıp, bunu sosyalizme karşı propaganda savaşında yeni bir malzeme olarak değerlendiren, Varşova Paketi ülkeleri değişik yaklaşımlar sergilediler. Romanya dışındaki tüm Varşova Paketi ülkeleri yeni kurulan Partiyi tanıdıklarını açıklarken, bu gelişmeye getirilen yorumlar farklılık gösterdi. Alınan kararların en coşkulu savunucusu Polonya olurken, Çekoslovakya Komünist Partisi yayın organında eleştiriler yer aldı; partinin isminden işçi kelimesinin çıkarılmasının, partinin işçi niteliğinin kaybolmasına yolaçağacı ve kongrede de işçi delegelerin sayısının düşük olduğu belirtildi.

Macaristan'da ortaya çıkan son durum, Doğu Avrupa ülkelerinde giderek boyutlanan reformcu hareketin denetim altına alınmaması halinde nereye kadar gidebileceğinin çarpıcı bir örneğini oluşturuyor. Sosyalizmi inşa hareketinde içine düşülen yetmezliklerin doğru tahlil edilip, sosyalizmi güçlendirecek önlemlerle bertaraf edilmesi yerine, sorunlar altında ezilmenin bir ürünü olarak giderek sosyalizmden uzaklaşma tehlikesini boyutlandıran gelişmeler yaşanıyor. İçteki çözümsüzlüğün emperyalizmin iştahını kabartması ve müdahale koşullarını arttırması da sosyalist değerlerdeki aşınmayı hızlandıran bir diğer etken oluyor. Bu ise, sosyalist ilkelere sapışın ve sosyalizmi inşa faaliyetinde içine düşülen yetmezliklerin yarattığı tehlikelerin büyüklüğünü gözler önüne seriyor. Perestroika ve Glasnost sloganlarını, ülkelerinin kapılarını sonuna kadar kapitalist-emperyalist etkilere açma olarak algılayanların yanlıgıları, tarihi açıdan telafisi zor kayıpları da birlikte getiriyor.

Kürdistan folkloründen bir demet

Bu yazımızda kültür değerlerimizden folklorü, kostümü ve figürleriyle anlatmadan önce, kültürün kısaca tarihçesine ve günümüzdeki anlam ve önemine değinmek gerekir.

Tarihte insanlığın ortaya çıkışıyla kültürün de meydana gelişi başlar. Bir amaç için özenererek, emek sarfedilerek yaratılan değerler, sanat adını alır. Dolayısıyla kültür, sanat ve edebiyatı doğurur. Kültür, salt bazı çağlara ait veya bazı sistemlerin eseridir denilemez. Kültür, geçmişte veya gelecekte tamamıyla insanlığın zenginlik değerleridir. Tüm çağlarda egemen güçler, çıkarlarına ters düşen kültürü engellemeye çalışmış ve onu kendi sistemlerine göre şekillendirmişlerdir. Diğer taraftan sistemlerin tarihte çıkarları için inşa ettikleri şatolar, saraylar, surlar, heykeller ve kendilerinin abideleşmesini sağlayan yapıtlar üzerinden çağlar geçtikçe paha biçilmez eserler halini almışlardır.

Örneğin, marksist-leninist literatürde bir ulusu ulus yapan özellikler, toprak bütünlüğü, iktisadi yaşam birliği, dil ve kültür birliği gibi öğelerdir. Dolayısıyla çağımızda sömürgecilik, hegemonyasına aldığı bir ulusu, ulusal özelliklerini hedef alarak beyaz katliam yöntemleriyle imha etmeye çalışır.

Sömürgecilik, bir ulusun toprak bütünlüğünü parçalamak için sürgünler, iktisadi yaşam birliğini bölmek için ekonomik talan ve sömürü sistemini geliştirir. Dil ve kültür birliğini yoğun bir yozlaştırma ve asimilasyon yöntemleriyle ulusu, tamamen potasında eritmeye çalışır. Ancak ulusun bu özelliklerini yok etmede başarısız kaldığı anda ise sömürgecilik her türlü vahşeti, baskıyı, jenosidi uygulamaktan da geri kalmaz. Tarihte Ermeni ve Kızılderili halkların ortadan kaldırılması bunun en yalın örneğidir. Bugün aynı yöntem, Ortadoğu'da Filistin ve Kürdistan halkı üzerinde uygulanmak istenmektedir. Bu halklar, tarih boyunca geliştirdikleri direnişlerle ulusal özelliklerini koruyarak varlıklarını sürdürmüşlerdir.

Tarihte Kürt halkı islamiyeti kabul ettiği dönemde bile kültüründen taviz vermemiştir. Bazı bölgelerde etkileyici olmuştur, ancak genelde belirleyici değildir. Örneğin, islamiyette bayan ve erkeğin folklorik veya düğün oyunlarında elele girerek oynamaları, davul-zurnanın çalınması, bayanların halk kitlelerine türkü söylemesi haram (yasak) sayılırken, tersine Kürt halkı

bu kültür geleneğini sürdürmüştür.

Kürdistan'da folklor kostümü, rengini doğanın en belirgin renklerinden alır. Kostümün modeli ve yöre giysisi hava koşullarına uygundur. Folklorümüz iki çeşittir; mahalî ve milli oyunlar oynanır.

Oyunlar anlam olarak genellikle, yaşam koşullarını, aşkı, gurbeti, tabiat güzelliklerini, dayanışmayı ve eğlenceyi içerir.

rarken sağ ayak ve sağ el geriye açılımı sağlar. Sağ ayak yere vurulur ve sağ elle etekten alınan tohumun serpilmesi figürü yapılır. Bu figür seri şekilde devam eder; her figürde üç adım ileri gitme kaydıyla oyun sürdürülür. Üçüncü komutla birlikte etekleri silme figürü başlar. Sol elle eteği açarak, sağ elle yukarıdan aşağıya doğru eteği silme figürü yapılır. Eller böyle hareket ederken,

likte bayanlar omuzlarındaki su testilerini erkeklere verene kadar devam eder. Erkekler hep birlikte suyu içer ve yüzlerine de serperler. Bayanlar sekme hareketiyle omuz titretirler. Ekip başının vereceği oyunun son komutuyla bayanlar, su testilerini nizami bir biçimde omuzlarına alırlar. Erkekler de yerdeki kaluçlarını alır, tüm ekip sekme hareketiyle sahneyi terk eder.

üç adım ileri gidilir. Sol ayaklar, düz kalacak şekilde sağ ayakların uçları yere vurulur. İkinci hareketle belden eğik sağ ayaklar geri çekilir. Bu figür bir müddet sürdürülür.

Üçüncü komutun verilmesiyle her iki ayak çifte biçimde önce öne, tekrar yerinde çift ayaklar çift düşürülerek, ardından sol ayak yukarı kaldırılır ve indirilir. Bu figür, biraz böyle devam ettikten sonra oyun sonuçlandırılır.

Antep yöremizden Mani folklor oyunu:

Antep yöremize ait olan Mani oyunu, aynı zamanda Kürdistan'ın birçok yöresinde de oynanır. Bunun için Mani oyununu her yöre kendi milli folklorik kostümleriyle oynar.

Müziği davul-zurna eşliğinde olur. Oyunda genellikle bayan ve erkek karışık oynar.

Oyuna başlayış: Ekip izleyicilere dönük, düz sırayla yerini alır. Ekip başının komutuyla davul-zurna eşliğinde oyun başlar. Hep birlikte sol ayakların topuğuyla seri şekilde sağa-sola vurulur, sağ ayak daire çizdikten sonra düz halini alır. Bu hareket, ikinci komuta kadar devam eder. İkinci komutun verilmesiyle oyuncular aynı figürlerle hareketli bir biçimde daireler çizerler. Üçüncü komutla ekip düz sıra halini alır ve oyun durdurulmadan figür değiştirilir. Sol ayakların parmak uçları yere vurulur, sekme hareketiyle sağ ayak yere değmeden sallanır. Bu figür, verilecek komuta kadar devam ettirilir.

Oyunun dördüncü komutuyla oyuncular aralarında birer adım mesafe bırakarak açılım yapar. Oyuncular tek sıra halinde eller belde, sol ayaklar önde, iki defa sekme hareketi yapar. Devamla sol ayak parmak ucu yere bakacak şekilde dizden karına çekilir. Ve hemen sol ayak yere vurulunca sağ ayak aynı şekilde yukarı çekilerek sol ayağın yanına indirilir.

Oyunun beşinci komutuyla bayanlar, bir önceki figürü öne doğru bakacak biçimde omuzları sözlene hareketi ile oyunu devam ettirirler. Bayanlar tekrar yerine gelince bu sefer erkekler, öne çıkarak aynı figürü yaparlar. Erkekler, figürü bitirince bayanlar arasındaki yerlerini alırlar. Tüm ekip hep birlikte figüre bir müddet devam ettikten sonra verilecek son komutla oyunu bitirir.

Not: İsviçre HUNERKOM Şubesi üyesi olan bir folklor ekibi tarafından kaleme alınan ve gazetemize gönderilen yukardaki yazı İsviçre'nin L'impartial gazetesinde de yayımlanmıştır.

İsviçre folklor ekibi bir gece programında...

Kürdistan'da folklor oyunları, yörelere göre değiştiğinden dolayı bu yazımızda sadece Adıyaman, Urfa ve Antep yörelerimizden birkaç oyunu tanıtmaya çalışacağız.

Kültürümüzün bir parçası olan folklorü yazarken amacımız salt folklorü kaleme almak değil, aynı zamanda söz konusu oyunların folklor eğitiminde de kullanılabilmesidir.

Adıyaman yöremizden Kaluç folklor oyunu:

Kaluç oyununun kostümleri: Bayanların başlarında kofi, kofinin üstüne tülbent bağlanır. Kofinin ön kısmında gümüşten veya altından alınlık takılır. İç kısımda köynek giyilir, üstüne üç etek denilen zübün (kutniden veya kadifeden yapılır) ve üstüne ise ön kısım için peştamal takılır. Bele, gümüş kemer bağlanır, şalvar ve ayaklara yemeni giyilir.

Erkekler başlarına puşu bağlar, gömlek yerine köynek, üstüne yekek giyerler. Alta siyah şalvar, ayaklara çarık giyip bellerine kuşak bağlarlar.

Kaluç oyununda bayan-erkek karışık, boy sıralaması ise uzundan kısaya, kısıdan uzunadır veya ortadan kanatlara doğru kısadır. Ekip, sıralamasını aldıktan sonra hoppa komutuyla hep birden sağ ayakları öne atarak sekme hareketiyle oyuna başlanır. Omuzlar seri şekilde aşağı-yukarı sallanır ve müziğin ritmiyle vücut tümünden hareketlenir. Ekip başının ikinci hoppa komutuyla tohum ekme pozisyonu alınır. Sol eller eteği kav-

ayaklar müziğin ritmine uygun hareketlenir ve sağ ayakla sekme hareketi devam ettirilir. Bayanlar eteklerini silmeye devam eder, erkekler ise, köynek kollarını bir sonraki figür için katlama hareketini yaparlar ve oynayarak ayrılırlar. Daha önce yere dizilmiş kaluçların (orakların) önünde düz sıra oluştururlar; tüm ekip müziğin ritmine göre oyuna devam ederek omuz titretme figürünü yaparlar. Oyunun bu anına kadar, çalınan müzik canlı ve hareketlidir. Ekip başının dördüncü komutuyla erkekler daha önce yere dizilmiş kaluçların önüne diz çökerek, sol elleriyle kaluçları kavrayıp sağ elleriyle eğme figürünü yaparlar.

Bayanlar ise daha önce hilal şeklinde dizilmiş olarak testilerin önünde yerlerini alır ve diz çöküp yakarırlar. Çalınan müzik, hazin ve ağıt biçimindedir. Yalın hazin müzikle yakarış figürü bir müddet devam ettirildikten sonra, aniden hareketli ve canlı bir müzikle birlikte erkekler ekin biçme pozisyonunu alır. Bu pozisyonda, beller bükük, sağ ayak yerden kaldırılmış, sol el ekini kavramış, sağ eli ise ekin biçme halini aldıktan sonra hep birlikte ekin biçme figürünü yaparlar. Bayanlar su testilerini alarak sekme hareketini erkeklerin yanına gelene kadar sürdürürler. Erkekler ise kaluçlarını eski pozisyona bırakıp sağ elleriyle terlerini silme figürünü yaparlar. Bu figür, sağ-sol, sağ-sol ve komutla bir-

Urfa yöremizden Mere-Mere folklor oyunu:

Mere-mere oyununun kostümleri: Bayanlar başlarına tülbent, tülbentin üstüne sarı, yeşil ve kırmızı renklerden oluşan başbağı bağlarlar. Entari ve entarinin üstüne bayan yekeği giyilir. Ön kısma ince tül den peştamal bağlanır, ayaklara ise çoraplı yemeni giyilir.

Erkekler, beyaz gömlek üstüne siyah yekek, altta siyah şalvar ve ayaklara çarık giyerler.

Mere-mere folklor oyununu bayan-erkek karışık oynar. Yalnız erkekler veya yalnız bayanlar da oynayabilir. Mere-mere oyuncuları düz sıra halini alırlar. Davul-zurna eşliğinde oyunun makamıyla müzik başlar, ekip başının komutuyla sağ ayaklar sol ayakların önüne vurularak oyun başlar ve hep birlikte aniden sola döner. Bu figür, üç defa yapılır. Aynı figürün tersi; sol ayaklar, sağ ayakların önüne vurularak, kafalar ayaklara uygun bir şekilde sağa çevrilir.

Yine komutun verilmesiyle oynanarak üç adım ileri gidilir. (Bu ileri gitmeler sağa doğru olur.) İleri figürü bittikten sonra ilkin sol ayak atılarak geri geri gidilir. Ekip hep birlikte durarak belden ön tarafa eğilir, aynı anda sağ ayak geri atılarak figür biter. (Bu figür, yavaş müzik ritmiyle yapılır.)

İkinci bir komutun verilmesiyle aynı figür aynı müzikle hızlanır, bir süre böyle devam eder. Üçüncü figürde, komutla

Davamız üzerine bazı notlar...

Baştarafı 11. sayfada

savcının elinde duruşmalarda kullanılmak üzere hazır tutulmaktadır.

Üzerimizdeki uygulamanın mantığı:

Aynı suçlamalarla özgürlüğümüzden yoksun kılınan bizlerin neden teker teker, ayrı ayrı cezaevlerinde tutulduğumuz bilinmiyor. Aslında oyun başından beri çok itinalı bir şekilde planlanmış. Hesaba göre ayrı ayrı tutulacağız, üzerimizde baskı uygulanacak, sindirileceğiz, sonuçta teslim olacağız, birbirimizi üzerine ifade vereceğiz vb! Bu plan ve hedef 1988 yazında FAC TV kanallarından birinde Kürdistan'la, daha doğrusu davamızla ilgili yapılan bir programda açıklandı. Tabii bir Kürt uşak ve aynı karakterdeki bir Alman vasıtasıyla. Bunlar, bizleri kast ederek, "Üzerlerinde iyi kontrol sağlanmalı, zira intiharlar olabilir" diyorlardı. Belli ki bu, dava savcısının hedefiydi.

Bunun bariz bir Gestapo oyunu olduğunu izah etmeme bile gerek yoktur. Üstelik TC ile ortak planlanmıştır. TC'nin 1980'den günümüze pratiği vardı. FAC savcısı kendinden emin işe kalkıştı. Sonuç ortada. Baştan oyunu kavradık, di-rendik, yurtseverlerin ve diğer dayanışmacı kitlenin desteği, bize güç verdi.

Mahkemenin hazırlıkları yapılıyor denirken, aslında savcı, bu komplo ile uğraşıyordu. Çünkü biliyordu ki, sahte kanıtları ve yalanları ile sonuç alamaz. Savcı şimdi özel olarak bu dava için yetiştirilmiş üç-dört piyonla yetinmek zorunda kalmakta. Tabii diğer Kürt örgütlerinden uşaklar ve "acı" ticareti yapılarak mahkemeye getirilecek güya öldürülenlerin yakınları da var. Peki, sömürgeci vahşet sonucu Kürdistan'da dul kalan, yetim kalan, öksüz kalan binleri kim dinleyecek; FAC'ın kimyasal silahlarıyla katledilen Kürt insanların yakınlarını kim dinleyecek?

Dikkati çekmek istediğim önemli bir husus da şudur: Bizim herhangi bir şahitten korkumuz yoktur. Davamız ve eylemimiz doğru, başımız diktir. Fakat haklı ve meşru bir ulusal mücadeleye karşı, TC ile ortak hazırlanmış piyonlar nasıl kullanılır? Dava Türkiye'de değil, sözümona demokratik olan bir ülkede oluyor. Bir kişi kalkan da "PKK haksızdır, Kürtler özgür olmamalı, Türk sömürgeciliği meşrudur" derse, PKK'nin ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin haklılığı ile Türk sömürgeciliğinin vahşeti ortadan kalkar mı?

İşte yargılamamızda bu alçakça oyun sergileniyor.

Mahkeme heyeti meşru mudur?

Davanın bir siyasal, bir de hukuki boyutu var. Fakat hukuki boyut talidir. Çünkü, biz ayrı bir ulusun bireyleriyiz. Net bir siyasal amacın ve mücadelenin sahibiyiz. Doğrudan bu mücadele hedeflenmektedir. Kaldı ki tüm hünerlerine rağmen dava savcısı da bu gerçeği gizleyemiyor. Gerçekte FAC ve TC hükümetlerinin uyumu olmadan kesinlikle bu dava açılmazdı. Davayı açması için savcıyı yönlendirenler, mahkeme heyetini de yönlendiriyorlar.

Bazı örnekler vereyim: Savcının tutuklama kararı çıkardığı herkes tutuklanmıştır. Evet her tutuklanan mutlaka bir hakim karar işleminden geçmiştir. Fakat gerçekte bu mahkemeler, sadece formalite olmuştur. Belki hukuki olarak bir hakim, dava savcısından yetkilidir. Ama pratikte ve davanın her aşamada yürütülmesinde savcı gerçek söz sahibi olmuştur. Ben tutuklandığımda itiraz ettim. Karlsruhe'den bir anayasa hakimi itirazımı cevapladı. Bu cevapta, "Senin suçun ağırlaştı, PKK'li olduğun anlaşıldı" denmektedir. 13 aydır tutukluyum. Bochum, Bonn, Karlsruhe, Frankfurt seferi yaptırıldı. Kimse bana PKK'li olup olmadığını sormadı. Halbuki her koşulda düşüncemi açıklamaktan, inancımı söylemekten onur duyuyorum. Şimdi ise Düsseldorf mahkeme heyetinden açlık grevi nedeniyle gelen yazıda, "PKK'li olduğunuz ve Türk devletine karşı savaştığınız için yargılanmıyorsunuz" deniyor. Halbuki savcının tüm iddiaları PKK'nin mücadelesini mahkum etmeye yöneliktir. Bu örnek, davamızla ilgilenen hakimlerin durumunu iyi açıklamaktadır.

Görünürde mektupları ve bizden giden çeşitli yazıları hakimler değerlendirilmektedir. Gerçekte ise tümünü savcılık değerlendirmektedir. Mektuplara elkonulduğunda savcı gerekçesini yazmakta, hakimler sadece parafete etmekte.

Kaldı ki başından bugüne kadar dava ile o kadar hakim ilgilendi ki, bize gelen her yazının altında başka hakim adı oldu. Davanın boyutları gözönüne alınca böyle yüzeysel bir ilgiyle hakimlerin konuya egemen olmaları sözkonusu değil. Açıkça savcının yaptığı herşey doğru kabul edilmektedir. Kaldı ki bazı hakimler, hiç de savcıdan farklı olmadıklarını açık seçik sergilemektedirler. Örneğin, "Savcım suçlamaları tek tek ispatlayacaktır" hükmünü peşinen güden hakimler az değildir.

Daha da belirgin örnekler vardır. Dikkat edilirse savcı FAC'taki tüm yurtsever Kürt örgütlerini hedeflemiştir. Bu örgütler, aynı zamanda FAC'ta legal bir çalışma içindeler. FAC istihbaratının izlemesi ya da Türk istihbaratının tespitleri sonucu hedef seçilenler için savcı tutuklama kararı çıkarmaktadır. Tüm Kürdistanlı ve yurtsever bile olsalar, ayrı ayrı çalışmalar içinde olan bizleri "hayali bir güvenlik örgütü"nde birleştiriyor savcı. Bu amaçla ifadeleri ezberletilmiş piyon şahitler kullanıyor. İddianın hukuk düzenlenmesine göre iddiaların yalan olup olmadığının anlaşılması için iki, üç belki de dört yıl sürecek mahkemenin olması gerekiyor. İşte asıl komplo buradadır. Savcı tutukluyor, hakimler de resmen komployu tamamlıyorlar.

Düsseldorf mahkeme heyetinin atadığı güvenlik avukatlarının dünyada bir benzeri var mıdır? Ortaçağın senyör mahkemelerine benziyor. Davacı ve yargıç aynı kişi. Bu tarzda atanan avukatların geleceğin savcılarını yönlendirebilecekleri de mümkündür. Halbuki bizim avukatlarımız var. İkinci avukat

talep ettik reddildi. Amaç gerektiğinde bizsiz bizi yargılamaktır. Benim hayret ettiğim nasıl bu kadar onursuz avukat olabiliyor.

Mahkemenin şekli her şeyi ortaya koymaktadır. Tipik sömürge mahkemesidir. Eskiden köleler, elleri kolları bağlı kafeslere konulup yargılanıyorlardı. Camla kuşatılan kulübelelerin kafeslerden ne farkı var?

Bir FAC dergisi, haklı olarak mahkemeyi ve yargılamaları Nürnberg Nazi suçluları için kurulan mahkemeye benzetiyor. Ancak yanlış; mahkeme benze-yebilir, fakat yargılamanın amacı değişik! Düsseldorf'ta Nürnberg'in, yani Nazilerin intikamı alınmak isteniyor.

Mahkeme heyetinin ırkçı, davamız ve kişiliğimize karşı kin ve husumet güden bir heyet olduğu ortadadır.

Davanın amacını gizlemek için şöyle bir iddia ileri sürülüyor: "Hiç olmazsa dava Türkiye'de değil, FAC'ta oluyor. Bu Kürtler için daha iyi!" Bu çok tehlikeli bir tespit. Peki Türkiye bizi niçin yargılıyor? Halkımızın özgürlüğünü istediğimiz için. Türk devleti, hem sömürgeci, hem faşist. Kürt halkının düşmanı. Biz bunu bilerek halkımızın kurtuluşunu istiyoruz. Birbirine düşman iki tarafın birbirini yargılamaları kavranabilir. Peki FAC bizi neden yargılıyor? Türk devleti ile aynı amaç için. Belki FAC'ta Türkiye benzeri fiziki işkenceye maruz kalmadık -zira ona gerek kalmıyor-, fakat bu dava ile FAC hukuku, faşist Türk devleti hukukunun çok gerisine düşmüştür.

Sonuç olarak: Davamız bir terör davası değildir. FAC emperyalizminin sömürgeci Türk devleti için açtığı bir davadır. Dava Kürt halkına ve özgürlük savaşına karşı açılmıştır. Onurumuzu ve halkımızın ulusal çıkarlarını emperyalist temsilcilere yargılatmayacağız, bundan kimsenin kuşkusu olmasın.

Diğer yandan, bir halkın özgürlük davasını, FAC hukukunun yargılama sınırları içine sokmak, Alman halkı ve demokratik güçleri açısından da çok tehlikelidir. Davanın tüm boyutları ile kavrandığına emin değilim. Bize düzenlenen komplo, Reichtag yangını komplosundan da geniş boyutludur. Dava bir gericilik ve tutuculuk dönemine ve saldırılarına araç yapılmak isteniyor. Şimdiden bu politika, başta Kürdistan olmak üzere dünyanın ezilen halklarına karşı açık yürütülüyor. Dava savcısı ve mahkeme heyeti, Alman halkı adına hareket ettiklerinde iddialılar. Kuşkusuz bu doğru değil. Ama yaptıkları da ortada.

Tekrarlıyorum; her onurlu insan gibi görevimizi yapacak, asıl suçluları sanık sandalyesine oturacağız. Bize yönelimin boyutu ve tehlikeleri dikkate alındığında, ister demokratik dayanışma olsun, ister dışarıda dayanışmacı güçlerden oluşturulan alternatif olsun, bir yargılamanın geliştirilmesi gerekli olmaktadır.

**Dostluk Selamlarımla
Selahattin Çelik
25.7.1989**

Büyük Ekim Devrimi...

Baştarafı 10. sayfada

Ekim Devrimi'yle birlikte bir yandan dünyada yeni bir siyasal denge oluşurken, diğer yandan güne kadar gerek çeşitli proletarya dışı düşünce ve anlayışlar ve gerekse bunlarla aynı sonuca varan Marksizmden her türlü sapmalar mahkum edilmiş ve Leninizm proletarya devriminin ve proletarya diktatörlüğünün teori ve taktiği olarak tek kurtuluş yolu olduğunu ispatlamıştır. Ekim Devrimi'nin zaferiyle birlikte örgütlenme, ittifaklar, mücadele yöntem ve taktiği ve kapitalizmden sosyalizme geçiş sorununun bütün temel esasları inkar edilmez bir biçimde açığa çıkıyordu. Leninizm, proletaryanın örgütlenme ve mücadele esaslarına yabancı ve onu seketeğe uğratan her türlü yanlış ve düşman anlayışla mücadele içinde gelişerek bunları mahkum etmiştir.

Ekim Devrimi o döneme kadar farklı bir biçimde, burjuva demokratik devrimlerin bir parçası olarak ele alınan ulusal sorunun da proletarya devriminin bir parçası olduğunu, ulusal sorunun Sovyetler Birliği'ndeki somut çözümüyle ispatladı. Artık gericileşen ve ulusal hiçbir iddiası kalmayan burjuvazinin, ulusal sorunun çözümünde bir adım bile atmadığı, bu tarihi görevin de proletaryaya düştüğü Ekim Devrimi sonucunda ispatlanmıştır. Emperyalizmle birlikte sömürgeler genel sorunu haline gelen ulusal sorun, ancak proletarya önderliğinde yürütülen mücadele sonucunda sosyalizmle bütünleşebilir. Lenin, Ekim Devrimi'nde sorunun ele alınış biçimi ve somut sonucuyla bu durumu da net biçimde ortaya koymaktaydı.

Ekim Devrimi'nin siyasal alandaki zaferi, kapitalizmden sosyalizme geçiş süreci içinde

B. Ecevit, Demokratik Sol'un...

Baştarafı 6. sayfada

Mock'la görüşmüş ve ortak ilişkilerden bazı sonuçlara varılmıştı. Ecevit'in ziyareti, bu ilişkilerin derinleşmesini esas alarak, Türk hükümetinin başlattığı uluslararası diplomasi girişimi ve ilişkilerinin bir parçasını oluşturmaktadır. Böylesi bir girişimle uluslararası düzeyde Türkiye'nin itibarı yükseltmek isteniyor.

Öte yandan, toplantı ve konferanslarda ortaya çıktığı gibi, kemalist düşünceler temelinde Avrupa'daki Türkiyeli işçiler arasında milliyetçi duygular sıcak tutulmak ve derinleştirilerek yaygınlaştırılmak istenmektedir. Özellikle Demokratik Sol'un Başkanı tarafından yurtdışında böylesi bir adımın atılması, Türkiye'deki "yeni" politik oluşumun bir yansımasıdır. Dikkat edilirse, TC "Misak-ı Milli" sınırları esasına göre, partiler üstü bir politika olan Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini engellemeye çalışmaktadır. "Milli birlik" şiarıyla hareket eden ve buna göre politikasında sistemleşmeye giden TC, sağ ve soluyla yeni çabalar içerisine girmiş bu-

ekonomik geçiş sorununu da en devrimci çözümüyle geliştirdi. Kollektivizm ve sanayileşme, proletarya diktatörlüğünü güçlendirdi. Burada Lenin'in proletarya diktatörlüğü gibi geçiş döneminde vazgeçilmez olarak inşa edilen devletin ekonomik ve sosyal dayanaklarını güçlendirirken, köylülüğü her alanda proletaryanın bir müttefiği olarak ele aldığını görmekteyiz. Savaş komünizmi olarak adlandırılan ve iç savaş koşullarına uygun düşen dönemin ardından hayata geçen I. NEP dönemi ve daha sonra Kulakların tasfiye edildiği II. NEP dönemi kapitalizmin restorasyon olanaklarını tamamen ortadan kaldırdı. Bu ekonomik politika, daha önce örneği görülmemeyen ve proletarya düşüncesi gibi en yüksek düşünce ve yaratıcılığın ortaya koyduğu bir eserdir.

Devrim öncesinde Avrupa'nın en geri sanayi ülkesi durumunda olan Çarlık Rusyası'nın yıkıntıları üzerinde inşa edilen sosyalizm, kısa süre içinde muazzam ilerlemeler kaydetti. Üretici güçlerin sömürsüz ve özgür bir ortamda nasıl dev adımlarla ilerledikleri Sovyet deneyinde açık bir şekilde görülmüştür. Toplum, her alanda büyük gelişmeler kaydettiğini, 1929'da dünya kapitalizminin içine girdiği bunalım döneminde planlı kalkınmalarla sanayide ve tarımda attığı dev adımlarla ispatladı. Bu dönemde dünya kapitalizmi bunalımdan çıkış için yeni bir paylaşım savaşının hazırlıklarını yaparken, Sovyetler Birliği de yaklaşan tehlikeyi farketmişti.

II. Paylaşım Savaşında sosyalist anayurdu savunan ve bunun için 25 milyon insanını şehit veren Sovyet toplumu, sosyalist toplumda insanın ulaştığı yurtseverlik ve fedakarlığı da ortaya koyuyordu.

lunmaktadır. Ecevit bunu sol adına yapmakta ve SHP'nin bu yönlü yetnezliklerini sert biçimde eleştirmektedir. Kemalizmin katı savunuculuğunu yapan "halkçı Ecevit", halka "Kürdistan yoktur" ilkesi ile yaklaşmakta ve Kemalizmin inkarcı politikasını alta doğru yaygınlaştırmaktadır.

TC'nin başı faşist Kenan Evren, Silopi'deki gelişmelerin ciddiyetini iç savaş olarak değerlendirirken, "solcu" Ecevit ise, Kürdistan'daki baskıları ve gelişen mücadeleyi inkar etmektedir. Maraş katliamının sorumlusu bu bay, "Kimseye Türkiye faşisttir dedirtmem" demektedir. 12 Eylül faşizminin insanlıkdışı uygulamalarını gizlemeye çalışan bayımız, emperyalist ülkelerin Türkiye'ye yardım etmesini talep etmektedir.

Böylelikle Türkiye, emperyalizm için daha yararlı olacak ve bay Ecevit de tarihsel rolünü oynayarak, uşaklıkta yeni bir mevzi elde edecektir.

**Devrimci selamlarımla
Bir grup ERNK taraftarı
Viyana/26.9.1989**

DAWEYÊN PKK LI ALMANYA ROJAVA

Di vê koçberê de imperyalizm Ewropî dixwaze li dijî PKK mehke-man veke. Lê belê ka çine bingehên ku dixwazin van daweyan li ser wan ava bikin? Sedem û daxwaza van daweyan çine? Tiştên ku em dikarin li hemberê êrişên imperyalizmê bikin, çine?

Belê, divê em li ser van pirsan baş bisekinin. Divê em van pirsan bi firehî şirove bikin. Imperyalizm, di politikayên xwe yê her rojê de kêferateke wusa datine pêşiya xwe, ku hemû kar û barên PKK ên li Tirkiyê, Kurdistanê, rojhilata Navin û Ewropayê mîna karên "terorizmê" bide şanî kirin.

Em dikarin divê xalê de bibêjin, ku hevalên me bi xwe ji bûne sedema hinde şaşî û xwediyên hinek gunehan. Hevalên me ji ber hinde şaşiyên xwe yê li Ewropa, Rohhilata Navin û heya li Tirkiyê ji bûn sedem, da imperyalizm bê ser me û berê xwe bide xebatên me. Ew şaşiyên ku ji hêla hevalên me ve pêkhatin, bala cihanê kişandin ser me û cesaret dan gelek derdoran, da berê xwe bidin me û bi vî rengî daweyan li dijî me vekin.

Ji demê dirêj e, em li ser kêmanî û şaşiyên hevalên xwe disekin. Ji ber ku hevalên me rastiya imperyalizmê baş nedizanibûn, her carê xebata wan di cihê xwe de dima. Bi rengekî basît û seresere xwe nêzikê xebatên karvaniyê (pratikê) dikiran. Me navê van şaşiyên ji berê ve danibû: Şaşiyên koçbera nakokiyên teori û pratikê. Ne tenê li Ewropa, li welatê jî û li her deran jî, ev şaşî hatine ditin. Lewma ev şaşî, rê li pêşiya gelek hundabûn û ziraran vedikin, bûne bingehên ziyarên mezin.

Divî bû em xwe ji kompo û provakasyonên imperyalizmê biparêzin û li Ewropa rê ji bo vekerina mehke-man li dijî me venekiriba. Lê ji ber xwe-negihandina taybetiyên serokatîyê şoreşger, ji ber liv û tevgerên bê pîlan, ji ber hundakirina kontrol û otorîteyê, ji ber ne-seferber-kirina hemû derfet û delavan, ji ber nexwedî-derketina li fermanan (talimat) û nebûna hîmetê ji bo keda Partiyê, rê ji bo êşên mezin û li ser vî bingehê jî ji bo mehke-meyên imperyalizmê vebû. Heke heval nebûbana sedema rewşê wusa û neketibana nava rewşê bi vî nolê, me dikarin heya niha pêşveçûnê gelek mezin bikarbanîya û pêşketinê pêwîst avabikiribana. Di vir de em naxwazin bibêjin, ka kîye, kîjan kesê berpirsiyarê van şaşiyên. Me berî niha vî pîrsê di firehî eşkere kiribû. Niha em dixwazin lêkolîneke politîkî li ser vî pîrsê bikin destpêkin. Lêkolîna me wê girêdayê dîrokê be û divê xwendevanên me armanc û ditinên politîkî yê kûr jî xwe re jî wê derxinin.

Çi tekiliyên Ewropa bi PKK re hene? Kîjan pêwendî xwe didin şanî kirin? Ji bo bersiva van pirsan, divê em bera lêkolînên xwe bidin Tirkiyê. Weke tê zanin, ji berê û heya niha Tirkiyê, her demê mîna cendirmekî imperyalizmê xwe livandîye û karê xwe kirîye. Ji dema împaratoriya Osmanî heya niha Anatoliya bûye navendek ji bo Ewropayê. Pêşemîn di dema Komara Tirkiyê ya nuh de, ev bêhtir wusa bûye. Di dema Komara Tirkiyê ya nuh de, tekiliyên wan bêhtir xurt bûn. Bi taybetî rejîma 12'ê Êlûnê bi daxwaz û fermanên NATO û Civaka Ekonomîkî ya Ewropa, ku hevalbendên serdestên Tirkiyê ne, dest danî ser dewletê. Bingeha van tekilî û pêwendiyên di serî de ev bû, ku li pêşiya xebata me ya şoreşgerî çeper û keleman avabikin. Ji ber ku, bilindbûna şerê serxwebûnê li Kurdistanê, sîd û berjewendên wan ên li Rohhilata Navin û bi taybetî ji li

Tirkiyê heya bêgotin, dilerizand.

Ji ber van sedeman imperyalizm, her rojê kompo û provakasyonên bi dizî li hemberê me pêşvedibir û dixwest di dawiyê de li dijî me mehke-meyan veke. Pêşî xwestin bi hinde komplo-yên zirav, PKK bizivirinin partiyê "demokrat" û nerm. Lê imperyalizm di vî pilana xwe de biserket. Nikare biserbikeve jî. Lewma vî rojê girêdanên xwe bi kes û derdorên xwespar (teslimkar) û hev-xebatkar re xurt dîke, bi şeweyêke bê-nîşe arikariyên xwe pêşkêşî hezên dij-şoreşê dîke. Xwe nêzikî kesên dilsar, bê bawerî û rîzî dîke. Kin bê gotin imperyalizm, şerê giran li dijî têkoşîna gelê Kurdistanê û pêşengê vî têkoşînê Partiya me PKK, birêvedibe.

Imperyalizm, her rojê komplo-yên xwe yê cure-cure bi şeweyêke datine holê. Dixwaze bi sextekarî xwedî li pîrsa Kurdan derkeve. Gotinên xwe yê bi vî nolê dîke, "Gelê Kurd bindest e, her babetê zori û zehmetiya dikişîne, em dikarin wan mîna biyaniyên din bipejirînin." Ji hêla din jî dibêje, "Em li hemberê rejîma 12'ê Êlûnê ne." Li ser pîrsa perçiqandina mafên mirovan li Tirkiyê disekine. Vî pîrsê dîke perçeyek jî dan û standinên xwe û benîştê di devê xwe de. Di parlamentoyên xwe de behsa mehkumkirina cuntayê dîke û gelek tiştên din tîne ser zimanên xwe.

Heke imperyalizm rasti xwedî li gotinên xwe derketiba, me jî qedrê wê digirt. Lê belê em baş dizanin, ji ber çî imperyalizm wan gotinan dîke. Çi rastîniya van gotinan heye? Em dibînin, ku bi xebatên ji bin ve dixwaze PKK jî holê rake. Rewşa me jî, bike mîna rewşa hezên çep ên Tirkiyê. Lê PKK li pêşiya êrişên imperyalizmê serê xwe neçemand û daneni. Li ber derî û dergehên împaralîstan hestîrên çavan û rondîkan nebarand. Şerê gelê me yê ji bo serxwebûn û azadiyê bi hemû derfetên pêşvebir. Heya vî rojê piştî xwe tenê daye gelê Kurdistanê. PKK, xwe li ser hebûnê gel bilind dîke. Ji ber vî yekê jî, hemû kes û derdorên hev-xebatkar ketin nava rewşa mirinê. Ji bo ku imperyalizm wan jî mirinê xilas bike û berjewendên xwe biparêze, kompo û provakasyonên cure-cure li hemberê tevgera me û Partiya me da destpêkirin. Di serî de xwesteka kuştina Papa danin pêşiya xwe, da li ser vî bingehê bibêjin. "PKK reksistîneke terorîst e." Bi vî yekê dixwestin çembera politîkî ya ku cuntaya 12'ê Êlûnê zivirandibû, bişikînin û rejîmê mafdar bidin xweya kirin.

Di sala 1984'an de bêhna mihaciriyê (ilticayê) xwe gihand hemû tevgerên çep ên Tirkiyê. Hêdî hêdî li derveyî welat bûn kole û xulamên imperyalizmê. Di serî de reksistîna bi navê Dev-Yol kete nava vî rewşa gemar. Bi alistîna çend hestuyan jî ser maseyên imperyalizmê, hatin xapandin û bûn parêzkarên jiyaneke tevlihev û bê armanc. Lê belê Partiya me PKK, her demê li ser bingeha hima gelê xwe, di bingeha hemû qirkirin, kuştin û talankirina gelê me de imperyalizmê ditiye.

Ji ber ku imperyalizm bi hemû kar û kirinên xwe nekarî PKK li ber deriyên xwe dermale bike û nekarî PKK jî rastiya xwe dîrbixe, vî carê jî destên xwe dirêjî komplo-yên mezin-tir û bi pilantir kir. Senaryoya kuştina Serekwezîrê Swêd zivirand. Ev mirov xwedî li doza demokratiya burjuwazî derdiket, sinc û rewanên wê diparast. Li hemberê leza çekirina çekan radiwestî, ku imperyalîzma Emerîka Bakur û peymanî NATO li ser vî jiyana xwe avadikin. Ji aliyê din ve ev mirov, di hemû karên xwe de, yê di derbarê pîrsa Kurdistanê û PKK de nekarî biserkeve. Belê Palmê bi xwe, mîna

şantiyêke bi serê xwe bû, ku nûneriya raman û baweriyên burjuwaziya demokratî dikir. Gava PKK bi tevayî bû xwediyê gelê Kurdistanê, êdî otorîteya Palmê jî ji bîni li ser gelê Kurdistanê nema. Hemû pîlanên imperyalizmê, ku ji 15-20 salan vir ve hatibûn amadekirin, tev ketin ber bayê û çûn. Tengasiyêke Palmê jî ev bû, ku di şerê Îran û Iraqê de nekarîbû lihevhatînekê çêbike.

Sedemên ku me li jorê rêzkirine, bûn bingeha pilana imperyalizmê, ji bo kuştina O. Palmê. Di vî pîrsê de zincîreke komplo-yan bi pîlan hat amadekirin û imperyalîst xwestin du çivikan (çukan) bi yek kevirî binin xwar. Ji hêlekê wê jî Palmê xilas bûbûyan, ji hela din jî wê Partiya me PKK di vî pîrsê de gunehkar bikiran û terorîst bidana şanîkirin. Dixwestin çarçîva xebatê li pêşiya me teng bikin û derfetên manevreyî me bisekinin. Imperyalîzma ku bi vî bir û baweriyê xwe ditevgirand, di vî rîyê de hemû hezên xwe bikarani. Da me jî Ewropa derxinin, arikariyên gelê me jî bo şerê serxwebûnê li wan deran bidin birrin, berê hezên xwe yê mîna polîsan dan me. Rastî, pîlanên wan gelek bi baldarî hatibûn amadekirin. Le disa jî nekarin, bi rîya kêmanî û şaşiyên hevalên me, xwe bigihînin encameke li gora dilê xwe.

Niha jî em dixwazin bibêjin, ka kesên provakator û likidator (tasfiyekar) kîne. Ew kesên, ku di girtina hevalên me de arikariya polisên Almanya Rojava kirine, kîne? Ev kes, li pêşiya mehke-meyên (dadgehên) Almanya Rojava xwestine bi derewên xwe tiştên nebûne bixin stuyê hevalên me. Di pêkanîna van komplo-yan de bûne arikarên imperyalizmê. Ji berê û heya niha imperyalîzma Almanya Rojava dibêje, "Di destên me de materyal hene, ku îspat dikin PKK ketiyê nava xebatên terorîzmê." Lê belê ev gotinên wan heya niha jî û herweha dokumanên wan, ji gotinên çend kesên teslimkar hin neburîne. Rastî imperyalîst, hergavê dikare jî xwe re zigurdî peyda bike û bine, û ev zigurdî jî gotinan li ser me her bike. Hemû keftûlaftên imperyalizmê û dûvikên wê yê ji bo terorîst şanîkirina tevgera me, heya niha di avê de çûne. Gava ev kirinên wan tev di avê de çûn, Partiya me jî di cihanê de bêhtir deng da. Mafdarî û rastîniya doza me xurttir bû, mafdariya me bi dorfirehî hate pejirandin.

Diroka van komplo-yan xwe dirêjî sala 1980'an dîke. Lê belê di vî peyvajokê de hisaba imperyalîstan ev bû, ku sala 1988'an bibe sala hisabê dawiyê, li gora berjewendên imperyalizmê û faşîzma li Tirkiyê. Ji bo vî jî xwestin, hev-xebatkarên xwe bixin nava rêzên PKK. Xeleka dawî ya pilana wan ev bû, ku piştî girtina kadroyên me yê kargêrî, Partiyê bidin destê çend kesên tirsonek. Kesên tirsonek ên ku kesaniya wan gelek erzan û jar ketibe, da li cihanê "mizgîniya" avakirina partiyêke nuh bi navê PKK'yeke nerm, "demokrat" û liberal bidin nasdan. Dixwestin wusa bikin, çawa ku di sala 1983'an de bi serê çepê Tirkiyê anibûn. Bi rastî imperyalîst di pîrsên vî nolê de, bûye xwediyê serpêhatinên gelek dewlemend. Da tiştêke wusa bi serê me jî binin, imperyalîst li her derên Ewropa, li Rohhilata Navin û di hundurê welatê de amadekariyên mezin kiribûn. Aramanca wan ev bû, ku di mehên Tebax û Êlûnê de Partiya me PKK jî holê rakin. Tirsonek, hilweşandkar û zarên Turaniyan bi van xewn û hêviyan radibûn û rûdiniştin.

Mehke-meyên ku niha Almanya Rojava dixwaze li dijî me veke, xwediyê taybetiyêke bi serê xwe ne, ji ber ku di bingeha wan de hinek tiştên

huquqî hene. Ew jî şaşiyên hevalên me yê berî niha bi çar salan in.

Mehke-meyên ku Almanya Rojava li dijî me vedike, bi wê hêviyê ne, ku di şexsiyeta PKK de hemû tevgerên Rohhilata Navin mehke-man bikin. Di daweyên li dijî me de Almanya Rojava behsa kuştina mirovekî dîke. Lê cuntaya faşîst her rojê li Kurdistanê qirkirinan bi navê pêşketin û bajarvaniyê (medeniyetê) li ser gelê me pêktîne û kes jî dengê xwe nake.

Tevgera me û Partiya me, çî karên kuştinê li derveyî welat pêkneaniye. Pîrsa me li Ewropa, pîrsêke politîkî ye. Em tevgerêke rizgariya netewî ne. Belê imperyalîst di ferhenga xwe de, navê rizgariya netewî "terorîzm" daniye.

Nêzikbûna imperyalîzma Almanya Rojava ji mehke-mên li dijî me re, nêzikbûneke faşîzmê ye. Ji her cure demokrati û mirovatiyê dîr e. Herçiqasî niha Hitler nine jî, lê hin metodên wî bikartên. Derketina hevalên me li pêşiya mehke-man, ji aliyê pêwîstiya xwe, mîna ya Georgî Dimitrov e. Lewma jî, wê dengeke xurt ê mîna Dimitrov di nava netewan de bide.

Almanya Rojava dibêje, ku PKK li Tirkiyê û Rohhilata Navin gelek tiştên li çewtî zagonan kiriyê. Başê, ma çî karê Almanya Rojava bi wan heye? Çi berpirsiyariya Almanya Rojava di derbarê wan de heye? Ma zagon û rêdaryên wan hene an ne? Bi rastî, doz û daxwaza Almanya Rojava di vî barê de bêhişiyêke mezin e. Emê bersiva vî yekê bi dijwariyê bidin. Emê kêmaniyên hevalên xwe jî ji holê rakin û wan kêmanîyan li gora zagonên Partiyê biverisînin.

Ji berê ve dewleta Alamanya Rojava bi dewleta Tirk re xwediyê têkiliyên gemar e. Di vî pîrsa dawiyê de, ev rewş bêhtir bi zelalî derketiyê pêşiya çavan. Divê ev baş bê zanin. Ev pîrs, di rojnemaya Serxwebûnê de bi zimanê Tirkî, bi firehî hatiye şirovekirin. Em niha bi dirêjahi li ser vî namînin û li vî girîngiya vî yekê jî nine. Hin di dema rûxina împaratoriya Osmanî de, Almanya Rojava her karêkê jî bo parastin û dirêjkirina temenê dewleta Osmanî dikir. Niha jî, ji dema aloziyên Komara Tirkiyê piştî salên 1980'an heya vî rojê, arikarî û pêwendiyên xwe didomîne. Di avakirina Komara Tirkiyê de Hitler, arikariyên gelek mezin pêşkêş kiriyê. Di şerê cihanê yê yekemîn de, reksistîna bi navê "Îtîhad û Terraqî" piştigirîya Hitler dikir, şeha jî Tirkiyê di şerê cihanê yê duwemîn de piştigirîya faşîzma Hitler kiriyê. Gava Hitler bi xwe jî ev pîrs dani ser zimanê xwe, digot, "Ez sagirteki Kemal im." Herweha, di hatina cuntaya faşîst de dewleta Almanya Rojava roleke mezin leyistiyê. Niha jî bi her rengî, ji aliyên aborî, leşkerî û politîkî ve, piştigirîya dewleta Tirk dîke. Ji ber vî yekê jî niha dewleta Tirkiyê bi rengên Almanya Rojava hatiye sêwax kirin. Bi rîya Almanya Rojava, Civaka Ekonomîkî ya Ewropayê dixwaze Tirkiyê bi xwe ve girêbide û daxwazên berjewendên xwe bicihîne. Lê di bingeha rastîniyê de, tê ditin, ku imperyalîzma USA û rîyê dide ber Almanya Rojava, û erk û delametan dide belavkirin. Di arikariyên jî bo rejîma Tirkiyê de, dewletên Îngiltere û Firense cihê duwemîn û sêwemîn digirin. Bi milyonan karkerên jî Tirkiyê di şantiyê, fabrika û desgehên Almanya Rojava de bi erzaniyê ten gerandin û şixulandin.

Girînge mirov pêwendî û girêdanên di navbera Tirkiyê û Almanya Rojava de, bi rengekî dîrokî fahm bike. Pîrsa di navbera me û Almanya Rojava de, ne mîna ku dixwaze şanî-bike ye, ne pîrsa kuştina çend kesan e. Pîrs, pîrsa piştigirîya Komara Tirkiyê ye û parastina wê ji hilweşandin û rûxinê ye; herweha pîrsa parastina

berjewendên xwe yê aborî ye. Li ser bingeha van rastiyan Almanya Rojava dixwaze di mehke-meyên ku wê veke de, ji bo veristîn û çareserkirina vî pîrsê; hemû dewletên Civaka Aborî ya Ewropayê bikişîne kêleka xwe. Imperyalîzma Emerîka Bakur jî wusa dibêje Almanya Rojava, "Herçiqasî em PKK weke reksistîneke terorîst dibînin jî, em nikarin tiştêke li dijî wan bikin, ji ber ku PKK heya niha tiştêke direkt li dijî me nekiriyê."

Herçiqasî pêwendiyên di navbera USA û Tirkiyê de gelek xurtin jî, heya niha USA mîna Almanya Rojava rastûrast êrişê me nekiriyê. Ev rastiyeke, ku Almanya Rojava xwe, mîna xwediyê Tirkiyê dibîne û dewleta Tirk jî di Rohhilata Navin de mîna leşkerî imperyalîzmê tevgera xwe dîke. Hisabên Almanya Rojava jî berê ve, ji sala 1983'an ve, hene. Lê me jî heya niha bi xebata xwe, bi hişyariya xwe û bi baldariya xwe, komplo-yên wan bi rêzê vala derxistiyê. Me şoreşgeriyêke li gora her derê daye şanîkirin. Me îspat kiriyê, ku PKK her yekê û tucaran perçe nabe, nerm nabe, nabe liberal û nabe "demokrat" jî. Tenê PKK, li her deran û di hemû deman de, şoreşgeriyêke rast û dirust birêvedibe. Ji ber ku PKK, tucaran jî rîya serxwebûn û azadiyê venagere. Çiqasî Almanya Rojava arikariyên mezin bide provakatoran jî, çiqasî wan bi xelat bike û diyariyan bide wan jî, provakator disa jî nikarin bibin hêzê li hemberê PKK. Wan dixwest, di nava rêzên PKK de, ew bi xwe tola xwe hilînin. Dixwestin PKK di destê xwe de bikin navîngeke jî bo jiyaneke bi taybetiyên qirêj û gemar. Lê PKK xurt bû, reksistîneke mîna jî polayê bû, xwediyê yekitiyêke îdeolojîkî û reksistîni bû, bi seranserî hevgerî bû...

Dewleta Almanya Rojava bikaranînen dewleta Tirk baş dizane. Dizane ku her rojê kuştin, her rojê darvekirin, her rojê talan û wêran kirin heye, girtin û hingavtin heye. Lê paçikan dixê guhên xwe û çavên xwe digire. Çima, ji ber çî? Ji ber ku xwedî li hevgerîna xwe ya stratejîkî ya bi dewleta Tirk re, derdikere.

Piştî ku di sala 1988'an de pêşveçûneke li gora pîlanên wan pêknehat, artêşa Tirkên faşîst jî di şer de însiyatîfa xwe hunda kir. Ji aliyê din jî gelê Kurdistanê di bin alên Parti, Enî û Artêşê de rêberî, yekîtî û hima xwe peyda kiriyê. Êdî rê jî bo provakatoran nemaye, ku bikaribin rastûrast li hemberê Partiyê bisekinin. Lewma êdî gotinên bi xîzî yê mîna, "Bila PKK jî serokatîya xwe qutbibe" dikin û paşê jî dirûşmeyên bi şerm ên mîna, "Erê ji bo PKK, ne ji bo APO" hildidin. Bê guman, kesên vî nolê, gelek eşkereye ku hev-xebatkar û girêdayiyên polisên dewletên Rojava û reksistînen îstixbaratê yê mîna CIA û SAPO ne.

Ji ber van rastiyan, di dadgehên wan de em parastina xwe ya kesani li ser vî bingehê nakin. Emê doza serxwebûn û azadiya gelê Kurdistanê biparêzin, emê mafdariya şerê xwe bidin şanîkirin. Emê êrişên dewleta Almanya Rojava, arikariyên wê yê ji bo kuştin û koçberkirina gelê me, xîzî û rûşîya wan eşkere bikin. Di vî şerî de dewleta Almanya Rojava li dijî me wusa dibêje, "Ev terorîst in, giranbuhatiya jiyaneke nizanin, nizanin nînin, bixwun û vexwun û bipeyvin..."

Di van êriş û komplo-yan de, di serî de peyayên "Komkarê" cihê me girtin, bi bê şermî û fedî, bi navê mafên çand û ziman di televizyonên imperyalîzmê de êrişî doza gelê me ya pîroz, êrişî doza serxwebûn û azadiyê kirin. Dixwestin tevgera me bi terorîzmeke reksistî ve girêbidin.

Hêviya wan reformîstan ev bû, ku PKK bikişînin welatên Ewropî. Di

bin navê bajarvani û şaristaniyê de PKK li Ewropa bi bendan girêbidin, bixin bin serdestiya sosyal demokrasîya Ewropayê. Lîva xwe bi vî bir û baweriyê dikiran. Bîngeha ji bo partîyeke nerm ji, ev bû. Dixwestin me ji şoreşgerîyeke hemdemî dût bikin. Lewma digotin, "Em ji berê weke we bûn, lê niha em li Ewropa gelek pêşveçûne, çavên me xweş veçûne." Me xwe li dijî daxwazên wan livand û me xwe bêhtir xurtkir. Bi bilindkirina şere xwe, me wan li pêşberê dirokkê mehkum kir.

Me li hemberê daxwazên wan, ku me bikin dükê dewleta Almanya Rojava, li ber xwe da. Me rûşeya wan ronak danî pêşya çavan. Me jiyana di daw û himbêza sosyal demokrasîyê de mîna barê mirîneke giran dit û nasî. Ji ber van rastîyan ji, bi çavsortirin êrişî tevgera me kirin û gotin, "Derfet nîne ku mirov bikaribe bi şerê çekdari biserkeve, xeta we li Kurdistanê terorîzmê bi xwe re tine."

Çawa ku di zindanên Diyarbekrê de me xwe li hemberê faşîzma Tirkîyê ragirt û li ber xwe da, çawa ku me wan zindanan zivîrand kelehên berxwedanê, emê weha ji li vir, di zindanên Almanya Rojava de nûneriya gelê Kurdistanê bikin û emê rêberiya şoreşgerî ya bi navê PKK şani teviya cihanê bikin. Emê bi dirêjahi girêdan û pêwendiyên Tirkîyê û Almanya Rojava binin zimên û şirove bikin. Emê yek bi yek, hemû kuştin, talan û qirkirinên li ser gelê me û welatê me bidin şanikirin û bihejmêrin. Emê hemû bikaranînan wan ên li dijî vîyana gelê Kurdistanê û gelên herê-

mê ronahi bikin û wan berjêr bibin. Emê hemû rûşeyên wan zêlal bikin.

Di salên şerê cihanê yê duwemîn de faşîzma Hitler dixwest, di şexsiyeta G. Dimitrov de sosyalîzmê derêxe pêşya dadgehan. Niha ji Almanya Rojava bi hevîyên hilweşandina PKK, dixwaze Tevergera Rizgariya Netewa Kurdistan birindar bike û tune bike. Lê belê çawa ku G. Dimitrov wan dadgehan zivîrand mehkumkirin û pirsyarkirina faşîzmê û kirinên faşîzmê yê gemar li dût hev da rêzkirin, weha ji emê vî carê di avahiyên dadgehan de berxwedaneke mezin bilind bikin. Emê careke din di dirokkê de faşîzma û imperyalîzma Almanya Rojava li pêşya dadgehan pirsyar bikin. Careke din wê hakimên wan bêne mehkemekirin. Emê hemû hakimên wan bidin ber xwe, ji hakimê Dimitrov, Moltkê heya bigihe hakimên hevalên me yê niha, ku dixwazin ava jiyane bidin dewleta Tirk û li dijî serxwebûn û azadiya gelê me şerê dikin.

Emê rûpel bi rûpel, hesabên deftera Moltkê vegerinin, ku di avakirina artêşa faşîstan de roleke mezin leystîye û berjewendên imperyalîzma Almanya Rojava heya vî rojê parastîye. Emê rola Moltkê û arikariyên wî yê di qirkirinên li Elezîze de derêxin pêşya çavan. Moltkê di avakirina qîşleyên Kemalîzmê de, yê ji bo zarokên Kurdan ku di encama qirkirinan de sêwî mabûn, arikariyên gelek mezin pêşkêş kir û rîsteke bîngehin ji bo faşîzmê di navbera salên 1930 û 1936'an de leyst. Kin bêt gotin, di domana dirokkê de dewleta Almanya Rojava herdemê şer li hemberê gelê

me birêvebiriye.

Di van dadgehan de, emê rola Almanya Rojava ya li dijî tevgera demokrat li Tirkîyê ji bidin xweya kirin. Bi daxwaziya USA, ji her alî ve Almanya Rojava arikariyên gelek mezin daye rejîma 12'ê Êlûnê. Li ser bîngeha pilaneke di vî barê de, Serokkomarê Almanya Rojava û Wezîrê Karên Derveyî çûn Tirkîyê. Çûyina wan ji ber van rastîyan bû.

Li dijî Hilgavtina 15'ê Tebaxê sala 1984'an, her carê Almanya Rojava arikariyên xwe pêşkêşî dewleta Tirk kir. Di serî de ji aliyên leşkerî artêşa Tirk da fêrkirin. Teknîka xwe bi erzani danî ber destê artêşa faşîst. Ji bo xurtkirina şerê taybetî, hemû zanîn û tecrubeyên xwe pêşkêş kir. Kuçikên polîsan ên di şerê gerilla de tîn bikaranîn, da dewleta Tirk. Bi hemû azîne û metodan kontrayên dij-şoreşê amadekirin.

Vêca niha ji bila kerem bikin mehkemeyên xwe vekin. Em ji, rola wan a reş û gemar li pêşberê dirokkê şani mirovatiyê bikin. Emê deynin pêşya çavan, ku bi azîneyên Hitler xwe dilivînin û bi bikaranînan derveyî demokratîyê li dijî hemû gelan û heya gelê xwe ji dimeşin.

Emê bidin xweya kirin, ka giringe ki bêt pirsyarkirin û li dijî ki mehkeme vebin? Ki wê çawa mehkeme bibe? Di serî de emê pilanên NATO yê li ser Kurdistanê eşkere bikin, ji ber ku ev mehkeme di baregehe NATO de çêdibe. Niha sekretêrê NATO, ku ew ji kesekî Alman e, weha dibêje, "Ne ji bo PKK, erê ji bo otonomîya ji Kurdan re." Ev gotin bi eşkeretî, di kovar

û rojnameyan de hatine belav kirin. Emê ji şani bikin, ka çawa NATO, Civaka Aborî ya Ewropî û Parlamen-toya Ewropî ji bo kuştina peyayekî xwe cihane dihejinin, lê li pêşberê qirkirinên ku her rojê li Kurdistanê dibin çavên xwe digirin û bêhtir arikariya rejîmên faşîst dikin, her babê teknîkê, gazên kimi û her şewê çekên giran pêşkêşî wan dikin.

Li kêleka tiştên ku me li jorê rêzkirine, emê rola Kurdên hevxebarên dewleta Almanya Rojava û teviya imperyalîzma Ewropî ji bidin şanikirin. Emê li ser wan kes û derdoran bisekinin, ku barên raporên gihandine ezbeniyên xwe. Ev kes û derdorên nemirov, ji bo Kurd û Kurdistanê hêstirên derewin ên mîna Krokodîlan dirîjinin, lê ji aliye din ji her rojêke nuh komployên bêt hesab datînin pêşya xwe. Di domana van daweyên xwe de, emê yê sextekar ku bi navê sosyalîzmê xwe ditevgirînin û rastîya wan ji, şani gelên cihanê bikin. Emê rûçikê wan kes û derdoran rind ronahi bikin, ku di metropolên imperyalîzma Ewropî de bûne parêzkarên jiyana xwe ya kesani û taybetî. Emê bibêjin, ka çawa bi navê çepitîyê, sosyalîzmê, demokratîyê, pêşketinê û komûnîzmê bangên xwe dikin, lê di naveroka xwe de dixwazin sosyalîzma şoreşgerî bînerdikin.

Belê, heke em li gora vî pilanê bikaribin herin, béguman, emê bikaribin ne tenê imperyalîzma Almanya Rojava, herweha teviya imperyalîzma cihanê, NATO û Civaka Ekonomîkî ya Ewropî ji, li pêşberê dirokkê û gelê xwe mehkum bikin.

Eme destanên lehengî û qehremaniye mîna yê li Diyarbekrê rêz bi rêz pêşvebibin. Şoreşa Kurdistanê wê bilindtir bibe. Sosyalîzm û demokratî wê bêt parastin. Gavên nuh ên xurt, di doza serxwebûn û azadiya gelê me de wê bêt avêtin. Çi dibe bila bibe, PKK wê her PKK bimîne. Xurtiya PKK ji mafdariya doza gelê Kurdistanê têt der. Li hemberê her cure tehdît û santajên imperyalîzmê û faşîzmê, her rojê PKK bêhtir dibe mîna polayê û xurt dibe.

Li dijî hemû zoriyên mezin, emê bi mafdari û derfetên teng û piçûk xwe biparêzin û li ber xwe bidin. Emê bikin ku dirokkê careke din bi serkeftinê bêt xemilandin û xwe bine zimên. Ev mehkeme mîna engîzasyonên Hitler in, lê béguman, emê bi serbilindî ji wan derbas bibin. Li hemberê imperyalîzmê û faşîzmê, biryarên ku wê werin der, wê ji bo me bibin bîngehên gaweke nuh û xurt.

Di dadgehên imperyalîzma Almanya Rojava de, emê mafdari û rastîniya doza gelê Kurdistanê binin zimên. Di van dadgehan de ji, emê nîşanên serkeftina şer û têkoşina xwe hildin baniyan. Dibe ku em hinek cezayan bigirin, di vî rîyê de em çend şehîdan ji bidin, belê doza me wê berdewam bike. Rastîya me, xurtiya me û mafdariya me, ji hima me ya şoreşger û internasyonalîst têt. Cewherên partîyeke şoreşgerî wusa giring xwe îspat dikin. Em xwe ji, bi vî doza xwe, xwe serbilind dibînin. Béguman, di vî dozê de, gelê Kurdistanê yê mîrxas, Partiya ma ya şoreşger û internasyonalîzma pîroz wê biserkevin.

Dagîrkerên Tirk ên faşîst di nava tengezariyên mezin de ne

Hilpişkîna Payîzê şerê me yê rizgariya netewî pêşvetir bir

Destpêk di rûpela dawî de hêzên dagîrkeran vedan, ku dewriye digeriyan. Gelek serbazên dagîrkeran hatin kuştin an ji birindar ketin. Di vî şerî de ji du gerillayên ARGK şehîd ketin.

ELBAK: Di dawîya meha Êlûnê de gerillayên ARGK êriş birin ser zivîngên Bulgurlu û Orenkaya gundê Işikli û gundê Kirbali navçeya Elbak êrdîma Wanê. Lêdanên mezin li eşîrên paşverû hatin xistin, ku hevxebarîya dagîrkeran dikin. Piştî van pêşveçûnan, hinde operasyon ji aliye hêzên dagîrkeran û hêzên eşîrên paşverû bi hevkarî hatin pêkanin. Operasyon, li Çiyayên İbrahim Begê bi rojan berdewam kirin. Dagîrker, nekarin xwe bigihînin encamekê û tiştê ne-kete destê wan. Di encamê de serêkên eşîrên paşverû û xulamên wan neçare man, ku ji gundên Elbakê birevin. Niha ev eşîrên paşverû xwe ji gundan dûrdikin û destpêkirine, ku herin bajarên.

Di encama livbaziyan ji aliye ARGK pêkhatin de, otorîteya ARGK ji li êrdîmê gelek xurtbûye. Ji aliye din, dagîrker ji tîrsa xwe nekarin dibistanên li heremê vekin û destpêkirina dema dibistanan ji bo demên pêşîn hiştin. Hemû "mamhostayên" li gundan riviyanê bajarê Wanê. Piştî pêşveçûnên li êrdîma Botanê, niha ji li êrdîma Wanê bûyerên gelek pêwîst xwe didin şanikirin. Avahiya eşîrvani ya feodal û politikaya asimilasyonê ya dagîrker, li êrdîma Wanê ji lêdanên mirinê digirin.

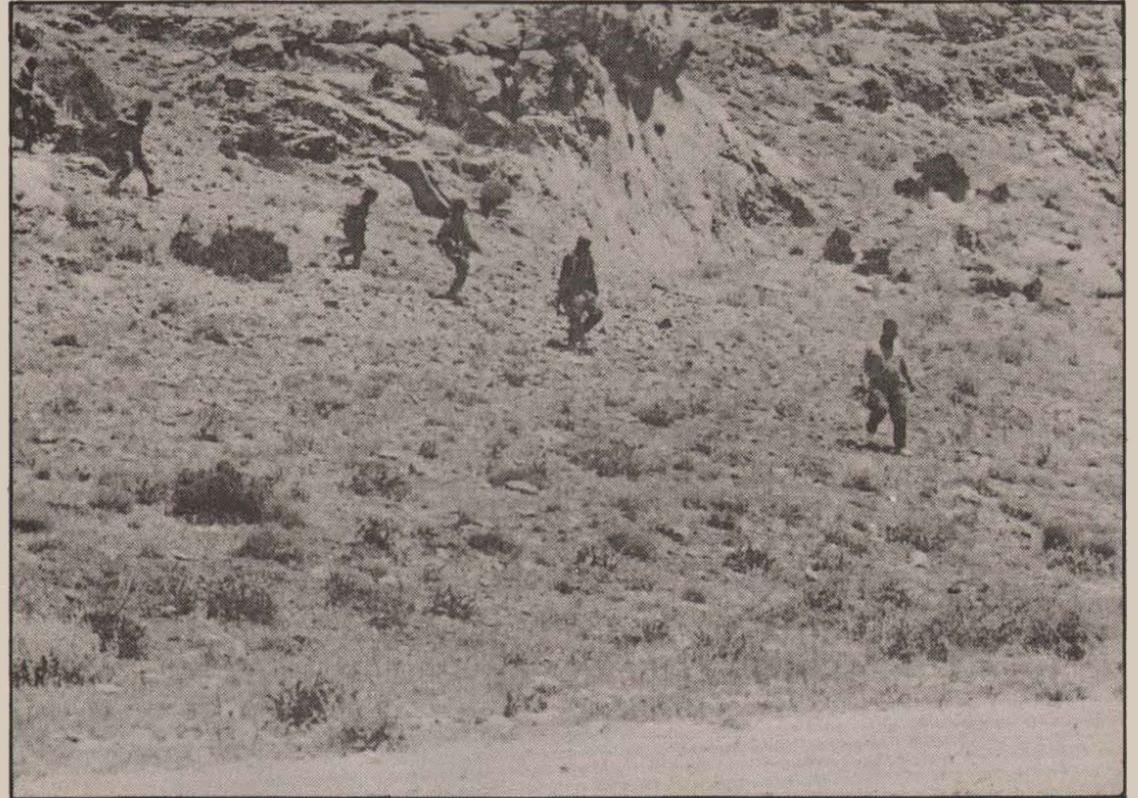
Li Çiyayên İbrahim Begê, roja 26'ê Êlûnê serê beyanê ji şerê duwemîn çêbû. Dagîrker, bi tîkiliya 450 hevxebarîyên ji eşîra Ertuşîyan, operasyonê herî dorfireh pêkdanin. Ev eşîra welatfiroş, şop ji bo hêzên dagîrkeran diajot û rastûrast tevli şerî ji dibû. Di domana operasyonê de, gerillayên ARGK gelek caran daf li pêşya

hêzên dagîrkeran vedan û lêdanên mezin li wan xistin. Hundabûnên ji hêzên dijmin xwe gihandin hejmarên bilind. Beyana 26'ê Êlûnê ji dagîrker ketin dafêke pêşmergeyên ARGK. Gelek kes ji hêzên dijmin hatin kuştin an ji birindar kirin. Rojname û weşanên dagîrkeran dan bihistan din, ku sê serbaz (esker) û endamekî komên tevgera taybetî birindar ketin.

Şeva 27'ê Êlûnê ji pêşmergeyên ARGK êrişek birin ser gundê Yuqarîkûme navçeya Elbakê. Di navbera parêzkarên gundan û pêşmergeyên ARGK de şerêkî dijwar derket. Şer gelek saetan berdewam kir. Hêzên ARGK di dawiyê de karin bêt hundabûn xwe ji cihê şerê dût bikin û vegerin parêzgeha xwe. Piştî ku hêzên ARGK vegerin baregeha xwe, deh karkerên ku di xebata avakirina karakola gund de kar dikiran, mecbur man ku dev ji karê xwe berdin. Xebata avakirina karakolê ji bi vî awahî hat sekinandin.

MELETÎ: Ji aliyeke posideyên têkoşina me ya rizgariya netewî zêdetir dibin û xwe serdestê êrdîmên li çar aliyên Kurdistanê dikin, ji aliye din ji, li kêleka gundan ji bajarên ji welatperwerên nuh xwe digihînin nava rêzên ARGK. Di van rojên dawiyê de ev xwe-gihandin gelek berfirehtir bûye. Di vî dema dawiyê de têkoşina me xwe li derdorên bajarê Meletî ji çurt dîke. Lewma xortên nuh ji, ji vî derdorê xwe digihînin şoreşê. Yek ji wan keçê heşt xwendekarên "Unîversîteya İnönü" li bajarê Meletî xwe tevli rêzên ARGK kirin.

SAX: Roja 29'ê Êlûnê ji gundê Çatlıca navçeya Şaxê bajarê Wanê ji 14 kes xwe gihandin rêzên ARGK. Her di vî rojê de, li ser rîya qopaniya Narlı û gundê Konağa navçeya Şaxê, gerillayên ARGK barîkatek danin. Hemû mekîneyên ku ji ser rê derbas dibûn, hatin sekinandin. Pêşmerge

bangêşî ji bo rêviyan çekirin.

DARA HÊNÊ: Di destpêka meha Cotmehê de li derdora Zivinga Kevin gundê Doxancak navçeya Dara Hênê êrdîma Çewlikê, di navbera pêşmergeyên ARGK û hêzên dagîrkeran ên leşkerî de şerêkî dijwar derket. Ev şer demêke dirêj berdewam kir. Di vî şerî de gelek kes ji dijmin hatin kuştin an ji birindar kirin. Di vî şerî de du gerillayên ARGK ji şehîd ketin û yek ji kete destê dijmin.

PAYIZAVA: Roja 4'ê Cotmehê pêşmergeyên ARGK di navbera gundan Ozlûce û Sahmanîz navçeya Payizava êrdîma Wanê de tomofileke şexsî sekinandin. Ajotkarê tomofile tevli xwe birin.

BAZID: Pêşmergeyên ARGK êrişek birin ser gundê Demirbaşı navçeya Bazidê êrdîma Serhedan. Keyê gundê sixur Baran Basut bi mirinê cezakirin. Paşê hêlîna asimilasyonê dibistana gund dan ber agirî. Dûv re bêt hundabûn xwe ji gund paş ve kişandin. Gava hinde hêzên vemirandîna agirî, ji bo vemirandîna agirî bi dibistanê ve keti hatin gund, serbazek ji ser bombeyê derbas bû, ku pêşmergeyên ARGK danibûn. Di encama peqîna narinçokê de serbaz, bi xedari birindar ket.

GÊVER: Roja 7'ê Cotmehê gerillayên ARGK, li zivinga Dibecik gundê Dilekli navçeya Gêver êrdîma Çolamergê, parêzkarekî gundan û birayekî wî bi mirinê cezakirin.

ÇEWLIK: Roja 8'ê Cotmehê li nêzîki gundê Hazê navçeya Yamaç êrdîma Çewlikê şerêkî di navbera yekitiyeke ARGK û hêzên dagîrkeran de derket. Di vî şerî de lêdanên mezin li dagîrkeran hatin xistin. Sê pêşmergeyên ARGK ji şehîd ketin. Dagîrker hejmara hundabûnên xwe, weke mirina polisekî tenê dan bihistandin.

MİSTBÎN: Li derdorekî çolî li nêzîki qopaniya Akarsu navçeya Mistbînê, şerêkî di navbera gerillayên ARGK û hêzên artêşa dagîrker de roja 9'ê Cotmehê derket. Di şer de çar pêşmergeyên ARGK şehîd ketin. Hêzên dijmin ji lêdanên mezin girtin. Paşê dagîrker dan bihistandin, ku tenê du cendîrme birindar ketine.

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdimeke niştiman di hîmbeza daristan û çiyayên serî-duman de

ÇEWLIK

- III -

CIHÊN RÛNÎŞTINÊ Û BELAVBÛNA ŞENÎ LI ÊRDIMA ÇEWLIKÊ

Pivana erdî: 8.319 km²
Hejmara şeni: 213.707 kes.
Tundbûna şeni ji bo her km²:
27 kes.

Navçeyên Çewlikê:

Dara Hênê, Goni (Kehni Reş),
Bongilan (Boxlan), Gêxi.
Hejmara gundan: 328 gund.
Bilindahiya ji deryayê:
1.125 metran.

Cihên rûniştinê yê êrdima Çewlikê bi girani li ser qontar û dêmenên bilindahiyên çiyayê û li qîrexên çem û avan hatine avakirin. Piraniya şeni li gundan û zivangan dije. Lê tundbûna şeni li gund û zivangan dişa ji bi gelemperî hindik e. Bili navenda bajarê Çewlikê, cihekî rûniştinê yê ku hejmara şeni bêhtir deh-hezaran be, nine. Ji ber vê yekê ji bajarbûn heya bêgotin paş ve maye.

Ji ber ku erdê Çewlikê gelek asê-teng û nexakerast e, hilbirina kişt û kalê (ziraeti) ji gelek hindik e. Bili vî jî, ji ber ku êrdim gelek çiyagêr e û çiyayên hene ji bi daristanên gurr hatine vegirtin, rewşa kişt û kalê ji nekariye pêşvehere. Ji ber vê rewşa erdnigari, di mehên bihar û havînê de şeniye li gund û zivangan bi girani dadikeve bajarê Çewlikê û navendên bajarê ciran.

Kehniya debariyê ya bingehin xwedikirina pez û sewalan e. Lewma ji rewşa bêkariyê li êrdimê nebaş e û hejmara bêkaran gelek bilind e. Di navenda bajarê Çewlikê de gelek çayxanê hene. Ev çayxane tu rojan vala naminin û herdemê tiji ne. Ev rewş neynika rewşa bêkariyê bi me dide şanikirin. Li bakurê-rojhilatê Kurdistanê bajarê Çewlikê, ji nava êrdimên ku bêhtir mirov koçber dibin, di serî de cih digire. Piştî salên 1970'an tevgera koçberbûnê ji tixûbên Tirkiyê jî derbas bû û xwe dirêji kêşorên Ewropa û Asiya jî kir. Piraniya mirovên ku ji Çewlikê derdikevin diçin welatê Almanya Rojava. Ev koçberbûn, pêşemîn piştî cuntaya 12'ê Êlûnê bêhtir xwe lezand. Ev koçberbûna ber bi Ewropayê, bêhtir li ser bingeha bêriya vala û bê sedem, pêşveçûye. Rewşeke wusa derketiye holê, ku li gelek deran, hema hema her malbatek çend kesên xwe şiyandiye Ewropayê.

Ji aliyê hejmara şeni ve Çewlik, êrdimeke bakurê-rojavayê Kurdistanê ya piçûk e. Çar navçeyên Çewlikê hene: Gêxi, Dara Hênê, Goni û Bongilan. Li êrdima Çewlikê tev bi hev re 17 qopani û 328 gund hene.

Bajarê Çewlikê: Navendê bajêr, ku ciranê bajarê Mazra (Eleziz) ye, li bakurê êrdimê hatiye avakirin. Hemû navçeyên êrdimê tixûbên xwe bi erdê bajêr re hene. Erd çiyagêr û daristanîye. Mirovên bajêr ji sedî 40 di navendê bajêr de dijîn. Piraniya gundan dikevin aliyê başûr. Li aliyên bakurê-rojhilat û rojhilatê hejmara gundan hindik e. Mirov dikare bibêje, ku ji bo her 100 km² erd, pênc gund hene. Qopaniyên Yamaç, Sancak û Axaçeli û herweha 90 gund bi bajêr ve girêdayî ne. Kehniyên debariyê yê bingehin, xwedikirina pez û sewalan e. Li hinde deran, ku hindeki

deştî ne, hilbirina kişt û kalê ji heye. Hilbirina dibe ji, bêhtir ji bo debariya taybetiye û bi pirani naye firotin. Her malek debara xwe pê dike. Hejmara şeni bi tevayî 75.520 kes e. Li navenda bajêr bi zaravayên Kurdî yê Kurmancî û Dumilî (Zazî) tê axaftin.

Dara Hênê: Ji aliyê hejmara şeni ve navçeya Çewlikê ya mezintirîn e. Li aliyê başûrê-rojhilatê Dara Hênê hinde çiya û girên bilind hene. Erdê Dara Hênê gelek çiyayî û asê ye. Li başûrê êrdima Çewlikê hatiye avakirin. Dara Hênê, bi navçeya Pali êrdima Mazra û navçeya Licê êrdima Amedê re, xwediyê tixûban e. Qopaniyên Servi, Soxûtlû, Yayla û Yenisu, herweha 65 gund girêdayê Dara Hênê ne. 40.401 mirov li ser êrdê Dara Hênê dijîn. Ji sedî 19, mirov li navenda Dara Hênê rûdinin. Dûriya di navbera gundan de bi pirani ne gelek e, angu gund nêziki hev in. Ji bo her 100 km² erdî, 4 gund dikevin. Navenda navçeyê li ser erdeki rast hatiye avakirin. Lê erdên ji bo çinandinê gelekî kêmtir in. Bi pirani genim tê çinandin. Debari bi xwedikirina pez û sewalan dibe. Riyê Amed û bajarê Çewlikê, herweha riyê Mazra û Tûxê (Tatwan) ji Dara Hênê derbas dibin. Dara Hênê 25 kilometran ji bajarê Çewlikê dûr e. Li Dara Hênê bi zaravayê Dumilî axaftin çêdibe.

Goni: Li aliyê bakurê êrdima Çewlikê dimine. Riyê Çewlik û Erzeromê ji Goni jî derbas dibe. Erdê navçeyê gelekî çiyayî ye. Li gora statuya dagirkeran berî sala 1936'an bi êrdima Mûşê ve girêdayî bû. 30.789 mirov li ser axa Goni dijîn û ji van jî, ji sedî 19 li navenda Goni dijîn. Qopaniya Goynûk û 40 gund girêdayê Goni ne. Dûriya di nava gundan de, hindik e. Gundên Goni bi pirani li qîrexên rê û çeman hatine avakirin. Li êrdimên çiyagêr, hejmara gundan kêmtir e. Ji bo her 100 km² erdî, sê gund hene. Pez û sewal tîx xwedikirin û debari li ser vî bingehê dibe. Goni, 75 kilometran ji navenda bajarê Çewlikê dûr e. Li navçeya Goni bi pirani bi zaravayê Kurmancî axaftin çêdibe. Li gundek didowan ji bi Dumilî tê peyvandin.

Gêxi: Riyê Mazra û Mûşê ji navçeya Gêxi derbas dibe. Li bakurê êrdima Çewlikê dimine. Erdê Gêxi ji çiyayî û asê ye. Qopaniyên Adakli, Yayladere û Yedisu, herweha 91 gund ji girêdayê Gêxi ne. Hejmara şeni li ser êrdima Gêxi 50.035 kes e. Ji vî hejmarê jî sedî 12 di navenda Gêxi de rûdinin. Gundên Gêxi ji hev gelek ne dûr in. Li êrdimên bi çiyayê, ku dikevin aliyê rojavayê Gêxi hejmara gundan ne gelek in. Ji bo her 100 km² erdî çar gund dikevin. Li vî navçeyê jî debari bi xwedikirina pez û sewalan û hilbirina kişt û kalê dibe. Li Gêxi bi Kurmancî û Dumilî tê axaftin.

Bongilan: Ev navçe dikeve rojhilatê êrdima Çewlikê. Riyê Mazra û Mûşê jî vî navçeyê jî derbas dibe. Erdê Bongilanê jî bi çiyayê û girên asê xemiliye. 22 gund û qopaniya Yenibaşak girêdayê Bongilan in. 26.957 kes li ser axa Bongilan dijîn û ji sedî 27, mirov li navenda navçeyê rûdinin. Gundên Bongilanê bi pirani li qîrexaya Ava Miradê hatine avakirin. Ji bo 100 km² du gund dikevin. Li Bongilanê jî debari bi pez û sewalan dibe. Li

qîrexên Ava Miradê jî çinandinî pêşveçûye. Bongilan li ser erdeki rast hatiye avakirin. 60 kilometran ji navenda bajarê Çewlikê dûr e. Li vî jî bi zaravayên Kurmancî û Dumilî tê axaftin.

(Hejmarên li jorê tev ji îstatîkên sala 1980'an hatine wergirtin.)

JİYANA ÇANDÎ LI ÊRDIMA ÇEWLIKÊ

Li kêleka bedewiyên bînişê yê xwerûstî (siruştî) li êrdima Çewlikê, avahiyeka çandî ya girti û konseratîfî heye. Ev avahî, herçiqasî bi sixletên xwe dijîbihe sixletên (taybetiyên) êrdimên Kurdistanê yê din jî, lê bêhtir xwediyê rewşeke ber bi hundurê xwe ve girtiye. Piştî şikêndina serihildana Şêx Seidê Pirani, gelê êrdimê jî demeke gelek dirêj rastî pikolî û hoyên nîrê yê xedar û giran bû. Mirovên Çewlikê jî lewma, bi kin û hêseke mezîn hatine dagirtin, lê herdemê jî dixwazin vî hêrs û kina xwe biverşinin ser dagirkeran. Ji aliyê din jî, ji ber ku cihên rûniştinê yê êrdimê ku piraniya mirovan li wan deran dijîn, gelek bi çiyayê in, asêteng û rînedar in, mirov jî gelek caran rastûrast neketine bin kontrol û pîkolîyên dagirkeriyê. Dîjmin nekariyê destê xwe bi tevayî dirêji mirovên Çewlikê bike. Di bingeha vî rastiyê de, em dibinin ku otorîteya kesani jî bo mirovên êrdimê, bûye taybetiyeke berçavî ya bi serê xwe. Ev jî bûye sedem, ku mirov kesaniyê bi taybetî û li gora xwe serbixwe pêşvebibin.

Li êrdima Çewlikê zivistan gelek dirêj derbas dibin. Pêşemîn di mehên zivistanê de bêkari gelek mezîn dibe û demsala zivistanê lewma weke demsalên bêkariyê tê zanin. Di şevên zivistanê yê dirêj de mirov, hema her şevê koçkên mijûliyê datinin û ji aliyê çandî ve zanînen xwe pêşkêş dikin. Naverokên mijûliyan jî bi girani epos û serpêhatinên şivanan in. Serpêhatina şivanekê, ku emê niha li jêr binivîsinin, herweha ji bo kesaniya ku me li jorê kada (behşa) wê kiriye, nimûneyeke baş e:

«Di rojêke ji rojan de, şivanê bi navê Nazo li çiyayê dewarên xwe diçêrand. Hema ji nişkan ve li pêşberê xwe sê kesan dibine, ku cilên li ser wan mîna hev bûn û rengê kincên wan jî yek bû. Di destê hersêkan de jî çek hebûn, ku çekên wan jî mîna hev bûn. Nazo di cih de dixwaze here cem wan û bi wan re biaxife. Lê dibine ku ew bi zimanekî din dipeyvîn û bi livên xwe jî ji baniyan û bi qurretî li Nazo meyrê dikin. Nazo liva wan jî xwe re wusa fahmdike, ku ew lêdaneke mezîn li jiyana wî ya azad xistine û liva wan wusa jî xwe re dipejirine. Weke dihat bira Nazo û bavê wî jî wî re gotibû, heya hingê tu kes hevqasî ji jor ve û bi qebetî li şivanan nenêribû û lîveke wusa nehatibû bihistin. Gava ku Nazo gotinên bavê xwe anî bira xwe, hema bi lez destê xwe avêt tîvinga xwe ya "qirmeyî." Ew hersê kes di rastîyê de serbazên (eskerên) Tirkan bûn. Nazo direşîne ser wan û bi berika yekemîn, serbazekî li erdê dixê. Gava ku amadekariyê xwe dikir berên nuh biajo tîvinga xwe, da herdu serbazên din jî dirêji erdê bike, serbazên mabûn bi binê tîvingên xwe êrişî wî kirin û bi lêdanên binê çekan Nazo didin erdê.

Kedkar û xebatkarê çiyayê azad Nazo tê girtin. Keleşê diavêjin destên wî û wî dibin karakola li bajêr. Di hucreyêke tari de du rojan li wî dixin û wî didin ber îşkencê. Paşê wî derdixînin pêşiya dadgehê. Di wê navberê de gundiyan Nazo jî, ji bûyerê haydar û agahdar dibin. Roja destpêkirina meh-kemê, eywana dadgehê bi gundiyan Nazo tîji dibe. Lê Nazo hin jî bi hêrs bû. Nedikari binkeftinê bipejirine. Gava gundiyan xwe ji dibine, cesaret û dilêriya wî mezintir dibe. Bi gavên xurt û serxwe diçe û rûdine ser kursiya, ku berpîrsyarên dadgehê şani wî kiribûn.

Piştî ku Nazo kesbûna xwe bi dadgehê da naskirin, hakim pîrsyariya xwe berdewam dike û ji wî dipirse:

-Çima te serbazî kuşt?
Nazo bi hesanî, bêhn firehî û serbiladî bi zaravayê Dumilî (Tirkî nedzaniyê) dibêje:

-Hakim beg! Ev pîrsên te tev, girtina min di hucreyêke tari de û hevqas lêdanan li min ketî, hema ji ber kuştina wî kesiyê?

Hakim û endamên dadgehê yê din tev, bi nedîtî li şivên dinêrin û ecebmayî dimînin.

Nazo jî, bê ku liva xwe biguhurine berdewam dike:

-Berî niha bi hefteyêke min û kurê Mistoyê arvan Reşo, di daristanên Siwan de, me pênc kes din ji van kesên qurre kuştin. Lê weke vî carê tu kes bi me tiştê nekir. Ew pênc kes jî pozên xwe li me bilind kiribûn û bi qurretî li me meyrê kiribûn.

Reşo jî di eywana dadgehê de bû. Nazo berê xwe da Reşo û got:

-Ne we bû Reşo?

-Belê welleh we bû...

Li ser erê-gotina Reşo, hema hemû serbazên ku natirvaniya dadgehê dikiran, xwe bi lez tevgerandin, Nazo û Reşo girtin. Weke kuştîwarên pênc serbazên hunda, wan kirin girtîgehê.»

Êrdima Çewlikê, ji aliyê leyistokên folklorî û govendî gelek dewlemend e. Folklorên bi nav û dengtirîn ev in: "Çepik", "Sêpi" û "Bazî"

Stranên êrdimê bi pirani pîr-deng (koro) in. Stran ji aliyê koman tîx xwendin. Mirov, tev bi hev re distîrînin. Bi pirani li ser efsaneyan stran tîx stîrandin. Yek ji van stranana bi zaravayê Dumilî em pêşkêş dikin:

«Wu dayê, wu dayê, wu dayê
Dayiko to bimre Husnayê
Husna dest, rû xu şivana wu dayê
Îşlîx zamay neqîşkena
Dayiko to bimre Husnayê
Ha naver ra şina wu dayê
Bejna bari tadona
Dayiko to bimre Husnayê

Ez biyo esker şino wu dayê
Kom Husniya min beno
Dayiko to bimre Husnayê
Destên min xençer sero wu dayê
Derdê welat min weno
Dayiko to bimre Husnayê

El şem diwar xu rueto wu dayê
Pê mawzeri giroto
Dayiko to bimre Husnayê
Werniyê dijmin giroto wu dayê
Qesas Husniya giroto
Dayiko to bimre Husnayê.»

JİYANA CIVANKÎ Û REWŞA ABORÎ LI ÇEWLIKÊ

Gelê êrdimê bi şeweyeke mezîn li pêşberê bêkariyê ye. Debariya bingehin, bi xwedikirina pez û dewaran dibe. Hilbirina kişt û kalê heya bêgotin hindik e. Ji ber ku erdê êrdimê jî bo hilbirinê ne rêdar e, xwedî axî û axatî jî pêşveçûye. Gelê Çewlikê jî bi rengê eşiran, berê rêkxistî bû. Lê di van salên dawiyê de, mirov dikare bibêje, ku ev rekkistinîya feodali bi tevayî jî hev û belav bûye. Sedema vî ya pêwîsttirîn bêkariye. Ev bêkari herweha, bingeha koçberbûn û jî welat dîrketinê ye jî. Gelê heremê di karê demsalan de dixebite an jî li derveyî welat dixebite û wusa debariya xwe dike. Ev rewş jî aliyekê rekkistinîya feodali jî hev kiriye, ji aliyê din jî livên kesaniyê û bêberpîrsiyari jî pêşvebirîye.

Çewlik, ji aliyê îndustrî ve pêşveçûye. Di navenda bajarê Çewlikê de karxaneyêke ardî, saziyêke goşt û masiyan û karxaneyêke şîr û penîri heye. Bili van saziyêke din a pêwîst nine. Ev sazi jî bi rengê şirikatiyên anonim, di destê hinde kompradorên hevxeatkar de ne û talanê danîne pêşiya xwe. Talana li ser berhemên çinandinî gelek mezîn e, ku ji xwe ev jî bi tixûb in. Berhemên mina birinc, şekîr û pancarî, di metropolên Tirkiyê de derdikevin bazarê û dişa vedigerin êrdimê, lê vî carê tiştên ku bi erzani hatibûn kirin, gelek buha difiroşin gelî. Ji êrdima Çewlikê riyekî tirênan jî derbas dibe û ev, rola mîna kehniyên dewlemendiyê dileyeye, ji ber ku hemû tişt jî vir dikişinin metropolên Tirkiyê. Bi riya vî xeta tirênan, sewal û dewar, krom û linyit dikişinin Tirkiyê û li pêşiya çavê gel talanêke bi eşkeretî tê pêkanin. Ji aliyê din, Avbenda Kebanê 100 kilometran ji êrdimê dûr e, lê hemû cihên rûniştinê yê êrdimê-nikarin sût û berjewend jî vî avbendê (baraj) bistînin. Li gelek deran gel, tiştên xwe li ser piştî dewaran dide kişandin. Ev politikaya ku li gora berjewendên dagirkeran hatiye danin, roj bi roj çêtir tê fahmkirin û dibe sedem, ku mirovên êrdimê dijîbûna xwe binin zimên. Rista tîkoşîna me ya rizgariya netewî jî, di kûrkirina vî dijîbûnê de gelek mezîn e. Berî niha gelê êrdimê rewşa xwe û jiyana xwe ya nebaş weke ser-nivîsê (qederê) dinasiya, lê niha bi tîkoşîna rêberên gel ên jî bo şerê rizgariya netewî, berbangên nuh destpêkirine û riya gelê me di şer de rind vebûye.

LERZÎNA ERDÎ DI SALA 1971'AN DE LI ÊRDIMA ÇEWLIKÊ

Li bakurê-rojavayê Kurdistanê êrdima Çewlikê yek ji wan êrdiman e, ku bêhtirîn erd li wir diheje û zirarên mezîn pêktên. Di vî barê de Çewlik, rêza yekemîn digire.

Roja 22'ê Gulanê 1971'an de, dora êvarî, erd li Çewlikê bi dijwariyêke jî pîveke heştan lerizi. Tevlî navenda bajarê Çewlikê, 193 gund jî bi gelek şeweyan xusarên mezîn girtin. Weke tê zanin, bêhtirî 900 mirov mirin û 1.000 kes jî birîndar ketin. Di encama vî lerzînê de 5.129 xani hilweşîn, 3.070 xani bi dijwari ziyar girtin û 2.990 xani jî bi sivikî birin girtin.

Li êrdima Çewlikê hema hema her malbatek (famîlya) jî heşt kesan e. Ji ber ku kesên dixebitin hin venege-riyabûn malên xwe û ev lerzîn çêbû, di encamê de gelek mirov nemirin. Heke lerzîn di şevê de çêbûbaya, eşkerêye ku bi deh-hezaran mirov wê di binê kavilan de bimana.

Piştî vî lerzîna erdî ya dijwar, lerzînen nuh bi rojan berdewam kirin. Piraniya mirovan neçare man, ku di şevan de li derveyî xaniyan bimînin. Herweha jî ber ku di wê salê de gelek şîli ji hemû û demsal bi baranê derbas bû, gelê êrdimê cefa û kêşeke gelek mezîn dit.

Hilpişkîna Payizê şerê me yê rizgariya netewî pêşvetir bir

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

DAWEYA PKK A LI ALMANYA ROJAVA ROJA 24'Ê COTMEHÊ DESTPÊDIKE

Ev bû nêzîkî du salan e, hinde politikvanên Kurd ên şoreşger hatine girtin. Di girtina wan de çî bingehêke dadî (huquqî) nîne û bi tevayî li ser bingeha xebata bi dewleta Tirk re û di dawîya bikaranînên dij-demokratîkî de hatine girtin. Pirsyariya wan, ango daweya wan roja 24'ê Cotmehê 1989'an destpêdike. Sawciyê federal ê Almanya Rojava daxweyanîyek çêkir û da bihistandin, ku politikvanên Kurd ên welatparêz li gora zagona terorîzmê ya bi hejmara 129a, wê bîna pirsyarkirin. Weke sawciyê federal dayî bihistandin, di rojên derbasbûyî yê nêzîk de, politikvanekî Kurd ê şoreşger jî nuh hatiye girtin. Bi vî awahî hejmara politikvanên Kurd ên ku li gora zagona 129a wê bîna pirsyarkirin, bilindî 17 kesan bû.

Berî ku mehkeme destpêbikin bi çend rojan, da girsên Kurdistanê û awira gelemperî, piştigiriya û hevkarîya daweya PKK li Almanya Rojava nekin an ev xebata wan bê sekinandin, dewleta Almanya Rojava pikolî û êrişên dijwar pêktîne. Bi hiceta "parastina dadgehê" heft milyon markên Almanî dirav hatin xerçkirin û ewana dadgehê jî nuh ve hat avakirin. Ji bo karên wergerandinê jî heya niha milyonek û niv dirav hatine xerçkirin. Dewleta Almanya Rojava bi van kirinên xwe, dixwaze wê imajê bide belavkirin, ku Partiya me PKK rêxistinêke terorîstî ya bi tehlukêye. Da di kesbûna politikvanên Kurd ên şoreşger de Partiya me terorîst bide şanikirin, ji bo amadekariyên mehkemê, hinde provokasyon û komployan jî birêvedibe. Di rojnameya *Serxwebûn* de kompleyêke wusa ya li dijî Partiya me û Serokatiya Partiya me hat weşandin. Ji devê ajan û provokatorekî ev kompo giha delîl û bawirnameyên xwe. Sawciyê federal Rebmann bixwe, gelek komployên babêti daniye pêşîya xwe û xebatên di vê barê de pêşvedibe.

Kurdên politikvan, niha di hinde girtigehan de hatine civandin. Dibêjin, ku imperyalîstên Almanya Rojava nikarin pirsyariyê bikin û nikarin PKK terorîst bidin xweyakin, ji ber ku nikarin xwe bigihin him û mafekî wusa. Politikvanekî Kurd ê şoreşger di vê barê de wusa dibêje: "Li hemberê *gunehkar şanikirinên mezin, emê bizanibin bê lertzî li ser piyên xwe bi xurtî bisekinin; emê daweya mafdar a gelê xwe û xwe biparêzin...*" Herweha biryardariya dîrokî ya hemû hevalên girtî, ku wê di girtigehan de şanî bikin, diene zimên.

Di van rojên dawiyê de dewleta Almanya Rojava pikolîyên xwe yê li ser welatperweran zêdedike. Welatperweran tehdît dike, da xwedî li girtiyan dernekevin. Bi dijwarî êrişan dibe ser komeleyên welatparêzan û dixwaze wan bide girtin. Ev bikaranîn tev didin şanikirin, ku ji têkoşîna me û berxwedana girtiyan gelek ditirse.

Ji niha ve welatparêzên Kurdistanê dengê xwe li hemberê van kiranan bilind dikin û dest bi qampanyeka livbaziyên mezin kirine. Bilî dilxwazên ERNK, gelek rêxistinên Kurd, Tirk û Almanî jî hevkarîya xwe datînin holê. Li ser bangê Platforma Yekitiya Şoreşgerî (ERNK, SVP, THKP-C Acilçiler, Toplumsal Kurtuluş, TKP-B û Sosyalist) roja 21'ê Cotmehê rêveçûneke mezin wê li bajarê Düsseldorfê pêkbêtin. Rêxistinên bi navên EKİM, Av. Dev-Genc, TKP-ML, Hêviya Gel, TDKP, KAWA, Komîteyên gelê Kurd (tev Almanî) û bêhtirî 30 parti, komik û rêxistinên Almanî jî wê tevli rêveçûnê bibin. Herweha gelek livbaziyên din jî hatine amadekirin. Roja 24'ê mehê, roja ku mehkeme wê destpêbike hemû zarokên Kurdan wê neçin dibistanê û wê protestoya xwe hildin. Li pêşîya avahiya dadgehê jî wê hinde xwepêşdan pêkbine. Weke nûçeyên gihane rojnameya me, wê gelek komîteyên navnetewan yê dadmendî û mafên mirovan, saziyên abukatan ên navnetewan, endamên rojnameyan jî gelek welatan, endamên parlamentoyên gelek welatan û berpirsiyarên hikumetan jî wê mehkemê jî nêzîk ve bişopînin û roja 24'ê Cotmehê tev wê bêne bajarê Düsseldorfê.

Navên politikvanên Kurd ên girtî û wê bêne pirsyarkirin ev in: **Ali Haydar Kaytan, Selahattin Erdem, Hasan Hayrî Güler, Selahattin Çelik, Meral Kidir, M. Sait Yildirim, Mustafa Erbil, Yasemin Gedik, İbrahim Kadah, Hüseyin Çelebi, Erol Kedik, Ali Sapan, Hasan Engizek, Bozan Oztürk, Ali Saçık, Kasim Kiliç.**

Gotareke li ser daweya PKK li Almanya Rojava di rûpelên 17 û 18'an de

Têkoşîna me ya rizgariya netewî bi Hilpişkîna Payizê dest bi pêşveçûn û bilindbûneke nuh kir. Ji aliyê din jî, xebatên ji bo xwe-rizgarkirina ji asteng û kêşan jî, di nava rêzên dagirkeran de berdewam dikin. Ji hêlekê operasyonên leşkerî yê berfireh li Kurdistanê tîna lezandin û nimûneyên pikolî, hingavtî û qirkirinan di politikayê de bêhtir tîna bikaranîn, ji hêla din jî, ji aliyê berpirsiyarên bilindtir ên dagirkeran civinên rêz bi rêz tîna pêkanîn. Herweha di qada navnetewan de jî hinde civinên dorfireh tîna pêkanîn. Di van civinan de li ser pîrsa Kurdistanê danûstandin çêdibin. Dagirker jî di civinên xwe de, li ser bi firehî disekinîn, ka wê bi kîjan pîlan û xebatan bikaribin xwe bigihin encamê.

Ji aliyê din, hêzên ARGK bi daf (kemîn) û êrişên xwe lêdanên nuh li hêzên arteşî û hevxeberkarên dagirkeran dixin û wan dimelisînin. Herweha mîna ku li Mistbîn û Çewlikê hati ditîna livbazîkariya gelê Kurdistanê jî bi lez bilind dibe û xwe dorfirehtir dike. Li van herdu bajaran gelê Kurdistanê, bi karvaniya xwe ya xwedî-derketina li şehîdên şoreşê, da xweya kirin, ku êdî wê bi dilsozî doza xwe bêhtir birêvebibe û berfireh bike.

Roja 30'ê Êlûnê Encumana Parastina Netewî ya Tirkîyê civinek çêkir. Benda yekemîn di vî civinê de, dişa pêşketinê li Kurdistanê bûn. Civîna Encumana Parastina Netewî (Millî Güvenlik Kurulu - MGK) di bin serokatiya Serokomarê dewleta dagirker Kenan Evren de çêbû. Serekwezîr Turgut Ozal, Serokê Gelemperîya Leşkerî Necip Torumtay, Wezîrê Parastina Netewî Sefa Giray, Wezîrê Karên Hundurî Abdülkadir Aksu, Serleşkerên Hêzên Asmanî, Beji û Deryayî. Sekreterê Giştîya MGK Sabrî Yirmibêşoxlu, Mûstesarê Wezîriyeta Karên Derveyî Turgay Özçeri, Midurê Giştîya Saziya Polîsan Sebhattin Çakmakoxlu û Waliyê Dagirkeriyê Hayrî Kozakçioxlu tevli civinê bûn. Di civinê de axaftin ser pêşveçûna têkoşîna me ya rizgariya netewî ku nikarê bê rawestandî çêbûn û li

nava rêzên têkoşînê de, gihaye koçberên bilind. Dagirkeran biryar girt, da rabirîna (tecrît) dewleta dagirker bê sekinandin, xebatên bangeşîyê (propaganda) bîna xurtkirin û perwendekirina dagirkerî bê lezandin. Bilî van jî, biryar hat girtin, ji bo hêzên leşkerî yê dagirkeran navingên zirxî yê nuh (çêkên nûjen) bîna kîrîn.

Gava em biryarên civîna MGK bîna pêşîya çavên xwe, em dibînin ku dagirker gelek tengezar ketine û nema dikarin dişa rewşa xwe baş bikin. Ev rastî gelek bi ronahî tîna ditîna. Li hemberê têkoşîna me ya pêşvedîçe, dagirker ketine nava reswêşke bêçaretîyê. Rastî eve, ku êdî ji bo parastina xwe xebatê dikin. Di van biryanan de jî ev rastî bi zelalî xwe dide şanikirin. Dagirker êdî nema dizanin derfet û gengazên xwe bi çî awahî bikaribînin. Li ser difikirin, ka wê çawa van derfetên di destên xwe de, di karvaniyê de pêkbînin. Ev pîrs jî, dibe pîrsa yekemîn jî pîrsên ku li ser wan danûstandin çêdibin. Weke di herdemê de dibe, dikin û nakin nikarin xwe ji pîrsa "bêhtir leşker" û "bêhtir çek" rizgar bikin. Tenê ev çare li pêşîya xwe dibînin û giraniya xwe dişa didin vî. Her bi vî rengî, prestîja Tevgera Rizgariya Netewî Kurdistan a li ser girsên gel û posideyên wê jî tîna pejirandin. Lewma daxwaza xebatên şîrîn-şanikîrîna dewletê jî derdikevin holê. Ev rewş didin xweyakin, ku ew bingeha, ku dagirker li Kurdistanê piştî xwe dayîne, her roja diçe hindêki din şahîk dibe û dimehe.

Ev rastî xwe di grafîka pêşveçûna şerê me yê rizgariya netewî de jî dide şanikirin, ku bi çî awahî nikare bê rawestandî. Di rojên derbas bûn de, li Kurdistanê dişa şerê dijwar xw da şanikirin. Şerên giran û mez, pêkhatin. Têkoşîna me di vî domanê de jî, gelek tiştan bi destê xwe ve ani û gavên xurt avêt.

ŞIRNEX: Li nêzîkî gundê Güllüce navçeya Şirnexê, hêzên leşkerî yê dagirkeran operasyonên xwe pêkdînin. Di dawîya meha Êlûnê de, di domana van operasyonan de, di nav-

çareyan hat gerîn. Di civîna xwe de dagirker biryar girtin, ku li dijî Suriye, Îran û Iraqê tewrekî hişk û sert deynin holê, bi hiceta ku ev welat arîkariya têkoşîna me dikin. Piştî civinê, Turgut Ozal tehdîtên xwe yê li dijî Suriyê dani holê û eşkere kir, ku wê avê Feradê jî ser Suriyê bibirrin. Lê mîna herdemê ve carê jî ev tehdît bê bingeh ma. Ji ber ku pêşmergeyên ARGK di vî dema dawiyê de êriş dibîna ser xebatên avakirina rîyan û vî xebatê radiwestînin, di civinê de li ser vî pîrsê jî axaftin çêbûn. Dagirker biryar dan, ji bo parastina hacet û navingên avakirina rîyan serleşkerekê bê hîlbjartî û ev berpirsiyarî jî bo wî bê hiştin. Bi vî awahî nimûneyeke tengezarîya xwe ya nuh jî şanikirin. Di vî civinê de herwusa hat pejirandin, ku tevlibûna gelê Kurdistanê di

bera gerillayên ARGK û hêzên dijmin de pozberiyek pêkhat. Gerillayên ARGK di vî şerî de lêdanên mezin li dagirkeran xistin. Lê di encama şer de, pêşmergeyekî ARGK jî şehîd ket û yek jî kete destê dijmin. Piştî şerî, dagirker hêzên nuh şîyandin derdorên şerî û xwestin hêzên ARGK bizivîrin. Şerê di navbera hêzên dijmin û pêşmergeyên ARGK de, lê dişa jî demeke dirêj berdewam kir. Herçiqasî di vî şerî de gelek kes jî hêzên dijmin hatin kuştin an jî birîndarkirin jî, dagirker hejmara kuştî û birîndarên xwe jî awira gelemperî veşartin.

Şeva 9'ê Cotmehê li derdorên çolî navçeya Şirnexê bajarê Sêrtê, li cihê bi navê Sotektepe gundê Kocagili, pêşmergeyên ARGK defek li pêşîya *Dûmahik di rîpela 18'an de*